

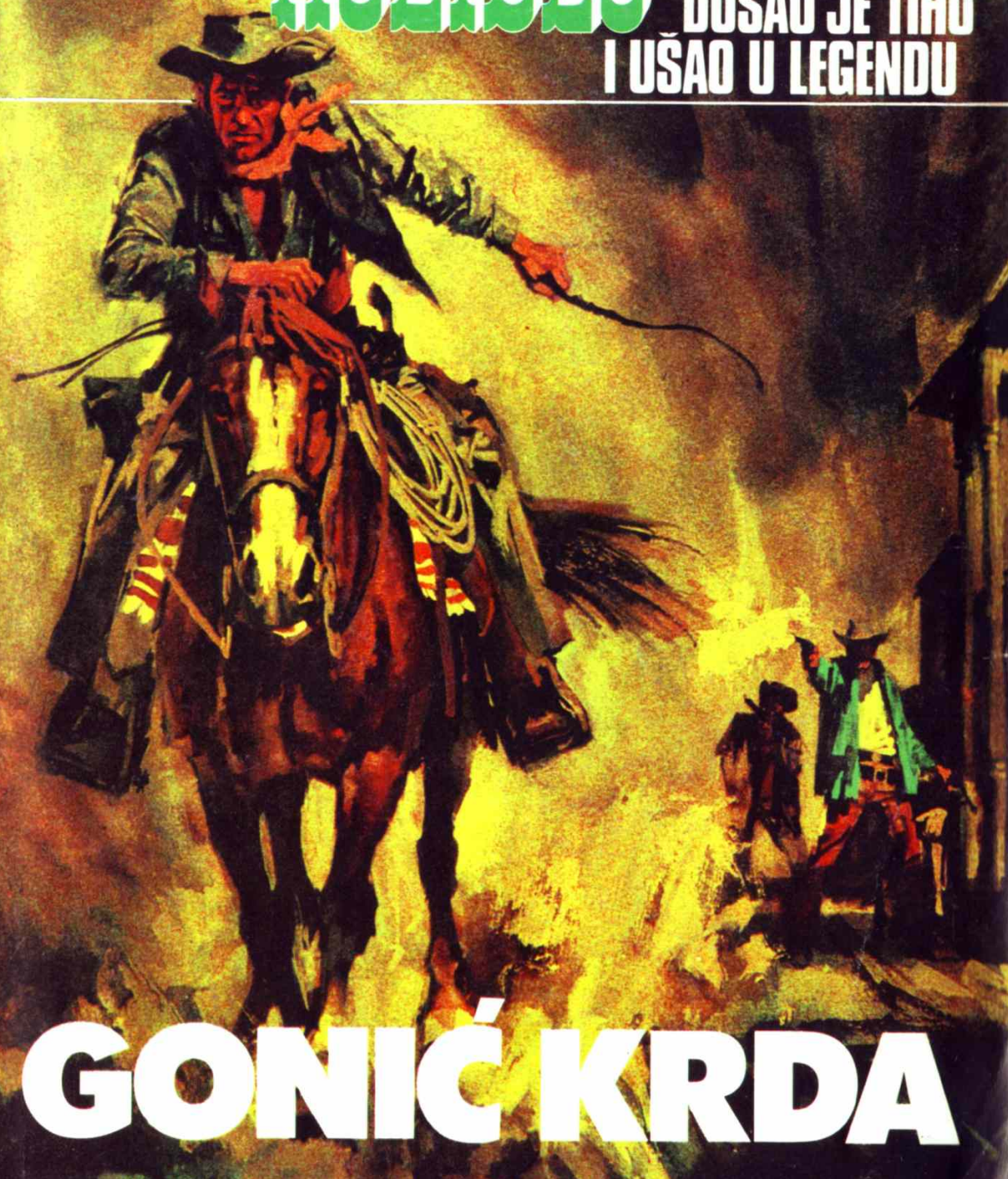
ADAM BREDI

DOCK HOLIDEJ

CENA 30 DINARA

BROJ 137

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

GONIĆ KRDA

★ **DOK HOLIDEJ** ★

ADAM BREDI

GONIČ KRDA

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ

Broj 137

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka CIRIĆ

Naslov originala:
Adam Brady
WHAT'LL IT BE?

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka CIRIĆ

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Korektori:
Ida DUDAŠ
Margit HORVAT-HARANGOZO
Ilona PISAR

Štampa: 24. III 1983.
Tržište: 7. IV 1983.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka CIRIĆ.
Naslov originala: Adam Brady — WHAT'LL IT BE? Copyright: UNIVERSUM
PRESS.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Dok Holidei je bio zadovoljan što je sve završeno. Njegov dvonedeljni boravak na ranču Džeroma Partridža nije prošao onako priyatno kao što bi se moglo očekivati. Bio je to niz praznih dana ispunjenih uglavnom lenstvovanjem i premeštanjem iz hladovine u hladovinu, i noći zagušenih snarinom i dosadom. Događaji kao da su bili stali kao nepokretno klatno na pokvarenom zidnom časovniku, i nije mnogo pomagalo što je dosadne časove skraćivao iahanjem sa svojim ljubaznim domaćinima i povremeno lovom, kuda je odlazio uglavnom sam. U stvari, stari Džerom Partridž i njegova dva sina Ben i Keli skrdili su i žigosali za tih par nedelja skoro pet stotina goveda i Dok im je u tom izdašno pomagao kada nije bio zauzet interesantnijim poslom: lovom u brdima ili leškarenjem u hladovini u očekivanju da se pojavi Dora Partridž i gizdavim hodom razbiće monotoniiju toplog dana. Tih dana ulovio je više od tuce zečeva i isto toliko divljih ćuraka, što je Dora Partridž umnogome olakšalo da pokaže šta zna u kuhinji. Ali, i pored tih povremenih kretnji i poluzabava, zahvaljujući obilnoj hrani i viskiju koji je Partridž služio, u niemu je bilo još dosta naгомilane energije koja se na nešto morala utrošiti. A za to na Partridžovom ranču nije bilo mogućnosti.

Uz dosadu i vrućinu bio je to još jedan razlog što je sa zadovoljstvom

napustio Partridžov ranč, razlog pothranjivan jednim drugim dublim razlogom koji ga je u podsvesti bockao i čije je postojanje morao potiskivati snagom volje: taj razlog se zvao Dora Partridž. Dora je bila lepa, izazovna i nametljiva, što je naročito otežavalo njegov položaj. U želji da ne povredi pravila gostoprimstva, morao se sklanjati pred njenim pogledima i dodirima glatkog, mačkastog tela koji su ga žarili golicavom vatrom, kada bi ga u prolazu, tobož nenamerno očešala, dajući mu do znanja da je živa žena od krvi i mesa. Istina na Partridžovom ranču nije bio gost po svojoj želji već sticajem okolnosti što je Partridža spasao od grupe komančerosa koji su ga bili skleptali u jednoj jaurzi, iz koje ne bi izašao živ da mu nije pomagao sa tri dobro naciljana metka iz svog „kolta“. Partridž je, dakle, bio Dokov dužnik, a ne ovaj njegov, ali, kada je već bio tu u njegovoj kući, Holidei nije želeo da se upušta u avanturu koja bi mogla povrediti ponos njegovog domaćina. Ali, desilo se drukčije.

Prošle noći Dora Partridž je ipak slavila svoju pobedu!

Jašući lagano putem koji je vodio ka gradu, vitkoo ali čvrstog tela ispravljenog u sedlu, razmišljajući bez žurine o svemu što se desilo, Holidei je žalio samo zbog jednog, a to je bila činjenica da ga je Keli Partridž zatekao u zagrljaju sa nie-

govom sestrom Dorom. Posle dobre večere koja se sastojala iz velikog komada pečenog goveđeg bifteka zalivenog obilnom količinom viskija. Dok je odiahao do najbližeg potoka da bi ublažio noćnu sparinu i oprao znoj i prašinu nagomilanu toga dana u koralu, gde je Partridžima pomagao pri žigosanju stoke. Dora je jednostavno pošla za njim, svukla se na obali potoka i ušla u vodu na mestu gde se on kupao. Odsij mesečine na njenom mokrom, blistavom telu, i nepomućena tišina, noći učinili su da ostalo neizbežno dođe samo po sebi.

Gospode bože, prisetio se, kako je ta žena bila temperamentna!? Smatrao je da je to dosta normalno, pošto je više od godinu dana proveo kao zatvorenik na ranču s ocem, dvojicom braće i sestrom bliznakinjom Donom kao jedinim društvom. Jedno kratko vreme pitao se šta je sa Donom koja za vreme njegovog boravka na ranču nije napustila kuću za duže od nekoliko minuta, a i tada samo da bi donela iaja iz kokošinica ili povrće iz bašte iza kuće. U ono malo prilika kada se našao u njenoj blizini Dona bi pod njegovim ispitivačkim pogledom samo pocrvenela, oborila oči i žurno se udaljila. Njena stidljivost, nasuprot Dorinoj vatrenosti, bila je jedini način da među sestrama bliznakinjama napravi razliku.

Potok je još tekao istim koritom dubok i hladan, prisetio se i skrenuo sa glavnog puta stazom koja je kroz žbunje i gusto rastinje vodila do potoka. Stigavši do obale, ostao je da sedi u sedlu i poslednji put obuhvatio pogledom travom obrastao proplanak kuda ga je Dora povel, ne ostavljajući nimalo mesta sumnji da je spremna da mu se po-

da. Uzdahnuo je duboko i smešak zadovoljstva mu je napravio jedva приметnu boru na usiju usana. Posle tog doživljaja imaće o čemu da razmišlja u samostalnim noćima koje ga čekaju. Uspomene! Isteo ili ne, neće moći da zaboravi njene vlažne, sočne usne, meko zaobljeno telo, divno izvažane iedre dojke, glatke ali snažne ruke koje su ga obgrlile i privukle i duge, čvrste butine koje su ga gladno zarobile. Sećanju na to nije mogao pobeći.

Holidej je skinuo šešir, provukao prste kroz gustu crnu kosu i nadlanicom obrisao znoj sa širokog preplanulog čela. „Bez obaveza“; tako mu je rekla kad ga je dovela na proplanak i zatvorenih očiju legla na travni tepih izlažući svoje nago telo svetlosti mesečine. Na srebrnastoi belini uočio je mladež na njenoj levoj butini koja je kao tamna mrlja odudarao od glatke bele kože. I sada, pri punoi dnevnoj svetlosti njena senka je živela u njegovom sećanju isto kao i divljački izliv besa njenog brata.

„Holideje, kućkin sine, smesta se gubi odavde!“ rekao je.

Nije došlo do tuče već se završilo na žestokom izlivu liutnje. Moglo je biti i drukčije da Dok Holidej nije prešao preko uvredljivih reči. „Kućkin sin“ je uvreda koja se lako ne oprašta, ali, Dok je razumeo osećanja Dorinog brata i ruka mu je ostala daleko od drške pištolja. Pogledao je bez reči Kela Partridža, odiahao do kuće na ranču gde je mirno prespavao noć i sutradan ujutru ne čekajući doručak spakovao se i odiahao.

Prineo je ruku širokom obodu tamnog „stetsona“ i pozdravio mesto na kome je doživeo priatne časove kao što bi isluženi ratnik po-

zdravio boino polje na kome su ostali da leže njegovi drugovi po oružju. Imao je razloga za to. Iako mu susret sa Dorom nije bio novost, doživio ga je kao mladi ratnik vatreno krštenje.

Dok je prošle večeri dremuckao na svom ležaju, čuo je svađu između Kela i Dore. Svađa je trajala dosta dugo ali je Dora konačno pobedila. Kako i ne bi, rekao je sebi, kad je u sebi imala više vatre nego svi Partridžovi zajedno. Njenom briljantnom duhu nije se mogao suprotstaviti priglupi brat kome je najvažnija karakterna crta bila pokornost ocu sa nedovoljno razvijenim osećanjem očinske dužnosti.

Holidej je poterao konja od obale potoka sa namerom da nastavi put do Kaliko Krika od koga ga je delilo nekih dvadesetak milja, kada se žbunje na travnoj obali razmaklo i iz žbunja je izašla visoka i vitka Dora Partridž. Zastala je za trenutak ispred žbuna, obasiana zracima ranog jutarnjeg sunca, malo rastavljenih nogu, prkosno isturenih grudi i sjajnih očiju ispunjenih neskrivenim pozivom.

Dok je sa nevericom zavrteo glavom. Dora je bila inteligentna i tvrdoglava, ali ipak, nije mogao očekivati da će posle rasprave sa bratom doći da mu poželi srećan put. I to na kakav način! Dok je začuđen sedeo na konju, ona je jednostavnim pokretom skinula belu svilenu bluzu, otkopčala opasač i pustila da joj suknja klizne niz noge na zemlju. Zatim je ostala da stoji sa rukama spuštenim pored tela. Holidej je tiho zviznuo i pogled mu je ostao prikovan za to primamljivo telo.

— Želim te Dok — rekla je jednostavno i pustivši da joj veš padne na zemlju ostala naga pred njim.

Zabacivši pokretom glave svoju dugu riđu kosu i prišavši lagano do njegovog konja, dohvatila ga je za ruku i spustila je sebi na grudi. Drugom rukom ga je nežno povukla iz sedla. Stojeći pored nje, Holidej je pogledao preko njene glave i ramena prema travnom proplanku, a zatim dalje iza proplanka do puta koji je vodio do ranč kuće. Jedini šum koji se čuo bilo je grgotavo žuborenje potoka i šapat jutarnjeg povetarca kroz granje drveća.

Onda se ona drhteći celim telom pripila uz njega.

Holidej je pokušao da je odvoji od sebe, ali, ona se očajnički pripilala sve jače, i otkopčavši mu drhtavim prstima košulju pritisnula lice na njegova snažna, maliava prsa. Osetivši toplinu njegovih grudi na svom obrazu, devojka je uzdahnula šumno. Zatim mu je otkopčala opasač sa revolverom i opasač na pantalonama.

— Doro! — opomenuo je Dok sa prizvukom prekora u glasu. — Šta ćemo sa tvojom braćom i ocem?

— Ništa. To se njih ne tiče. Oni me sve vreme smatraju za devojčicu a ja to nisam. Ja sam žena. Dok, ti to dobro znaš.

— Vraga, kako ne bih znao — rekao je Dok.

Devojka je digla glavu i osmehnula mu se. — Učini me još više ženom, Dok. Učini da se sasvim rascvetam i da nikada ne zaboravim ovo proleće.

Zatim ga je povukla dole na travnom obraslu zemlju i legavši na leđa vitkim rukama pokrila krilo. Sklonila je oči dok su joj se grudi burno dizale i spuštale, nošene žudniom koja se razbuktala do požara koji se više nije mogao kontrolisa-

ti. Iz celog njenog bića izbijala je neslućena pomama.

— Znaš li šta radiš? — zapitao je.

— Znam šta želim i šta hoću da imam. Dok. Kad odeš, ostaće mi uspomena koja će me hraniti, uspomena koja će biti samo moja.

Kada se okrenula prema njemu i zagrlila ga, tela užarenog od strasti. Holidej je duboko uzdahnio kao neko ko se miri sa sudbinom. Sunčevi zraci grejali su mu gola leđa, a toplota njenog tela kao da je okrenula u njemu priušivanu želju. A onda odjednom, kao erupcija vulkana, i njege je zahvatila luda, bezgranična pomama od koje stajeh dah.

Koliko dugo su tako ležali nije imao pojma niti ga je bilo briga. Vreme je letelo kao u stanju otmamljenosti. Do đavola sa Partridžima, ocem i sinovima. Do đavola sa dosadom, lovom, žigosanjem stoke i drugim glupostima. Postojali su samo njih dvoje, sunce, žubor potoka i njihova tela slivena u jedno.

Kada se posle nekog vremena Holidej konačno pokrenuo i počeo da se oblači, ona je ostala da leži opružena, sa zadovoljnim osmehom na usnama i rukama ushićeno pritisnutim na grudi. Dok se oblačio, pogled mu se spontano prošetao po njenom telu vrednom obožavanja, od labudastog vrata i grudi do glatkog trbuha i dugih, fino izvaianih butina. I tek tada mu je došlo do svesti da nešto nije u redu. Stao je, zaprepašćen i nem... na butini nije bilo mladeža!

Pogled mu je pošao nagore i ukrstio se sa njenim.

Ona mu se osmehnula osmehom priznanja. — Tačno je, pogodio si, ja sam Dona — rekla je. — Nemoi da me gledaš tako iznenađeno kao da me vidiš prvi put.

Holidej je zviznuo tiho, zakopčao pantalone i pružio ruku da uzme opasač. Kada je zategao opasač i počeo da oblači košulju ona se uspravila i sela.

— Hvala ti Dok. Sada i ja imam svoje uspomene.

— Sto mu gromova...

Holidejev uzvik iznenađenja zaglušio je gromki prasak puške. Teško clovno tane i udar vazduha razneli su deo žbunja odmah iza crnokosog pustolova. Koni se uplašio, propeo na zadnje noge i Dok je priskočio i uhvatio ga za uzde da ga umiri. Tek tada je pogledao na put gde je Dora Partridž. Donina sestra bliznakinja, sedela na konju i ubacivala nov metak u cev puške koju je držala u ruci.

Holidej je jednim lakim skokom skočio u sedlo i u isto vreme okrenuo konja. Dona Partridž je za to vreme lagano ustala i kao da je se ništa ne tiče, bez žurbe počela da se oblači. Osmehnula se svom ljubavniku dok je njegov konj nervozno pocunkivao u mestu.

— Draga devojko — dobacio joj je Holidej uvlačeći glavu u ramena u očekivanju drugog Dorinog hica — na žalost, moram da se udaljim odavde!

— To će biti vrlo mudar potez. Dok — odgovorila je Dona i dalje se osmehujući. — Mada mi je vrlo žao.

Holidej je popustio uzde i zario pete u slabine svog ždrepcu. Životinja je poskočila kao izbačena iz kaptulata i lomeći granje iurnula kroz šiblie koje je ivičilo obalu potoka. Za njim je odjeknuo drugi pucani. Izbivši na čistinu, presekao je preko jedne livade do puta koji je vodio na sever prema gradiću Raund Falsu udaljenom petnaestak milia. Ošnuo je konja kajasima po vratu i

ovai je, odmoran i oran posle višednevnog odmora, žustro odgovorio još bržim trkom. Iza njega se digao oblak prašine, a od brzine oko ušiju mu je zviždao vetar. Treći metak koji mu se spremao za ledima terao ga je da ijaše što može brže.

Nekoliko trenutaka kasnije našao se van dometa pušćanog zrna, ali nastavio je da ijaše nešto smanjenom brzinom. Posle pet pređenih milia usporio je trk i dao konju predah da se izduva. Dok je konj brekćući kaskao, Holidej je zaključio da mu malo opreznosti neće škoditi. Nije znao kako će Partridž postupiti, ali za svaki slučaj, ne bi bilo loše ako mu zametne trag. Prešao je još jednu milju i na prvoj raskrsnici skrenuo prema Kaliko Kriku. Ako ga budu tražili, Partridžu i njegovim sinovima trebaće dosta vremena da dokuče kuda je otišao. A dotle, on će biti daleko.

Pošto je smestio svog konja u štalu, Holidej je kao prvo poželeo da sa sebe strese prašinu Partridžovog ranča. Za to je bilo dosta razloga. Od dvonedelnog veranja po brdima odelo mu je bilo prliavo i neispeglaano, a u torbi nije imao više nijednu čistu košulju. Očigledno da mu je bio potreban servis i slučaj kao da mu je išao na ruku, jer je odmah preko puta štale ugledao veliku tablu sa natpisom: „Van Šinov salon za gospodu“. Firma je bila napisana kitnastim slovima i na ivicama sa svih strana ukrašena crtežima kruškinog cveta, što je slikovito delovalo prema sivilu zgrade od rasušenih dasaka, i Dok je ušao unutra. Ispostavilo se da je Van Šinov biznis neka vrsta javnog kupatila u kome

je vlasnik istovremeno obavljao i masažu, a za to vreme gost je mogao, ako je želeo, dati odelo na čišćenje i peglanje. Tako je jedan čas kasnije Dok Holidej izašao iz Van Šinovog salona kao sasvim drugi čovek, elegantan i čist kao da je tek došao sa nekog broda na Misisipiju, a on sam baš tako se i osećao. Sećanje na Doru i Donu Partridž počelo je tako da dobija svetlu, prijatnu boju, bez obzira na neprijatan Dorin ispraćaj.

Glavna ulica Kaliko Krika imala je dva saluna. Prvi je bio nešto malo bolia koliba iz koje se kroz leptirastu vrata širio oblak duvanskog dima i miris viskija. Odlučio se da okuša sreću u drugom, koji je nosio zvučan naziv: „Život na visokoj nozi“, vlasništvo Peta Kulsona. Ušavši unutra, našao je da je prostorija saluna dosta prostrana, a viski dobar i bez krčmarevih dodatnih pokrštavanja. Za jednim stolom, uvučenim iza jedne drvene pregrade tako da je odvojeni deo ostavljao utisak separea, igrao se poker. Holidej se odmah smestio kao kod svoje kuće.

— Nisam vas do sada viđao u gradu — oslovio ga je pročelavi krčmar, stavljajući pred Holideja drugu čašu piva.

— Niste ni mogli, upravo sam došao.

— Tako sam i mislio. Odakle ste došli?

Holidej je neodređeno razmahnuo rukama: — Došao sam preko Krida — slagao je.

— Preko Krida? Do vrata to je morao biti pakleni put. Krid je sama vrlet, a uz to je pun razbojnika i svakakvog šliama.

Holidej je klimnuo glavom. — Da, kad sam ja prošao bio je stvarno gori nego put u pakao.

Krčmar se udalio da posluži druge goste, a posebno jednu grupu kauboia koji su bili stigli do odmaklog stupnja pijanstva. Dobro naliveni alkoholom, hteli su da dodaju još, i smatrali su da su njihove potrebe za pićem važnije od potreba drugih. Njihovo glasno dozivanje ćelavog, punačkog barmena za trenutak je nadićalo žagor i vik u salunu, ali se brzo utišalo, kada su galamadžije iz novootvorene flaše nalili svoje ispražnjene čaše. Po flaši se moglo zaključiti da ne nameravaju da podu brzo.

Vrativši se do Holideja, krčmar je keceliom obrisao oznojeno čelo i zazveketao lažnom vilicom. Mada su kauboi konzumirali dosta alkohola i time mu pravili promet i donosili zaradu, ipak je bio liut zbog njihovog držanja.

— Izašli su mi na vrh glave. Tu su već dva dana, a kako se stvari razvijaju, ostaće možda još toliko. Zar ne mislite da bi čovek koji ih je najim morao da se pobrine da ne prave nered. Uostalom, već bi davno trebalo da su kod krda.

Holidej je pogledao u pravcu grupe. Mnogo puta je imao priliku da vidi grupe kauboia u poseti gradu za vreme kratkog prekida dogona stoke. Sve su te grupe bile iste uvek podjednako žučne i podjednako neukrotive. Sedmice provedene u sedlu u oblacima prašine dienutim konitama goveda, udaljenost od civilizacije, naporan rad od jutra do rarkle noći, unosile su promene u te liude koje je upotreba žestokog pića samo pojaćavala. Događalo se katkad da neki ćutljivko za tren oka postane drski hvalisavac ili da se tvrd prekaljeni preriiski vuk preobrazi u brbljivu sentimentalnu budalu. Takav je jednostavno bio način

života na granici i Dok nije video nikakve mogućnosti da se taj način izmeni, pogotovu od strane obićnog debelog proćelavog krčmara.

— Sa kog ranća su ti liudi? — zapitao je Dok tek da nešto kaže.

— Sa ranća Klerensa Biba. Smatrao sam da Bib ume bolje da drži svoje liude na uzdi.

— Možda je zauzet nekim važnijim poslom — primetio je Dok.

— Važnijim poslom? Ni govora. Poker ne može biti važniji od vođenja sopstvenog ranća, bar ja tako mislim. Možda vi smatrate drukćije?

— Ne, daleko od toga — odgovorio je Dok bez dvoumljenja, ali je za sebe pomislio da nije bio iskren. No, to se krčmara nije ticalo i on je nastavio. — U svakom slućaju, povećavaju vam promet a to je za vas korisno — podsetio je krčmar.

Ovaj je kratko dunuo kroz nos. — Zasada da. Ali, šta ćemo kad počnu da lupaju i razbijaju nameštaj, i kad se raspale na pripucaju? Već vidim da se takav rasplet bliži. Pogledajte i sami. Jeste li ikad videli liude opasnijeg izgleda i raspoloženije za kavgu?

Holidej je pogledao prema grupi razmetljivaca. Pred sobom je imao šestoricu radom očelićenih, od vremena ogrubelih liudi, u ćitim belo zakolutanim očima se ćitala žudnia za uzbuđenjima. Ćinjenica da su im ostali gosti prepustili veliki deo prostora samo za njih šestoricu, mogla se protumaćiti tako da i drugi, a ne samo krčmar, očekuju izbijanje nekih neprilika. Što se njega lićno ticalo, bilo mu je svejedno da li će do gužve doći ili neće. Krčmar je prodavao viski i pravio profit. Kauboi su pili viski i troćili novac. Za dan ili dva, kauboi će potroćiti sve ili skoro sve što imaju. Krčmar će ub-

rati gomilu para, a kauboји će krenuti svojim poslom i opet će gutati oblake prašine. To je bio njihov život.

Srknuo je pivo i naslonivši se laktovima na šank počeo da razmišlja šta bi mu valjalo da učini. Imao je neki magloviti osećaj da bi za sve bilo najbolje ako bi ga od sestara Partridž delilo što veće rastojanje. Dora ga je ispratila hicima iz puške ali se niena liutnja nije morala zaustaviti na tome. Mogla je sve ispričati ocu i braći, i okrenuti njihov gnev protiv njega. Partridž i njegovi sinovi nisu bili šala, i sva sreća što je bio dovoljno mudar da zametne trag. Ali, ako bi Partridžovi bili uporni, moglo se desiti da ga, posle bezuspešnog traženja u Raund Folsu potraže u Kaliko Kriku. Neprijatno, pomislio je, ali, ono što je doživeo, vredelo je te neprijatnosti. Dora je stvarno bila doživljai. Ali, ni Dona, opet, nije bila ništa manji i ako bi ga neko pitao, nije znao da kaže da li će se više sećati krupnog mladeža na Dorinoj butini ili Doninih divnih, dugih nogu na kojima mladeža nije bilo.

Dok je razmišljao o dražima sestara Partridž pogled mu se zadržao na četvorici koji su za stolom u separeu igrali poker. U tom momentu jedan od njih se digao i na nezadovoljstvo ostale trojice prekinuo igru. Holideju je odjednom sinulo u glavi da bi sebi mogao pružiti zadovoljstvo kome se nije prepuštao pune dve nedelje, jer, Partridž nije niti znao niti imao mogućnosti da sem naivnih igara odigra bilo šta drugo. Uzevši svoju čašu sa šanka prišao je stolu i zapitao.

— Dozvoljavate li da se pridružim? Nadam se da neću biti ništa lošiji partner od džentlmena koji je napustio igru.

Sva trojica su ga pogledali i jedan od njih, dosta star i mršav čovek sa brkovima i potkresanom bradom odeven u građansko odelo, odgovorio je za trojicu. — Možete, ako niste od onih koji obavezno traže revanš. Ja ne ostajem još dugo u gradu, a ni ova gospoda.

— Sasvim mi odgovara vaš predlog, jer i ja sam u prolazu. — rekao je Dok sedajući. — Ja sam Džon Holidej.

Sva trojica su klimnuli glavom i rekli svoja imena ali, Dok je uočio samo ime starog, oronulog čoveka: Klerens Bib. To je, dakle bio gazda kauboја koji su pjančili pored šanka. Tek tada je shvatio krčmarevu primedbu o važnosti pokera. Starac je morao biti strastan kockar kada je svoj posao rančera zanemarivao zbog kocke. I zaista Dok je vrlo brzo zaključio da je njegova pretpostavka bila tačna. Bib se svim srcem unosio u igru, i već posle dva kruga deljenja pokazao je ne samo da je temperamentan igrač nego i da ume da igra. Za to vreme tri puta se sudario direktno sa Dokom, jer su ostale dvojica uzmakli na polovini licitiranja. Prvi put je Holidej ostao kratkih rukava, ali je posle toga dobio znatan iznos dva puta tako da se gomila ispred Biba znatno smanjila. Posle pola časa dvojica ostalih su se povukli i u igru su ostali samo Holidej i Bib. I pored toga što je sto ispred njega ostao prazan, stari rančer je usiaktelih očiju nastavio partiju, sve dok posle sledećih pola časa u jednom momentu nije ponudio priznanicu umesto novca.

Dok ga je pogledao dignute obrve. — Moć princip je mister Bibe, da igram samo za gotov novac. Ja ne ostajem dugo na jednom mestu, a

priznanice ponekad mogu da zadaju čoveku glavobolju.

— Ne i moje, gospodine. Sve što Klerens Bib potpiše ima pokriće, možete biti sigurni.

Dok je klimnuo glavom. — Okej, učiniću iznimak. Ali, mislim da bi posle ove igre valjalo da prekinemo.

Bib nije odgovorio ništa već je nestrpljivo sačekao da mu Holidej podeli dve karte. Očigledno je imao triling, i išao je na kare ili ful. Dok je sebi takođe uzeo dve karte, i Bib ga je pogledao ispod oka. No, kada je pogledao svoje karte jedva primetan plamičak zadovoljstva zaigrao mu je u očima. Svaki drugi čovek to ne bi primetio, ali iskusnom igraču kao što je bio Dok Holidej ta neprimetna promena izraza lica nije mogla promaći. Bib je, dakle, dobio ono što je očekivao. To se odmah potvrdilo jer je Bib napisao još jednu priznanicu na pet stotina dolara i stavio je na sredinu stola. Među posmatračima je nastao žagor već davno niko nije zaigrao u tako veliki iznos, a onda je u salonu zavlada mrtva tišina. Sve oči su se okrenule prema Holideju koji je mirno izbrojao dvadeset pet novčanica po dvadeset dolara i bacio ih na gomilu na sredini stola.

Bib je pobledeo, ali su mu oči zadovoljno planule. Pobedonosno je položio karte na sto. Imao je četiri dame.

Holidej je sačekao nekoliko trenutaka i onda otkrio svoje karte. Bio je za dlaku jači od Biba. Imao je četiri kralja.

Bibove pružene ruke su zastale u pola pokreta, i novac je ostao na sredini stola. Izraz razočaranja zamenio je izraz trijumfa koji mu je dotle lebdeo na licu, i stari rančer je klonulo opustio ramena. Dok je mirno

pokupio novac i stavio ga u džep, a onda pažljivo savio obe priznanice i pogledao Biba.

— Kada ćete izmiriti obavezu? — zapitao je stavljajući papir u novčanik od finog safijana.

Klerens Bib je zaustio da odgovori, ali je tog trenutka grmnuo nečiji glas.

— Eno ga tamo za stolom!

Glas nalik na ruku gorila začuo se iza Holidejevih leđa i Dok se okrenuo i ugledao Džeroma Partridža koji se kroz lentirasta vrata uspremio prema niemu, praćen svojim starijim sinom Kelijem. Skoro istovremeno, na sporedna vrata je ušao drugi Partridžov sin Ben. Ben je bio mlađi od brata, ali znatno kruniji nego Kel i njihov otac. Holidej je prošle večeri bio srećan što ga je u Dorinom zagrljaju zatekao Kel a ne Ben. Pribojavao se da Ben ne bi bio zadovoljan samo izlivom osovki i grdnji na račun svojih gosta i sestre.

Stavivši papir u džep, Holidej je ustao sa stolice svestan da sada dolazi neminovni rasplet. Džerom Partridž je zakoračio dva koraka u stranu pored Holideja doko se Kel postavio između Holideja i grupe pijanih gostiju, a Ben je zastao pred sporednim vratima sa rukom na kukovima. Holidej se našao između njih, opkoljen. Sva trojica su ga mrko pogledala što nije obećavalo ništa dobro.

— Holideje smrdljivi tvore! Zar se tako vraća za ukazano gostoprinstvo? — dreknuo je Džerom.

Holidej je odmahnuo glavom. — Možeš vikati koliko hoćeš, ali meni je savest mirna.

Galama u salonu je zamrla i lica šestorice kauboja su odjednom dobila srećan izraz. Naslutili su da se približava bura i to im se dopalo.

— Otvorio sam ti kuću kao rođenom bratu. Pred tobom nije bilo taini... A i si to zloupotrebio.

— Teške reči. Partridže. Mislím da ih ne zaslužujem.

— Ne zaslužuješ? Znaš šta si učinio, a kažeš da ne zaslužuješ?

Holidej je spustio glas još za jednu notu, hteo je da smiri strasti. Krčmar ga je, međutim gledao prodorno. No to, kao ni Partridžovo sevanje očima nije uticalo na Holidejevo mirno držanje. — Ouj, Partridže, ako malo razmislíš, videćeš da se prst sudbine umešao u naš susret od samog početka. Bilo je šta je bilo i šta sad? Nikome se ništa zlo nije desilo, i najbolje je da se sve završi kao što se završilo.

— Nikome se ništa nije desilo? — rekao je Džerom Partridž. — Zar misliš da možeš da uzmeš sve što poželiš i da jednostavno odeš kao da ništa nije bilo?

Holidej je mirno odmahnuo glavom. — Nisam uzeo ništa što mi nije ponuđeno — rekao je. — Tvoje kćeri će to potvrditi.

Lice Džeroma Partridža je pocrvenelo kao da će krv kanuti iz njega, a Keli je stisnuo pesnice. Izgledalo je kao da će svakog sekunda početi da vitla njima.

— Moje devojčice su bile prevarene, Holideje. Njima je učinjeno nažao i na ovaj ili onaj način ti ćeš morati da odgovaraš za ono što si učinio. Imaš samo dve mogućnosti.

Holidej je upitno digao obrve. Koje su to dve mogućnosti što mu ih je Partridž pružio.

— Kao prvo — rekao je Džerom Partridž naglašavajući svako slovo i brojeći na prste — vratićeš se na ranč i oženićeš se. Ili, ako to ne-

ćeš, oderaću ti tu smrdljivu kožu s leđa.

— Tako dakle, rešio si da me oženiš — dočekao je Holidej mirno. — A sa kojom od njih dve?

To je bila poslednja kap u čaši žuči za Kleja. Urliknuvši kao divlja zver, jurnuo je na Holideja i zamahnuo svojom ogromnom pesnicom da ga udari po glavi. Džerom Partridž je doviknuo svom sinu da stane, ali je njegova naredba naišla na gluve uši. Holidej se nije oslonio na autoritet Džeroma Partridža i spremno je dočekao napadača. Sagnuo se i izbegao Klejev udarac koji je ovaj zadao kao da kosi travu, kada je krupni mladić izgubio ravnotežu, okrenuo ga je i nogom gurnuo prema njegovom ocu. Otac i sin su posrćući poleteli nazad, nleteli na jedan sto koji im se našao na putu i pali preko njega, lomeći ga svojom težinom. Iz grupe kaubojica koji su to posmatrali začuli su se uzvici zadovoljstva, i oni su jurili sa drugog kraja saluna željni da se umešaju u tuču.

Krčmar je očajnički vikao, tražeći da se svi smire, ali, njegova vika nije imala nikakvog efekta. Pošavši od sporednih vrata prema Holideju koga je želeo da dočepa, Ben Partridž je naleteo na jednog kaubojica. Odgurnuo ga je u stranu i načinio još korak ili dva, ali, naleteo je na dvojicu drugih. Vitlajući pesnicama i udarajući kao mahnit za tili čas ih je položio po podu, ali kada se našao pred preostalom trojicom, neodlučno je zastao.

— Ne mešajte se! — zapretio je režećim glasom i tek što je njegovo upozorenje utišalo žagor u salunu, pogodila ga je pesnica u lice i raz-

derala mu usne. Izgubivši svako interesovanje za Holideja Ben je nasrnuo na trojicu kaubojja.

Dok je Ben pesnicama probijao sebi put kroz salun i ostali prisutni pijanci su se umešali u tuču, udarajući sve i svakoga ko bi im se našao nadomak ruke. Nastao je metež u kome se nije znalo ko koga udara i zbog čega. Za tren oka ceo salun se pretvorio u poprište opšte tuče. Stolovi su se rušili, flaše su letele na sve strane, ljudi su vičući i psujući zadavali i primali udarce.

Želeći da izbegne krajnji sukob sa Partridžima Dok je smatrao da će biti najbolje ako se izgubi. Zaključivši da je nastao povoljan trenutak, uputio se lagano prema leptirastim vratima. U tom trenutku niko ga ne bi mogao razuveriti da na zapadu ima mnogo građana sa boljom i zdravijom klimom od Kaliko Krika. Za to vreme Keli Partridž je pomagao svom ocu da ustane i sasvim slučajno je primetio Holideja.

— Stoj ti tamo, kučkin sine — povikao je. — Kuda to misliš da pobegneš. Još nismo ni počeli s tobom.

Keli je jurio, i Holidej se okrenuo da dočeka napad koji ga je odbacio do šanka. Sateravši ga u tesnac, bez odstupnice, Keli je obuhvatio Holideja u medvedi zagrljaj. Ali, Dok je svom snagom razmahnuo rukama nagore i raskinuo Kelijeve zadržke.

Džerom Partridž je povikao. — Uхватите га момци. Испрашите га да памти!

Tek što je Džerom Partridž završio rečenicu, kroz vazduh je do-

letela stolica i oborila ga s nogu. Nedaleko od njega Ben se izvlačio ispod trojice, radeći ogromnim ručerdama kao maljevima. Iz Holideju nepoznatih razloga krčmar je odlučio da se umeša i iznenada je zamahnuo bocom punom viskija prema Holidejevoj glavi. Holidej je krajičkom oka primetio da se flaša spušta prema njemu i u poslednjem momentu je uspeo da se sagne i izmakne udarcu, a onda je dograbio krčmara za prsa, digao ga i prevukao ga preko šanka. Iskorišćivši krčmara kao srednjevekovnog ovna za rušenje gradova, Holidej ga je hitnuo na Kelijsa Partridža i kada je Keli pao, Holidej je nastavio da se izvlači pored šanka. Nalazio se nekih desetak metara od leptirastih vrata kad su na njega nasrnula dvojica građana sa glupavim, pijanim osmehom na licu. Kada je jedan od njih mlateći pijano rukama zadao Holideju udarac u čelo, Dok je zaključio da se njegovim namerama o mirnom izvlačenju sa poprišta borbe toga dana na put preče mnogobrojne prepreke. Blokirao je drugi udarac pijanog građanina, a onda zadao dva krošea levom i desnom rukom.

Obojica napadača su se srušili na pod kao pokošeni. Holidej je preskočio njih i suočio se sa polukrugom razljućenih građana belo iskolanih očiju. Više nije bilo šale, jer je tuča sve više uzimala nezgodan obrt. Za tren oka probio je pesnicama put kroz krug, samo ovaj put ne prema glavnom već prema sporednom izlazu. Za sobom je ostavio gomilu poobaranih napadača koji su ga ispratili bujicom psovki i pogrda.

Na putu do izlaza pred njim se isprečio Ben Partridž okrvavljenog lica i divljeg izgleda. Dok se sagnuo da izbegne stolicu kojom je Ben zamahnuo da ga udari, a onda se još jednom sagnuo da izbegne široko zamahnuti Benov levi kroše. Dok su se svuda oko njih tukli, Holidej mu je prišao i udarcem noge u stopalo izbacio ga iz ravnoteže. Ben se srušio na zemlju, a Dok je skočio na njega i zabio mu lice u pod posut strugotinom.

Dok se Ben koprcao ispod njega, Holidej je povikao da bi nadjačao borbenu jeku. — Smirite se budale, nisam ja bio začetnik onog što se desilo. Uzeo sam samo ono što mi se nudilo, razumete li?

Ben je rekao nešto pogrdno na Dokov račun i razmahnuo rukom. Mada je ležao u nezgodnom položaju, dokačio je Holideja po glavi i odbacio ga u stranu na put dvojici kauboja koji su se tukli. Tek što je Dok uspeo da se uz pomoć ruku uspravi na noge, Ben je ponovo jurio na njega. Holidej je sačekao skoro do poslednjeg momenta, i tek kada mu je Ben bio skoro nadohvat ruke naglo je kročio u stranu i pustio ga da proleti pored njega. Jednim veštim, munjevitim udarcem noge u donji deo leđa, dao mu je još veće ubrzanje, i Ben je posrnuo, udario glavom u šank i uz bolan jauk ponovo se srušio na pod.

Holidej je tim potezom raščistio sebi put prema sporednim vratima, i već se bio uputio prema spasonosnom izlazu kada je ugledao krčmaru kako se diže sa poda pored šanka. Setivši se debeljkovog pokušaja da ga udari flašom po glavi, Holidej ga je digao sa poda i zavilao

ga u gomilu razgoropađenih učesnika tuče. Mlatarajući nogama i rukama, krčmar je pao na pod i povukao za sobom Kelija i Džeroma Partridža.

U tom trenutku odjeknuo je prasak revolverskog hica i u tišini koja je odjednom zavládala Holidej je neprimetno stao u dovratka sporednih vrata. Konja je bio ostavio u gradskoj štali koja se nalazila nekih stotinak metara dalje prema drugom delu grada, ali, pošto je metez bio ograničen na salun, znao je sasvim sigurno da neće imati nikakvih teškoća da uzme svog konja i odjaše iz grada.

— Svi neka ostanu na svojim mestima! — začuo se jedan autoritativan glas sa ulaza u salun. Holidej je oprezno izvirio iz dovratka i video jednog snažnog, prsatog čoveka sa šerifskom značkom zakačenom na krupno kariranoj košulji. Posle tih reči koje su podsećale na rikv bivola, taj čovek je čvrstim korakom pošao prema sredini odaje, držeći u ruci revolver koji se još uvek pušio.

— Za vas iz Bibove momčadi to važi više nego za ostale! — Grmnulo je šerif naknadno.

Holidej je zapazio da su nekoliko pijanih kaubojia imali okrvavljeno lice, razlupane noseve i pocepane usne kao posledice učestvovanja u tuči. Ali, nijedan od njih izgleda nije bio zabrinut zadobijenim povredama, već samo intervencijom strogog šerifa.

— Šta se mešate šerife? Zašto ne pođete da počistite vaš zatvor umesto što smetate poštenim ljudima da raščišćavanju njihovih računa? — rekao je cereći se najkrup-

niji kauboj. Nasuprot ostalima, na njegovom licu Holidej nije zapazio nijednu povredu.

Kada mu se pogled zadržao na drzniku, šerif je zažmirio očima, a onda je načinio tri brza koraka pored šanka i ljutito prasnuo. — Sto mu gromova, Kenedi, čim sam čuo galamu odmah sam znao da si ti umešan u tuču. Oдавде ćeš poći pravo u zatvor, i časti mi čistićeš ga punih nedelju dana koliko ćeš ostati u njemu, ne zvao se ja Vajteker.

Kenedi se samo nasmejavao kao da ga šerifova pretnja nije nimalo pogodila.

Ali, jedan drugi kauboj se molećivim glasom obratio Vajtekeru. — Šerife, treba da gonimo stoku za račun Klerensa Biba. Moramo otići iz grada večeras.

— Ne, bogami, nećete — rekao je šerif kratko, i pošto je odgurnuo čoveka koji mu je bio najbliži, da bi sebi napravio više mesta, pogledom prošetao po odaji da bi procenio štetu. Pri tome je zacokotao jezikom.

U tom trenutku se sa drugog kraja saluna začuo mećiji glas. Šerife Vajtekere, mogu li da govorim s vama na kratko?

— Ne sada, mister Bibe. Vidim da ste stajali na drugom kraju saluna i da niste umešani u tuču, što vam ne bi ni dolikovalo — dodao je s poštovanjem. — Ali, vaši ljudi su umešani do grla, i neću dozvoliti da ovaj put prođu nekažnjeni.

— Platiću svu štetu koju su napravili — rekao je Bib i Holidej je iz dovratka ugledao svog malo-predašnjeg partnera u pokeru kako prilazi sredini odaje.

— Plaćanje štete nije najvažnije — odgovorio je na to Vajteker. — Pustio sam ove vaše nevaljalce da vršljaju kako hoće. Sasvim sam im pustio uzde. A oni to nisu hteli da cene. Pljunuli su mi u lice. E, za to će morati da iskuse kaznu. Neću više da čujem ni reč dok ne završim istragu. — Zatim je ponovo osmotrio oko sebe i pozvao krčmara.

— Kulson, izađi ovamo i pokaži mi glavne krivce.

Dok je Kulson prilazio, Kenedi se umešao još uvek prezrivo nacerenog lica. — Kako će Kulson moći to da uradi, Vajtekere? Veći deo vremena je proveo na podu ili ispod tezge.

Kenedijevi drugovi u tuči su prasnuli u glasan smeh, ali je još jedan hitac iz Vajtekerovog revolvra odmah dokrajčio njihovu obest. Namršteni Kulson je prišao Vajtekeru, i dok je on nešto govorio šerifu, Holidej je tiho kliznuo kroz vrata. Napolju je zastao i oslonjen na zid oslušnau. Odlučio je da ode samo ako bi Kulson pomenao njegovo ime ili ako bi Džerom Partridž izneo optužbe protiv njega. Međutim, tok događaja okrenuo je drugim pravcem.

Vajteker se ponovo okrenuo Kulsonu koji je bez premišljanja pokazao prstom na Kenedija.

— On u svakom slučaju. U salun su ušli Partridž i njegovi sinovi i pričepili nekog stranca po imenu Holideja, navodno zbog toga što je napravio neku svinjariju sa Partridžovim kćerima. Holidej je odbio da je bilo šta skrivio, i Keli Partridž je izgubio strpljenje. No, mislim da bi se sve završilo obračunom između njega i Holideja ili u

najgorem slučaju između Partridžovih i Holideja, i ne bi bilo nikakve materijalne štete, da se Kenedi nije umešao. Ali, on nije hteo da se uzdrži i uleteo je u svađu mladeći pesnicama i vitlajući stolicama. To kao da je bio znak za sve da se umešaju, i pogledajte šta je rezultat svega toga. Moj salun je razvaljen, a ja sam skoro upropašćen.

— Šta kažeš na to Kenedi? — Zarežao je Vajteker.

Holidej je video kako je snažni kauboj nezainteresovano slegnuo ramenima. Ostali kauboji su, međutim, izgledali zabrinuti, naročito dvojica mlađih koji su na licu nosili ožiljke učestvovanja u tuči. Najstariji kauboj, čovek neodređenih godina sa kosmatim bakenbardima, gledao je čuteći u vrhove svojih čizama.

Onda je Bib ponovo istupio napred i progovorio glasom u kome se osećao prizvuk očajanja. — Ja moram da završim gonjenje krda do mesta prodaje Vajtekere, i ako dozvoljavate, povešću ove ljude odmah iz grada, tako da neće biti opasnosti od daljih ispada. Neka Kulson kaže cenu opravke njegovog lokala, i dajem obavezu da ću štetu platiti čim prodam stoku.

Vajteker je tvrdoglavo odmahnuo glavom i graktavim glasom odgovorio. — Zar vi ovih dana ne čujete dobro, Bibe? Rekao sam da Kenedi ide u zatvor iz ovih stopa. S njim idu još dvojica čim ih Kulson pokaže. Što se tiče ostalih, vodite mi te hulje s očiju i da ih više ne vidim u mom gradu.

— Ali, tri čoveka mi misu dovoljni za onoliko krdo — Vajtekere — zavapio je Bib.

— Nađite druge.

— Gde? Znaite i sami da je to nemoguće.

— Zao mi je. Morali ste na to da mislite pre nego što ste ih pustili da naprave lom. — Okrenuo se prema Kenediju i dvojici kauboja koje je Kulson u međuvremenu imenovao, i naredio im da pođu.

Trojica kauboja, a za njima i ostali gosti iz saluna, uputili su se vratima, i Holidej je pošao pored zida prema glavnoj ulici. Tamo se, malo povučen od ulične svetiljke naslonio na stub na kome je visila tabla s oznakom neke trgovine, i zabavio se vađenjem cigare iz tabakere u očekivanju da se pojave izgnanici iz saluna. Malo je bilo onih koji su izašavši iz saluna obratili pažnju na njega. Većina ih je bila zauzeta svojim povredama, a i oni koji su ga pogledali brzo su našli neki drugi predmet interesovanja. Tek kada se iz saluna pojavio šerif Vajteker držeći revolver napreren na Kenedija i dvojicu kauboja, a za njim Klerens Bib još uvek raspravljaajući o tome da su mu svi kauboji neophodno potrebni i da bez njih ne može, Holidej se ponovo povukao dublje u sporednu ulicu, dalje od svetlosti svetiljke. Partridž i njegovi sinovi išli su za šerifom i uhapšenjcima.

Šerif se odjednom okrenuo na petama razljučen nečim što mu je Džerom Partridž rekao.

— Slušaj Partridže, ne tiče me se, ama baš ništa me se ne tiče šta je taj Holidej radio sa tvojim curama — prasnuo je. — Koliko sam ja mogao da ih ocenim, one ni u kom slučaju nisu anđelčici kao što ih ti smatraš.

— Šta, do vruga hoćeš time da kažeš, Vajtekere?

— Hoću da kažem samo to da svaki put kad ih dovedeš u grad izbije neka gužva. Bila to Dora ili Dona sasvim je svejedno; za mene su one potpuno ista fela. I zato se ti i tvoji dečaci gubite iz grada. Nemam vremena za te gluposti dok sređujem mnogo važnije stvari.

— E, neka me vrag odnese ako te poslušam, Vajtekere — narogušio se Partridž. — Holidej je u gradu, i ja ću ga živog oderati.

— Ako već moraš, onda ga oderi van grada, mister — bila je poslednja Vajtekerova reč i posle toga ga je Holidej čuo kako tera uhapšeni-ke prema zatvoru. Pustio je da mu opušak cigare padne na zemlju, zgazio ga nogom i zakoračio na drveni trotoar. Trojica Partridža su i dalje koračali samo nekoliko metara za Vajtekerom. U tom trenutku, kroz leptirasta vrata saluna su izašli dvojica mladih kauboj i stariji kauboj sa bakenbardima i glasno oslovili Klerensa Biba.

Klerens Bib se okrenuo da odgovori, i Holidej je jedva uspeo da okrene leđa da ga Bib ne bi prepoznao. — Idite u logor i ostanite tamo — rekao je. — Ja ću doći kasnije čim uredim vrat ovde u gradu.

— Hoćete li da povedemo i mis Bib? — zapitao je jedan od mladih kauboj.

— Ne, ona će poći sa mnom. Krećite.

Holidej je stajao ležerno naslonjen na stub, dok su trojica kauboj lagano prošli pored njega u pravcu gradske štale. Zatim je još jednom pogledao za šerifom i uhap-

šenicima. Bib je išao odmah iza njih još uvek govoreći i gestikulirajući rukama, a trojica Partridža su ih dugim koracima pratili na bliskom odstojanju. Holidej je zaključio da ga sreća i dalje služi, i još je trebalo samo da naplati dug od Biba, pa je mogao da se izgubi iz grada. Uputio se za trojicom Bibovih kauboj do gradske štale, i kada su ovi odjahali, on je od štalskog momka uzeo svog osedlanog konja i davši mu bogatu napojnicu vinuo se u sedlo. Zapamtio je kuda su Bibovi kauboji otišli, i uputio se jednom sporednom ulicom prema centru, gde je rančera ostavio u raspravljajući sa šerifom. Naći će ga u njegovom hotelu ili negde na drugom mestu i rešiti s njim pitanje duga.

Došavši do kraja slepe ulice u koju je zalutao, morao je da skrene u jednu drugu bočnu ulicu koja je vodila prema glavnoj ulici. Usporio je hod svog konja s namerom da pre izlaska na glavnu ulicu proveri šta se tamo događa, kada je odjednom kroz otvoren prozor zgrade na desnoj strani začuo ljutit glas Džeroma Partridža.

— Šta si to rekao, Bibbe? — rekao je Partridž kroz zube.

Holidej je pogledao kroz prozor i ugledao trojicu Partridža koji su stajali jedan pored drugoga na jednoj strani prostrane odaje zastrte debelim tepisima i naspram njih Biba i jednu divnu crnokosu devojkicu krupnih tamnih očiju prelepog lica. Od petoro osoba u odaji, devojkica je privukla Holidejevu pažnju zbog svoje izrazite lepote i crta lica koje su nagoveštavale prefinjenost ali i odlučnost.

Bibov odgovor je prekinuo Do-

kovo razmišljanje. — Rekao sam da si ti kriv za moju nevolju Partridže. Upao si sa sinovima u salun i odmah se obrušio na onog čoveka Holideja, a ovaj tvoj ludi sin izgubio je strpljenje i počeo ubeđivanje pesnicama. Posle toga, bilo je sasvim prirodno da se moji ljudi, naliveni viskiom do grla, umešaju i naprave lom. Kraj ti je poznat. I šta bi posle toga trebalo da kažem.

— Vi me nazivate budalom? — zarežao je Keli Partridž.

— Naravno da si budala — odvratio mu je Bib bez okolišanja. — Vi ste familija šašavih ljudi. Mislite da je rešenje svih problema u pesnicama i revolverima, ali, kažem vam da se varate. Silom se, kad-kad može izazvati veće zlo nego što se očekuje. A što se tiče tvojih kćeri, Partridže, da sam na tvom mestu, ja bih ih držao na kraćem konopcu. Ti im daješ suviše slobode.

Dok Holidej je osetio da zmija nespornazuma i nevolje opet diže svoju gadnu glavu, ali, nije očekivao da će trojica Partridža napasti rančera u prisustvu njegove kćeri. Ton kojim se Bib obraćao Partridžima ukazivao je da rančer nastupa s autoritetom i očekuje poštovanje od svojih sagovornika. Da ne bi bio primećen, poterao je konja, i baš tog trenutka divna mlada žena pored Biba pogledala je kroz prozor. Pogledi su im se sreli, i Holidej je prstima dodirnulo obod šešira u znak pozdrava. Mlada žena je nabrala obrve, zatim je pocrvenela i naglo se okrenula na drugu stranu.

Njeno držanje zagolicalo je Ho-

lideja. Kći Klerensa Biba bila je nesumnjivo lepa, ali je pravi razlog Dokovog iznenadnog interesovanja poticao više iz neke magnetske privlačnosti koje je njeno držanje nametalo, svakome ko bi je posmatrao. Klerensov dug više nije bio razlog već samo koristan povod za prolaz do Bibove okoline. Od tog trenutka, Holideju se učinilo da njegov susret sa Bibom nije bio rezultat kockarske sreće nego i prst sudbine.

Okrenut ka osvetljenom prozoru koji je ostajao iza njega, Holidej je čuo Bibov duboki glas. — Šta nije u redu Ela? Šta se vrpoljiš? Sa svojim susedima lako ću izći na kraj. Znamo se toliko da ni meni ni tebi neće učiniti ništa nažao. Holidej je nastavio da jaše, dok je za njim dopirala bujica negodovanja i protesta Džerona Partridža. Skrenuvši u glavnu ulicu, video je da je zgrada u kojoj se petorka zadesila pansion za izdavanje soba u kome je Bib verovatno bio smešten. Pogledao je niz ulicu i ugledao Vajtekera naslonjenog na stub pred zatvorom, pa je skrenuo na drugu stranu. Bio je to pravac kojim su otišli Bibovi kauboji i kojim će verovatno poći i račer, što mu je odgovaralo. Ima i drugih mesta gde može razgovarati sa Bibom.

Pedestetak metara dalje niz ulicu prošao je pored jednih kola zaustavljenih u senci ispred trgovine. Na sedištu su sedele dve žene i pri slaboj svetlosti udaljene ulične svetiljke Dok je razaznao da su obe ridokose, da obe imaju na sebi bele bluže da obe...

Holidej nije više gledao u njih, jer mu je bilo jasno ko su. U trenutku kad je petama podbo konja u trk, one su se okrenule prema njemu.

Čuo je da su dva glasa istovremeno izgovorile njegovo ime, ali se nije okrenuo. Želeo je da izbegne susret sa Partridžima ako je to moguće, stigao je do kraja ulice i skrenuo na put koji je vodio kroz preriju. Pred njim su se dizala brda, i Holidej se prisetio da nikada pre toga nije video planine koje su ga više privlačile.

II

Noć je bila topla i posle piva popijenog u Kaliko Kriku Dok Holidej se u toku jahanja počeo znojiti. Ali, kada je malo kasnije našao pogodno mesto za odmor, i kada je počeo da pinka svež povetarac sa vrha planine, Dok je zaustavio konja kod grupe krošnjastih stabala i prilegao. Opružen na zemlji, sa retkim zvezdicama koje su svetlucale između krošnji drveća, osetio se potpuno smirenim. Posle gužve u salumu, odmor i tišina su mu prijali.

U toku odmora iz pravca Kaliko Krika naišle su dve grupe konjanika. Prvu su sačinjavali trojica Partridža koji su jahali napred praćeni devojkama u karucama, a drugu Klerens Bib sa svojom mladom kćerkom Elom pored sebe. Holidej namerno nije zapalio vatru, delimično i zbog toga da bi sa svog isturenog mesta na višem terenu mogao da pogledom prati šta se ispod njega događa, a da ne bude pri-

mećen. Video je da su se Partridži uputili pravcem koji je vodio ka njihovom ranču, a da su Bib i Ela pregazili potok i zaputili se prema istoku.

Tek tada je Holidej zapalio vatru, stavio vodu za kafu i zapalio cigaru, posmatrajući kako se sa vatre u spiralama dižu tanki pramenovi dima. Čekajući da voda uzavri, počeo je da razmišlja o neposrednoj budućnosti. U novčaniku je imao prilično debeo svežanj novčanica, a u sećanju nekoliko prijatnih uspomena koje će mu predstojeće usamljeničke noći učiniti podnošljivijim. Nije imao nikakvih neposrednih planova za budućnost, i nije video razloga zašto ne bi našao neki cilj koji bi ga sledećih dana okupirao, pri čemu je podsvesno pomišljao na Elu Bib. No, nije doneo nikakvu odluku pre nego što je popio kafu i pružio se na leđa da u zvezdama potraži odgovor na pitanje koje je postavio sebi. Tako je zaspao, na kratko, jer su ga u snu gonile hiljade malih Partridža, ali se ipak probudio odmoran i osvežen. Nije verovao u predskazanja iz snova.

Jedan čas kasnije, bio je u sedlu na putu prema potoku koji su te večeri pregazili Bib i njegova kći. Pitao se da li će Bib morati da obustavi dogon stoke na pijacu zbog toga što nema dovoljno ljudi, i kakve to posledice može imati na nje, s obzirom da je posedovao dve njegove priznanice na hiljadu dolara. Posle dve nedelje provedene u dokolici, ne bi mu škodilo da se malo razmrda, ali mu se nije dopadalo da guta oblake prašine iza Bibovog krda. Međutim, mamilo ga je

da se nađe u blizini lepe Bibove kćeri Ele, a to se nije moglo odvojiti od putovanja na konju kroz preriju ugaženu kopitama goveda. Prepoznao je potok, naišao na trag dvoje konjanika, a onda i na trag velikog krda i pošao njime, uveravajući sebe da je pravac ka istoku isto tako dobar kao i svaki drugi. Jahao je zatim dobar deo noći i celo jutro, ali, kada je dnevna žega počela, uzima svoj danak znoja i snage, počeo se osvrtnuti oko sebe, tražeći pogodno mesto za logor.

Pravo ispred njega, tamo kuda je vodio trag stoke, nije se videlo ništa drugo sem prostrana ogolela ravnica koja je podrhtavala u vreloj izmaglici. Nalevo se pružala linija drveća što je nagoveštavalo da je potok, koji je ranije pregazio, skrenuo tok prema istoku. Holidej se uputio prema istoku i naišao na tiho žuboreći potok. Ostao je tu odmarajući se skoro dva časa, a onda još jedan čas bezuspešno pokušavajući da upeca neku ribu, a onda je ponovo osedlao konja i pošao za tokom potoka, prema severoistoku. U zalazak sunca zatekao se u brežuljkastom predelu i morao je da se odluči da li će poći dalje na sever i probijanjem kroz brda nešto skratiti put, ili će skrenuti još na jug i pratiti trag krda ma kuda ga vodio. Ovaj drugi pravac učinio mu se sigurniji i probitačniji.

Pred sumrak se našao na prerijskom putu, i dalje prateći trag krda. Dnevnu žegu zamenila je prijatna hladovina, ali je Holidej nastavio da jaše laganim hodom. Još jedna noć na svežem prerijskom vazduhu, bez brige, i sam sa svojim mislima, neće mu škoditi. Tada je,

u daljini, logorska vatra prosvetlila noćnu tamu i pošto je prešao još nekih stotinu metara, naišao je na jednog kauboja koji je terao nekih dvadesetak zaostalih goveda, prema glavnom krdu. Usamljeni kauboj ga je ugledao, zategao vođice, okrenuo konja na zadnjim nogama i pojahao pravo prema pridošlici.

Metalno klik kaubojevog revolvera nateralo je Holideja da se uspravi u sedlu. Ne gubeći prisustvo duha, rekao je mirno. — Polako s tim pištoljem, množete uplašiti celo krdo, a to bi se moglo završiti loše. stavljeno pitanje.

— Ko ste vi, do đavola, i šta tražite ovde? — Začulo se oštro po-

Holidej je bliže proterao konja, a sjaj mesečine je odblesnuo na cevi kaubojevog revolvera. Trenutak kasnije bio je toliko blizu da je mogao da propozna lice jednog od Bibovih mladih kauboja. Mladić je imao komad flastera nalepljen preko obrve i popriličnu modru oteklinu na levom obrazu.

— Ja se zovem Holidej — rekao je Dok mirnim glasom — ako vam to nešto znači.

Mladić je nakrivio glavu na jednu stranu da bi bolje video, a onda je nastavio ne skrivajući iznenađenje. — Holidej iz Kakko Krika?

— Da, prošao sam kroz taj grad.

— Onaj ko ga je Džerom Partridž hteo da odere?

Holidej je skupio uzde na jabuku sedla i skinuvši šešir začesljao prstima kosu. — Da, neko vreme sam proveo na Partridžovom ranču — priznao je.

— Na njegovom ranču — uzviknuo je mladić sa mešavinom divljenja i oduševljenja. — Do vraga,

kako sam ja čuo, proveli ste dosta vremena u krevetu sa njegovim...

— Ljudi ponekad pogrešno shvate ono što su čuli — presekao ga je Holidej kratko.

— Davola pogrešno shvate! Nema šta pogrešno da se shvati kad neki čovek dođe sa dvojicom sinova u grad sa ciljem da nekome odere kožu. To niko ne bi radio bez krupnog razloga, i ne može biti nikakve greške zar ne?

Holidej se napravio da nije čuo mladićevo pitanje. Stavio je šesir na glavu i poterao konja pored mladićevog.

— Je li logor daleko? — zapitao je.

— Zavisi na kakve ste razdaljine navikli, Holideje — rekao je mladi čovek.

— To u ovom slučaju nije mnogo važno.

— Slažem se. Ionako ne biste imali kuda da idete. Prema severu i jugu nema ničega sem divljine a šta je iza vas, to znate vrlo dobro, zar ne? — Mladić se nasmejao nestajno. — Naravno da znate Holideje. Iza vas su otac i braća Partridži, a?

Holidej ga je tmurno pogledao. — Slušaj momče — zaustio je.

— Zovem se Džim Sveni, Holideje, i drago mi je što smo se upoznali. Mnogo puta sam video Partridžove kćeri i posle toga kadgod sam razmišljao o njima, san mi nije lako dolazio na oči. A sada mi, molim vas, recite jedno: Kako ste ih razlikovali: mislim, kako ste ih na oko razlikovali.

Holidej je hteo da se naljuti na Svenija, ali nije mogao. Kada je bio Svenijevih godina pogled na de-

vojku lepote Partridžovih kćeri bio mu je dovoljan da zaboravi kuda je pošao i da izgubi svaki interes za poslove koje je trebalo završiti.

Rekao je jednostavno. — Imale su na čelu ispisana imena.

— Zaista? — zapitao je Sveni. Ne videvši prikriiven osmeh na Holidejevim usnama progundao je nešto, i pogledao prema stoci. Goveda su mirno pasla kao da su prešavši značajan deo puta prestala da čeznu da se vrate na poznate pašnjake oko Bibovog ranča.

Tog trenutka iz pravca logorske vatre odjednom je odjeknuo zveket i lupu limenog posuđa. Buka je bila tako glasna i iznenadna, da su za tren oka sva goveda skočila na noge i potrčala kud koje.

Holidej je povikao: — Pazi onu gomilu ispred tebe, Sveni! Skreni ih u sredinu.

Zatim je potegao uzde i u mestu okrenuo svog konja da bi drugu grupu goveda skrenuo prema centru krda. Nije imao vremena da vidi kako Sveni obavlja svoj deo posla, jer su goveda odjednom pojurila u istom pravcu. Prašina se uskovitlala oblacima, sve se pretvorilo u niz munjevitih pokreta, a tutanj stotina kopita odjeknuo je kao zaglušujuća grmljavina.

— Stampedo!

Negde iz blizine logorske vatre do Holidejevog uha je dopro taj povik, a onda su dva čoveka skočila na konje. Holideju je pošlo za rukom da skrene još jednu gomilu goveda prema glavini krda i za trenutak je pomislio da mu je uspeo da zaustavi poplavu da krene u njegovom pravcu. Zatim je nekoliko njih pojurilo pored njega brzinom

strele, a odmah zatim mnoštvo drugih je izbuljenih očiju i oborenih rogova, krenulo u istom pravcu. Holidej je hitro okrenuo konja i poterao ga je istim pravcem kuda je tekla reka goveda, naterujući konja levo i desno u bokove stoke, sa ciljem da ih skrene sa pravca kojim su jurila. U jednom trenutku ugledao je da se Svenijev konj prepao, i da se mladić upinje da ostane u sedlu. Holidej je skrenuo konja nadesno i malo pomalo uspeo mu je da se probije do mladića. Guraјуći se kroz zbijenu gomilu, Holidej se pružio preko vrata svog konja i uhvativši Svenijevog konja za uzdu spustio ga na sve četiri noge.

Goveda su jurila kao bujica, a Holidej mu je doviknuo. — Jaši u istom pravcu!

— Ne mogu Holideje. Ostavljen sam ovde, da...

— Ako ne pođeš, stoka će te pregaziti.

Sveni je pogledao preko glava zahuktalih goveda koja su izbuljenih očiju jurila napred, i ugledao ogromnu uskomešanu masu koja se kao mutna reka valjala prema njemu. Pogledao je bespomoćno Holideja koji je šeširom mahnuo pored glave Svenijevog konja, a onda, kada je životinja poskočila, pljesnuo je po sapima. Konj je jurnuo napred noseći na leđima Svenija poleglog po konjskom vratu, a Holidej je svog konja poterao za njim.

Pošto su prejahali nekoliko milja prema potoku, Holideju i Sveniju je pošlo za rukom da izbiju na čelo zahuktalog krda odakle su mogli pokušati da stampedo skrenu u kružno kretanje. Iza sebe i na obe strane neobuzdane mase goveda čuli

su povike ostalih kaubojja koji su svim silama nastojali da smire stampedo, ali je Holidej znao da su njihovi naponi uzaludni. Stampedo se mogao zaustaviti samo na jedan način: skretanjem čela krda u krug, tako da se lavina mesa i kostiju koja je dotle jurila pravo napred sudari sama sa sobom, i nastavi da vrti, sve dok zbog nedostatka prostora sasvim ne stane.

Iz oblaka prašine začuo se nečiji glas. — Dobro jašeš Sveni. Samo nastavi tako dok ih sasvim ne skreneš. Ja ću pokupiti grla koja su se udaljila. Konjanik je projunio pored njih, i Holidej je Sveniju nastavio da daje uputstva šta da radi, sve dok na kraju nisu skrenuli čelo krda na put sporijih grla. U toku sledećeg časa nastavili su da jašu u krug oko krda držeći ga mirnog i bez pokreta. Logorska vatra bila je od njih udaljena nekoliko milja. Nešto kasnije im se pridružio konjanik koji je projahao pored njih, goneći pred sobom grupu od oko četrdesetak goveda, koje je tiho priterao i pripojio glavnini krda.

Oblak prašine bio je tako gust da Holidej nije mogao da razazna lice tog čoveka, ali je posle desetak minuta, budući da su njih trojica pazili da se umireno krdo ne pokrene, prašina počela da se sleže. Holidej je nedaleko od sebe ugledao oznojenog Džima Svenija. Mladićeve oči sijale su zahvalnošću.

— Mogao sam biti pregažen, Holideje. Časti mi, dugujem vam život.

— Bio si vešt, i za svoj spas najviše duguješ samom sebi — rekao je Holidej.

Čuvši njihov razgovor treći čovek je poterao konja ka njima i kada je

došao na nekoliko metara daleko, Holidej je mogao da razabere crte njegovog lica. Bio je to čovek neku godinu stariji od njega, ogrubeleog ozbiljnog lica, i po njegovom držanju nije se mogla zaključiti da su ga nedavni događaji uzrujali. Očigledno, bio je iskusan kauboj koji je preko glave preturio dosta nevolja.

— Ko ste vi, do vraga? — zapitao je Holideja.

Sveni je odgovorio umesto Doka.

— Ovo je Dok Holidej, mister Hordene. Pojavio se u pravom trenutku.

— Pojavio se? Odakle?

— Iz Kaliko Krika — odgovorio je Sveni užurbano.

Horden je pažljivo osmotrio Holideja. — Zar vi ne umete da govorite sam za sebe, Holideje?

Dok Holidej je ćutao nekoliko trenutaka, jer mu se Hordenov ton i način razgovora nisu dopali. Ali, pošto ga je Sveni oslovljavao sa respektom, zaključio je da Horden ima nekih ovlašćenja u odnosu na momka, i odlučio je da ne primi k srcu njegovo ponašanje. — Naravno da umem, ali, Sveni me je dovoljno predstavio, zar ne?

— Ja najbolje znam da mister Holidej ume da govori i sva sreća što ume, mister Hordene. — Nastavio je Sveni ne dajući ovome da dođe do reči. — Do vraga, da nije tako, ne znam šta bi bilo sa mnom. Kada su goveda pojurila, nisam znao šta da radim. Nikada do sada nisam doživeo stampedo, i zbumio sam se. Onda mi je mister Holidej doviknuo da pojurim u istom pravcu kuda i goveda. Tako smo posle nekoliko minuta izbili na čelo

kolone, odakle nam je bilo lako da skrenemo krdo. Tada ste i vi naišli.

Horden je skinuo šešir i sa naboranog lica šakom obrisao znoj i prašinu. Sedeći na konju kao da je srasao s njim i ležerno opušten u sedlu kao da je u njemu rođen, ostavljao je utisak prekalienog kauboja kome Divlji zapad nije nepoznanica.

— Pa dobro, Holideje, onda smo vam u svakom slučaju zahvalni za tu uslugu. Ispravno je bilo jahati u pravcu kome iuri stampedo. Sada su se goveda smirila i biće sve u redu.

— Šta ih je preplašio? — zapitao je Dok.

— Prevrnuto posuđe u kolima sa hranom. Stari Leskomb, naš kuvar, inače pravi trapavko, stao je na dršku tigania, sapleo se i gurnuo lonče za kafu na hrpu drugog posuđa.

— To se događa — primetio je Holidej.

— Stara pijandura — rekao je Horden liutito, i Holidej je zapazio da se na tu primedbu Sveni uspravio u sedlu i sa negodovanjem pogledao Hordena. Ovaj to, međutim nije primetio i pošto je još jednom proverio da li krdo miruje i rekao Sveniju da ostane pored stoke do kraja njegove noćne smene, što je značilo još oko dva časa, pozvao je Holideja da podeli s njim do logora i posluži se kafom.

Dok je imao prilično jasnu predstavu kakav doček može očekivati od Biba i njegove kćeri ali su postojala bar dva razloga da im se pridruži: Neraščišćen račun i Bibova kći Ela. Pitao se kako će ova druga reagovati kad ga vidi, jer je iz njegovog rumenila pri prvom susretu zaključio da su joj poznati detalji afere sa Partridžovim kćerima. Što se tiče

Biba, niega je imao u rukama i tu prednost nije nameravao da ispusti.

Povrativši izgubljeno samopouzdanje, Sveni se šeretski osmehnuo Holideju i rekao. — Ako ste mislili da su Partridžove kćeri slatke kao šećer, mister Holideje, čekaite samo dok vidite mis Bib. Biće vam jasno da i od slatkog ima slade.

Dok Holidej nije hteo da mu objašnjava da je pre odlaska iz grada već video Elu Bib, niti je smatrao mudrim da sebe previše zamara pitanjima kakva bi mogla biti niena reakcija na Partridžove optužbe. Noć je donela dosta nervoze u atmosferu i šolija kafe će mu sigurno priяти. Posle toga videće šta će preduzeti dalje.

Jahao je neko vreme za Hordenom oko krda, a onda su naišli na još jednog konjanika. Li Trenta. Horden je rekao Trentu da se vrati do Svenija i zajedno s njim pazi na krdo, ali da paze da ne prave buku.

Stavši na pedesetak metara udaljenosti od prve logorske vatre, Holidej je ugledao Biba koji je umorno siahao iz sedla, a pored niega jednog starog naboranog čoveka koji se pojavio iza kola sa hranom noseći u ruci lonac sa kafom i nekoliko limenih lončića. U tom trenutku, u krug obasjan vatrom tiho je ujahao još jedan konjanik i ne progovorivši ni reč siahao s konja. Pošto je privezao konja za zategnuto uže konjanik je skinuo sa glave šešir sa širokim obodom i pustio da mu se na ramena prosne slon dugačke crne kose.

Tek tada je Dok shvatio da je taj konjanik žena. Dižući glavu sa konopca za zavezivanje, pogledala je prema Hordenu i rekla — Sasvim smo mogli bez ovoga. Kleie.

— Naravno da smo mogli — odgo-

vorio je na to Horden i prišao Bibu. Bib se već bio posadio pored vatre i rukama je stresao prašinu sa ramena. Digao je glavu, zagledao se u Hordena, a onda skrenuo pogled na Holideja. Iz njegovih sivih, ispod obrva zaklonjenih očiju, blesnuo je plamičak iznenađenja.

— Dok Holidej — predstavio je Horden Doka. — Naišao je neposredno pre stampeda, i prema rečima mladog Svenija mnogo je pomogao da se krdo skrene i stampedo smiri.

— Holidej! — procedio je Bib. — Nisam vam se nadao.

Dok Holidej je klimnuo glavom i pogledao Elu koja je izgledala isto toliko iznenađena kao i njen otac.

— Da, Holidej. Možda mi se niste nadali, ali ne bi trebalo da vas moj dolazak čudi.

Bib je skočio na noge i prišao bliže vatri. — Kako to mislite? Zna li šta mi je Džerom Partridž pričao o vama mister?

Holidej ga je pogledao ispod oka i digao obrvu, pokazujući time svoje negodovanje, što Bib pominje tu neprijatnu temu. — Pretpostavljam da znam šta bi Partridž mogao pričati svakome ko bi bio zainteresovan da sluša — rekao je.

— Ako pretpostavljate, onda vam mora biti jasno da niste poželini u mom logoru. Šta tražite ovde?

Holidej se osmehnuo kratičkom usana, zadovoljan što će nadmenom stočarskom baronu potkresati rogove. — Šta vi mislite?

— Pratite nas, mister? Pobešli ste iz Kaliko Krika i idete za nama!

— Možda i idem. Uostalom, mislite li da nemam razloga?

Horden je digao glavu i pogled mu je postao tvrdi, ali. Dok Holidej je ostao miran kao da ga se to ništa ne tiče. Hodajući nogu pred nogu, pri-

šao je starom čoveku sa bakenbardama koji je sipao kavu u lončić i zagledao se u njega.

Stari je upitno pogledao Biba koji je posle nekoliko trenutaka ozbilnog razmišljanja ugladeno rekao. — Pošto ste pomogli da se krdo ne uništi u stampedu, ja sam vam zahvalan. Holideje. Popiite vašu kafu i nastavite svojim putem.

— Svakako — rekao je Holidei i uzeo pruženi lončić sa kafom i pogledao Elu Bib. — Ne čini mi se da ovde ima nešto interesantno što bi me moglo zadržati.

Namerno je razgovetno izgovorio poslednju rečenicu. Želeo je da u devoici izazove prirodni bunt koji svaka lepa žena oseti kada žaoka ubode njenu sujetu. Mada nesumnjivo izvanredno lepa i samosvesna žena. Ela Bib ipak nije mogla ostati ravnodušna na drski izazov jednog stranca, bez obzira što je taj stranac izgledao izrazito muževan čovek prijatnog, mada oštro crtanog lica. Uboiti pogled njegovih sivoplavih očiju nagoveštavao joj je da je ono što je čula o njegovim ljubavnim avanturama verovatno tačno, i to je njegovim rečima davalo još veću težinu. Izazov je pogodio cili. Ela je buknila rumenilom i udaljila se od vatre vodeći za sobom svog konja.

Bib je tmurno pogledao Holideja pokušavajući da dokuči šta ovaj ima na umu, a onda se osvrnuo i proverio da li se njegova kći udaljila. Tek kada je devoika bila na odstojanju da nije mogla čuti njegov razgovor. Bib je rekao. — Je li istina da vam je Partridž pružio gostoprimstvo u svom domu, a da ste mu vi uzvratili time što ste zaveli njegove kćeri?

Holidei se osmehnuo kratičkom usana. — Poznaiete li njegove kćeri. Bibe? — Zapitao je posle nekoliko

trenutaka kao da se premišljao da li da odgovori na postavljeno pitanje.

— Naravno da ih poznajem.

— Mislite li da bi neko mogao da ih zavede... bilo koju od njih dve?

— Možda ne Doru. Ali, Dona je stidljiva i povučena devoika. Ona će biti fina, poštena žena.

— Da, stidljiva — složio se Dok. — Stidljiva i fina kao mačka u februaru.

Horden je prišao bliže i namrštio se. — Šta to treba da znači? — Zapitao je. Pogledao je do mesta gde je Ela Bib rasedlavalala svog konja, i zapazio da je u jednom momentu zastala i agresivno pogledala prema Holideju.

— Ništa što se tebe tiče. Kleie — brzo je odgovorio Bib ne dopuštajući mu da se umeša. — Radi se o tome da je Holidei bio gost u Partridževoj kući i da se, po Partridževom tvrđenju, to završilo povredom poverenja koje je domaćin imao u njega.

Horden je stajao držeći u ruci lončić sa netaknutom toplom kafom. — Don Žuan sa ženama, je li Holideje? — Zapitao je.

Holidei ga je pogledao ravnodušno. — Svako ima neku svoju slabost, zar ne? — rekao je posle kraćeg ćutanja. Očigledno da mu nije bilo stalo do razuveravanja Hordena.

Horden se iscerio. — Vešt u smirivanju stampeda, vešt u odnosima sa ženama. Pitam se u čemu ste još vešti?

— Možda u tome da gledam svoja posla i da ne donosim brze zaključke — rekao je Holidei ne menajući intonaciju nijednog sloga.

U Hordenovim tamnim očima plamnuo je izraz liutine. — Kad ste upali u naš logor, dali ste nam pravo da o vama razmišljamo kao o nečemu

što nas se tiče. Holideie. Ili možda mislite da nije tako?

Holidei je umorno uzdahnuo i dlanom prešao po obrazu i bradi. Kafa je bila dobra i iaka, ali su mu nametljiva pitanja smetala da se opusti. Digao je u zrak zahvalnosti lonče u kome je ostao samo talog i pogledao Hordena.

— Cujte, naišao sam u momentu kada je vaš čovek bio u opasnosti. Smatrao sam da treba da pomognem i tako sam učinio. Svako drugi na mom mestu bi učinio isto. Što se tiče razloga koji su me ovamo doveli to je moja stvar. Moji odnosi sa Partridžom i njegovom porodicom, bez obzira šta se desilo su takođe moja stvar a ne vaša. Ako njegove kćerke nisu mogle više da podnese usamljenost na očevom ranču onda se to, opet, ne tiče nikoga drugog sem mene. Jesam li bio iasan?

Horden se smračio ali je Bib odmah nastavio razgovor kao da nije čuo Holideieve reči. — Džerom Partridž je pomenuo obe kćeri Holideie. Zbog vašeg ponašanja urlao je da će vas odrati.

— Zar ne pomišljate da možda pogrešno predstavlja stvar. Bibe? — Zapitao je Dok.

— Ne, ne verujem. Kao što sam vam rekao, ne bih nikome mnogo zamerio ako se spanda sa Dorom Partridž, ali, niena sestra Dona je nešto sasvim drugo. Časna reč, Holideie, poznajem tu devojku godinama, gledao sam je kako raste i vrlo dobro znam da je uvek bila u senci svoje sestre. Ali, to na nju nije uticalo. Ona je fina devojka i svaki čovek koji bi...

— Stanite malo... — pokušao je Dok da ga prekine.

— Ne Holideie, čekajte vi. Bez obzira na svoja zastranijavanja u

shvatanjima i ponašanju. Džerom Partridž je častan i pošten čovek. Da vas njegove kćeri nisu optužile kod njega, on vas ne bi gonio do Kaliko Krika. Prema tome, moje lično uverenje je da ste napravili grešku i ne možete me razuveriti da nije tako.

Dok je srknuo kafu i nezainteresovano je pogledao oko sebe. — Onda dalji razgovor u tom pravcu nema nikakvog smisla. Porota je već donela presudu — rekao je.

— Jeste, tako je — promrmliao je Bib. — Ali, priznajem da se to mene ne tiče, i zato ispijte vašu kafu i pođite svojim putem.

— Da, da — rekao je Dok i pogledao ponovo prema Eli Bib. — Otići ću čim završim još jedan posao.

Bib ga je žmireći pogledao. Njegovo podozrenje da Holideiev dolazak nije bio čista slučajnost dobila je nov podstrek. — Kakav posao? — Zapitao je.

Holidei ga je pogledao prodorno. — Duguje mi hiljadu dolara, sećate se?

Bib je pobledeo. Nije mu se dopalo što ga je jedan stran čovek podsećao na njegovu obavezu ali je odgovorio. — Sećam se, naravno, dao sam vam priznanice! Naplatite ih i kvit smo.

— Gde da ih naplatim?

— Gde hoćete, to me ne interesuje!

— Možda, ali mene iako interesuje. A kako reče mister Horden onog trenutka kada sam ušao u vaš logor postao sam deo vaše brige pa je prema tome i ovo vaša briga.

— Ne vidim zašto bih ja dalje mislio o tome.

— Iz prostog razloga što ne nameravam da se vraćam u Kaliko Krik — rekao je Dok — Hoću da mi novac date sada, ovde.

— Nemoguće. Nemamo toliko gotovog novca.

Holidej je računao s tim odgovorom. Da je imao novac, rančer mu ne bi dao priznanice. Hteo je da taj njegov hendikep iskoristi za svoje ciljeve.

— Onda mi daite deo vašeg krda. — rekao je mirno i pogledao prema Eli.

Primetio je da je devojka sevnula očima i zaustila da nešto kaže, ali je presekao Bibov žustri povik. — Deo krda? Jeste li poludeli?

— Tačnije rečeno, veći deo, a možda i celo krdo — dopunio se Holidej i nastavio mirnim glasom, dok su ga Bib i njegova kći gledali zabezegnuto. — Zašto pravite začuđeno lica? Kako stvari stoje, vi ne biste mogli dobiti više do dva dolara po grlu ako biste stoku prodavali u Kaliko Kriku. Čak možda i manje.

— Šta vam pada na pamet — poskočio je Bib. — To uopšte ne dolazi u obzir. — Pogledao je Hordena, i ruka mu je pošla ka revolveru. — Zar mislite da sam toliko lud da vam dam stoku.

— Koliko znam liude, niste ni toliko nepošteni da ne platite dug. I još nešto — dodao je dižući ruku u znak upozorenja. — Dalje ruke od revolvera. Ne volim kad se neko ponaša pucalikom. Neko može nastradati i mislim da to niko ne želi.

Bib se nešto pričeplien Dokovim argumentima. On zaista nije bio nepošten, i želeo je da otplati dug časti, ali mu ni u snu nije dolazila pomisao da se liši svoje stoke. Tu mogućnost nikada nije uzimao u razmatranje, i činila mu se bogohulnom kao gubitak ranča ili čak i sopstvenog života. No, nije mogao preći ni preko Holidejevog zahteva. Uzdahnuo je duboko i rekao. — Nije tre-

balo da pravim gluposti. Ali, sada je kasno pričati priče. Dajem obavezu da ću vam dug platiti čim prodam stoku.

— Kada će to biti?

— Kroz nedelju dana kad stignemo u Pebl Ridž. Da li vam to odgovara?

Holidej je ćutao i razmišljao. Mogao je postaviti oštrije uslove, jer je krdo bilo daleko od Pebl Ridža i učešće u delu krda pokazalo bi se kao unosniji posao nego prosta isplata, ali, cili mu nije bilo da Biba opljačka, već da iz blizine uživa u golicavoj privlačnosti njegove kćeri. Namrštio se kao da premišlja o odluci koju je u sebi već bio doneo i rekao. — Okej, odgovara mi. Ali, pod jednim uslovom.

— Kojim.

— Da do isplate duga budem vaš ortak. I to ravnopravan ortak.

Bib se zacrveneo i zaustio da nešto kaže, ali ga je Dok presekao. — Ni reči više. Budite srećni što tražim samo to, jer bi vam svaki drugi poverilac za hiljadu dolara zaplenio celo krdo a vi biste posle toga nastavili put kao običan gonič. Dakle, da zaključimo pogodbu; do prodaje ortak, a posle prodaje dobijam svoj novac i odlazim. Svi vuci siti i sve ovce na broju. Uostalom, još ćete videti da je to vrlo povoljno rešenje za vas.

Klerens Bib je lagano ustao s izrazom umora na licu. Morao je da plati surovu cenu svoje kockarske strasti. — Svi smo danas imali naporan dan — rekao je — i pogađanje nam neće mnogo pomoći. Što je učinjeno učinjeno je. Smatrajte da je pogodba zaključena. Holideje.

U tom trenutku iza kola se pojavio kuvar i počeo da muca. — Mister Bibe, strašno mi je žao. Da nisam ia

napravio onu galamu možda se ovo — bi desilo. Kunem vam se da mi je žao.

— Sve je u redu. Hepe — rekao je Bib — nisi ti ništa kriv. ~~Uživao~~ se u životu plaćati. Sada da pođemo na počinak.

— Sutra ćemo morati da se vratimo putem kojim smo došli da bismo proverili nije li možda zaostao neko goveče. To će nas zadržati pola dana, a i ovako smo bez dovoline snage.

— Znam — rekao je Bib rezignirano. — Zato nam je svima potreban počinak i odmor. Nije verovatno da će Vaiteker pustiti iz zatvora Kennedija, Rozena i Guda bar još najmanje nedelju dana. Rekao je to jasno i glasno, i neće se predomisлити. Moramo se osloniti na ono čime raspolažemo, bez obzira koliko će dugo trajati dođon.

— Znači, idemo dalje? — Zapitao je Horden mršteći se.

— Šta biste drugo mogli. Kleje? Raspitao sam se u Kaliko Kriku, ali, nisam našao nijednog slobodnog čoveka koga bih mogao angažovati, a do četvrtog treba da stignemo na mesto prodaje.

— Do Pehi Ridža nećemo naći nikoga — podsetio ga je Horden.

Bib je ozbiljno klimnuo glavom i pogledao preko ramena prostor pred njima. Predeo je bio ravan sve dokle god je oko dopiralo, a slab vetar, suv i topao kao da je duvao iz peščane pustinje.

— Ja nisam neuk sa stokom. Bibe — rekao je.

Bib se namrštio — Šta hoćete timе da kažete? — Zapitao je promuklo.

Holidei je slegnuo ramenima. — Hoću da kažem to da sam kao ortak zainteresovan da krdo stigne na pi-

iacu. Vama je potrebna pomoć, jer nemate dovoljno ljudi. Sem toga, ako mi dozvolite da kažem, ova vaša dva mlada kauboja su nevešti i neiskusni, što znači da se vaša ekipa, pored vas, sastoji od vaše kćeri kuvara i Hordena. Vama treba još ljudi. Naročito goniča koji znaju kako se iše pozadi krda.

Bib ga je pogledao mrko. — Ja sam možda star, Holideie, ali sam do sada uvek išao sa stokom, kao uostalom u toku celog mog života. Svega mi na svetu ja još uvek mogu dobro da zamahnem bičem.

— Čak i bolje nego što držite karte, mislite — osmehnuo se Holidei nastojeći da šalom osveži sumornu atmosferu. — Ne sumnjam u to, ali, vi znate da je u dođonu stoke svaki čovek važan i svaki posao podjednako važan.

Horden je podsmešljivo izvio usne. — Govorite tako kao da ste već nadzornik ekine, Holideie — rekao je ledenim glasom.

Holidei je slegnuo ramenima i srknuo ostatak kafe iz lončeta. — Da sam ja nadzornik kao što nisam, Hordene, ja bih Biba i njegovu kćer pustio da iđu na čelu krda a Svenija i njegovog prijatelja bih odredio da menjaju mesto i skupljaju stoku koja se rasula i zaostaje. Vi i ja bismo mogli onda da iđemo na bokovima a s vremena na vreme bismo mogli priskočiti dvojici mladića u gonjenju. Na taj način mislim da bismo se kretali pristojnom brzinom i ne bi bilo teškoće da stignemo u Pehi Ridž.

— Pehi Ridž nije mnogo daleko, ali je između nas i toga grada velika peščana pustinja — rekao je Bib. U njegovom glasu nije više bilo gorčine očajanja.

— Biće mnogo prašine u plućima

onih koji budu jahali pozadi — rekao je Holidei i pogledao Hordena. — Ako budu prepušteni sami sebi.

Klerens Bib je obrisao znoj i prašinu sa lica i stisnuo usne, tako da su mu se obrazi zategli. Horden je stajao i mrko gledao Holideja, očigledno želeći da kaže još nešto. Ali se sve završilo na toj želji jer svakako nije uspeo da nađe dovoljno oštre reči da se izrazi.

— Dakle, šta kažete na moj predlog — zapitao je Holidei Biba. — Imajte na umu samo ono što je praktično i korisno... Ne ono što ste čuli i slično.

Klerens Bib je obema rukama obuhvatio obraze i ispod prstiju su ostale bele brazde na njegovom suncem opaljenom licu. Izvesno vreme je netremice posmatrao Holideja.

— O kei, ali, u mom logoru vladaju izvesna pravila. Nema ženskarenja, kockanja i pijančenja, a to mora važiti i za vas. Kad stignemo na pijacu i prodamo stoku isplatiću vam vaš novac. Spavaćete sa kaubojima i daleko od kola koja su rezervisana samo za mene i moju kćer. Laskomb će uvek biti u blizini i staraće se da niko ne priđe bliže nego što se može doviknuti. Jesmo li se razumeli?

Holidei je samo klimnuo glavom.

Ali se Horden usprotivio. — Da ne preuzimate na sebe nešto što nećete moći da držite u rukama, mister Bibe.

Bib ga je pogledao samouvereno. — Tako nešto mi se nikada u životu nije desilo. Kleie. Do sada je trebalo da to shvatiš. Mislim da bismo ovim mogli da završimo razgovor i da se povučemo na počinak.

Holidei je ustao i isпивši poslednji gutljaj kafe predao šoliju starom kuvaru Hepu Leskombu.

— Ako uspeš da i dalje kuvaš

ovakvu kafu onda si glavni as u ovom karavanu, stari — rekao je.

— Ja kafu spremam samo na jedan način, a to je ovaj koji ste okušali, mister — odgovorio je Leskomb kao zapeta puška, ali mu je u očima blesnuo plamičak zadovoljstva koji Horden nije propustio da primeti. Holidei je dodirnuo obod šešira u znak pozdrava Bibovoj kćeri i pošao prema svom konju. Kada je već bio u sedlu i pojahao prema vatri oko koje su sedeli ostali kauboji. Bib je doviknuo za njim.

— Još jedno, Holideje. Vi ieste neka vrsta ortaka — poverioca, ali ja sam vlasnik krda i ja sam uložio novac u poduhvat. Prema tome, ja ću na kraju ostvariti profit. U međuvremenu. Klei Horden je nadzornik. Ono što on naredi to se radi.

— Što se mene tiče to je u redu — rekao je Holidej i zategao vodiče. — Ali, kad smo već kod toga, i ja bih imao nekih dodatnih uslova.

Bib se smračio. — Kakvih uslova? Znajte da neću prihvatiti ništa...

— To nema veze sa vama i profitom. Tiče se mojih odnosa sa ljudima. Vi me možete oslovljavati kako vam je volja... — Dok se osmehnu cinično — jer smo nas dvojica ortaci. Ali, ostali mi se mogu obraćati samo sa pristojnim poštovanjem.

— Gle — uzviknuo je Horden. — A kako biste vi to hteli da vas oslovljavamo, Holideje?

— Jednostavno — rekao je Dok i pogledao ga u oči. — Za vas i ostale sam: mister Holidej.

Rekavši to, Dok je poterao konja ne sačekavši da čuje Hordenov odgovor. Leskomb je sačekao nekoli-

ko trenutaka i zablenu u Holidejeva leđa rekao tiho.

— Što se mene tiče, ja nemam ništa protiv, mister Holideje.

III

— O kej, mister Holideje, povedite brigu o vašem krdu.

Biti probuđen iz dubokog sna podrugljivim rečima sa posebnim naglaskom na reč „mister” nije prijatan način vraćanja u stvarnost, ali, to ne bi uticalo na Holidejevo raspoloženje da reči nisu bile propraćene muvanjem vrhom čizme. Potpuno budan ostao je da leži bez pokreta očiju izbuljenih u tamu, sve dok pred sobom nije razabrao grotnu, visoku siluetu Kleja Hordena.

— Na vas je red za čuvanje stoke — rekao je Horden. — Zamenite Svenija. Zna gde je on.

Holidej je zbacio pokrivač sa sebe i ustao, potpuno obučen, sem čizama i opasača sa revolverom. Pružio je ruku najpre ka opasaču i kada ga je nabacio oko svog vitkog struka Horden se nasmešio cinično.

— Čini mi se da ste vešti i sa tim gvoždem, mister Holideje?

Dok Holidej je zakopčao opasač i isprobao da li se revolver lako vadi iz futrole. — Sledeći put kad me taknete nogom, Hordene, videćete koliko sam vešt — rekao je i seo da navuče čizme. Horden je ostao stojeći pored njega usjaktelih očiju.

— Slušajte, mister Holideje, da jedno isteramo na čistinu. Ne sviđa mi se vaše prisustvo u karavanu. Ali, pošto je Bib bio budala da se

kocka, a posle toga još veća budala da vas prihvati kao ortaka, makar privremenog, ja tu ne mogu ništa. Trudiću se da to iskoristim najbolje i najviše što mogu. Ali, moraćete da radite ono što ja kažem i kada ja kažem.

Holidej je završio obuvanje čizama i ustao. Oko njih je vladala tiha noć i ništa se nije čulo sem ledenog kretanja nekolicine goveda koja su birala mesto gde će leći posle obilne paše.

— Jeste li završili, Hordene? — zapitao je Dok.

— Da, završio sam što se tiče posla, Holideje. Ostaje još da vam kažem da se držite dalje od Ele. Ako samo primetim da piljite u nju, sa biću vam zube u grlo.

Već spreman da se udalji, Holidej se lagano okrenuo i hladno pogledao Hordena. — Gledam tamo gde mi je volja, mister. Tako sam se do sada ponašao i ne pokušavajte da taj moj način ponašanja promenite.

Horden se namrštitio. — Ja bih malo promenio vaš način ponašanja, mister Holideje. kad ne bi postojala opasnost da uplašim stoku.

— Kadgod zaželite biću vam na raspolaganju — rekao je Holidej. Zatim se okrenuo, digao svoje sedlo sa zemlje i uputio se prema zategnutom užetu za koje su bili vezani konji. Kad je osedlao svog ždrepcu nečujno se vinuo u sedlo, a onda ga poterao pored krda. Kroz providnu tamu ugledao je Li Trenta i Džima Svenija kako mu se, obilazeći krdo, približavaju sa druge strane. Kad su se sreli, Holidej je zastavio konja.

— Smena — rekao je kratko.

Sveni ga je pogledao iznenađeno. — Šta to znači, mister Holideje? Zar ste se pridružili karavanu?

— Tačno tako mladiću.

Sveni je zadovoljno razvukao usne. — Zar nije to sjajna stvar, Li. Još sinoć smo računali da smo srećni što nismo u zatvoru, kad ono nas zadesi još veća sreća da budemo u društvu čoveka kao što je Dok Holidej. Jesi li upoznao mister Holideja?

Mršav i čvornovatih udova mlad čovek po imenu Trent koji je seдео ležerno zavaljen u sedlu, klimnuo je glavom. — Kladim se da će nam vaše prisustvo kod logorske vatre učiniti interesantnijim ovo putovanje.

— Hoćete li nam pričati o Partridžovim kćerima, mister Holideje? Mislim sve potanko, do najsitnijih pojedinosti — zapitao je Sveni nespособan da prikrije svoje interesovanje.

Holidej je pogledao jednog pa drugog, svestan da u njihovim očima mora izgledati kao nedostižan idol, a u isto vreme da može zadobiti njihovo prijateljstvo koje mu u toku putovanja može biti vrlo korisno. Horden mu je jasno stavio do znanja da nije prijateljski raspoložen prema njemu. Biće morati više da pazi na svoju kćer, a pored drugih razloga i ta činjenica ga neće učiniti bolje raspoloženim prema njemu. Hep Leskomb, iskusan stari gonič i učesnik u mnogim karavanima, biće uglavnom ograničen na kola i spremanje obeda. Prema tome, ova dvojica mladića biće za sledećih sedam ili deset dana jedini njegovi prijatelji u dobru i zlu.

— Vraga! — Rekao je sa ciljem

da im polaska. — Šta bih ja mogao da ispričam što dvojica takvih lafova kao što ste vi već nisu čuli ili doživeli?

Sveni ga je pogledao sumnjičavo. — Da li vi to sa mnom terate šegu, mister Holideje?

— Ni govora. Pa, video sam te kad si se u salunu umešao u tuču, a Trent je bio pored tebe.

I Trent je podozrivo odmerio Holideja, a onda je pogledao Svenija da bi pročitao šta ovaj misli.

— Ja mislim da nam se vi ipak podsmevate. Časna reč to nije način da se ophodite sa nama.

Holidej je digao ruku kao da se brani od nečijeg napada. — Čekajte malo, stišajte se. Kazao sam samo da ni ja nisam neka velika marka i da sve što ja mogu nije ništa više od onoga što vi možete. Razmislite, nije li tako?

Sveni je naglo digao glavu i pogled mu je postao tvrd. — Ja smatram da nije. Mislite da vas nisam posmatrao kad ste makićali Kelija Partridža i njegovog brata Bena i kada ste posle toga bacili Kulsona preko šanka? Sve sam video, a vi posle toga nemate ni jednu jedinu ogrebotinu.

— Sreća — rekao je Dok Holidej.

Sveni je dunuo kroz nos. — Davola sreća. Video sam koliko ste brzi i koliko imate samopouzdanja. Zato mi nemojte nabacivati te pošalice o tome kako smo isto toliko vešti ili još veštiji nego vi, mister Holideje. Ne kažem, ako bi došlo do nečega ne bismo pognuli glavu to mogu da jemčim, ali, inače ne bih drugo ništa smeo da tvrdim.

— Nisam ni ja mislio ništa dru-

go — rekao je Holidej samouvereno, osetivši da su dvojica mladića donekle uvređeni njegovim stavom što nije želeo. Ne bi li i on bio isto takav pre nekoliko godina kada je počeo da shvata da je sam protiv celog sveta i nema nikoga od koga bi mogao zatražiti pomoć? — Čujete — nastavio je — našao sam se u karavanu s vama, i želim da putovanje bude što lakše. Vi pomozite meni, a ja ću vama.

— Mi da pomognemo vama? — začudio se Sveni. — Kako?

— Jedan čovek može da vredi dosta, ali tri čoveka svakako vrede daleko više.

Sveni je sinuo od zadovoljstva i pogledao Li Trenta. — Znači li to da hoćete da se družite sa nama, mister Holideje?

— Recimo da je tako — složio se Dok Holidej.

Sveni je proverio krdo i pošto je na njegovo zadovoljstvo našao da stoka mirno počiva, nastavio je. — Pa dobro, zaboravićemo da u početku nismo našli zajednički jezik ali očekujemo da ćete nam ispričati sve u vezi sa Partridžovim kćerima ili ako već nećete ništa poimence, onda o ženama uopšte. Ali, samo čistu istinu. Mi može biti nismo baš iskusni sa ženama, ali nešto smo u životu ipak videli i znaćemo da odvojimo istinu od laži.

— Dogovoreno — rekao je Dok Holidej.

Sveni je okrenuo konja i pogledao u pravcu logorske vatre, koja jedva da je tinjala kao užareno ugljevlje.

— Onda računajte da smo drugari, mister Holideje. Pred nama je,

ako niste znali, prilično velika peščana pustinja, i mislim da ćemo morati da se smanjujemo na straži svake noći. Ali, kad pridemo nadomak Pebi Rida, a to će biti možda u roku od neželju dana, mister Bib će pustiti stoku da se malo podgoji u jednoj travnoj dolini na neke četiri milje daleko od grada. Pretpostavljam da ćemo se tamo zadržati dva do tri dana, a toliko vreme će biti dovoljno da se operemo, očistimo, odmorimo i sve ostalo, pa čak i da se dosađujemo. Onda ćete nam sve ispričati? Važi? Ispričaćete nam sve od A do Š i ništa nećete izostaviti.

Dok je klimnuo glavom. Trent je poterao konja do Svenijevog, čutke klimnuo glavom Holideju poželevši mu na taj način prijatnu noć, a onda pošao ispred svog druga pored krda prema logoru. Čim su se njih dvojica izgubili sa vidika, Holidej je poterao konja pedesetak metara dalje iza poslednjeg govečeta i digavši pogled osmotrio nebo. Procenio je da do izlaska sunca ima najviše još dva časa. Leskomb će pripremiti doručak pre izlaska sunca i tako će svi doručkovati, pre nego što on završi sihtu. Posle toga će Horden verovatno dati znak da krdo krene.

Osmehnulo se u sebi. Horden će učiniti sve da mu boravak u logoru učini što težim. Ali, Dok Holidej nije bio ni neiskusni ni slabić, imao je i ranije prilike da se suoči sa tegobama i da oseti svu težinu života goniča krda. Za svog života imao je prilike da se sukobi sa mnoštvom nevaljalaca koji su bili mnogo opasniji od Kleja Hordena.

Pustio je konja da obilazi oko

krda pitajući se šta muči Hordena. Da nije u pitanju Ela Bib? Zapištao se i nije mogao naći nijedan drugi razuman odgovor.

*

Holidej je bio u pravu što se tiče Hordenovih osećanja prema Eli Bib. ali trenutno o tome nije bilo nikakvih dokaza. U međuvremenu, krdo je počelo da se kreće uznemireno i probuđeno šumovima u logoru, i malo pomalo skoro celo krdo je bilo na nogama, te je Dok imao dosta posla da stoku zadrži na okupu. Konačno ga je posle dosta vremena ponovo zamenio Sveni, ali pre nego što je Dok završio svoj doručak koji se sastojao od pržene slaninice i graška, Horden je dao nalog da kauboiji poteraju krdo.

Pružajući svoj tanjir Leskumbu Holidej je rekao. — Nemam nameru da potcenjujem tvoje kuvanje, Hepe. Nisam stigao da sve pojedem zbog nedostatka vremena, ali ću možda sutra već imati neki trenutak više.

— U to sumnjam, mister Holidej — rekao je Leskomb kratko.

— Kao što Sveni ima običaj da kaže, Hepe, ako bi se na to kladio sigurno bi dobio opkladu.

Rekavši to izjahao je iz logora i zauzeo svoju poziciju na krajnjem levom boku krda koje je već bilo u pokretu. Ostatak jutra jahao je sam, obavijen oblacima prašine koje nije mogao izbeći, ma koliko se trudio. S vremena na vreme, Sveni i Trent bi mu u prolazu obilazeći oko krda mahnuili rukom u znak pozdrava. Učinilo mu se da mu time stavljaju do znanja da su i oni

u istoj a možda još težoj poziciji, i da su na taj način pravi drugovi. On sam, ma koliko njegov položaj trenutno bio nezahvalan, nije mnogo brinuo, jer mu je sedenje u hladovitim salunima bilo dosadilo. Malo mučnog i grubog života ništa mu neće škoditi. Podsetiće ga samo na dosta davna vremena kada je veštinu napornog jahanja učio od Apača u pustim brdima Arizone.

Sem u jednoj prilici, kada je nadzornika ranča ugledao na čelu krda, Dok Holidej nije video Kleja Hordena celoga jutra. Dok je nagadao da Ela Bib jaše na drugom kraju čelnog dela krda. Ali, nije je video niti je pokušavao da je sretne. Gonili su krdo preko vrele pustinje, i mada su stoci noge upadale u pesak, goveda su bila relativno mirna. Samo nekoliko ih je pokušalo da pobegne u stranu i odvoji se od krda ali i oni su bili brzo vraćeni u gomiću i tako je krdo u monotoniji i toplini dana nastavilo da napreduje prema Pebl Ridžu.

Tek negde oko podne, Klerens Bib je dojahao sa svog mesta na čelu krda da bi proverio šta radi Holidej, i Doku je na prvi pogled bilo jasno da su starčeve brige već ostavile izvestan trag na njegovom izgledu. Deset dana na ovakvoj vrućini i s ovakvim naporom i starac će biti skoro uništen.

— Kako vam je tamo pozadi? — zapitao je Bib zatežući uzde svog konja pored Holidejevog, i pokušavajući da okretanjem glave izbegne oblake prašine koji su se dizali ispod kopita goveda u hod.

— Nije baš sjajno — priznao je Dok.

— Pa, to tako mora biti, Holideje, s obzirom da imamo malo ljudi. Momci će vas malo kasnije odmeniti, ali mi na drugim mestima nije bolje.

— Sve je u rodu Biba, ništa nemojte štinuti sve dok krdo ide napred. Ja sam svesno ušao u ovaj poduhvat, a svaka nevolja ima kraj, to vi dobro znate.

Bib je obrisao ovlaženu prašinu sa ovonjih izpucaalih usana. — Ona prokleta tača u Kaliko Kriku potpuno me je upropastila. Više od mesec dana planirao sam ovo gonjenje stoke. Sa još tri čoveka mogli bismo lako preterati krdo preko ovog dela puta. To ćemo i ovako uraditi, ali sa više ruku bilo bi nam lakše. Kada prođemo pustinju naći ćemo u predeo sa dosta dobre paške i dobre vode. Računam da ćemo kad stignemo u Pebl Ridž biti u mogućnosti da tamo provedemo prijatnih nedelju ili dve dana.

— I ja se nadam — složio se Holidej.

— Ne samo da se nadam već sam skoro siguran, Holideje, i uveren sam da ću tada moći da podmirim svoje obaveze prema vama, kao što sam i obećao. Ali, moram da vam priznam da me to ne brine mnogo. Više sam zabrinut zbog Svenija i Trenta. Oni su bez sumnje dobri i poštenu momci i znam da u osnovi pošteno misle, ali, nisam siguran da li u kritičnim trenucima mogu računati na njih, jer su mladi i neiskusni.

— Recite Leskombu da više ne lupa svojim tiganjima i tvrdim da će stoka ostati mirna i u gomili — posavetovao ga je Holidej. — I još

nešto. Pripazite da mi se Horden ne penje na glavu i onda nećete misliti šta da brinete.

Bib se okrenuo i ozbiljno odmerio Holideja. — Ne sviđa vam se Klej — zapitao je.

— Za mene ludo on niti smrdi niti miriše, Biba. Ali, čini mi se da nije baš prijateljski raspoložen prema meni.

Oblak nečoumice ukazao se na Bibovom licu. — Klej je dobar čovek, vredan je, radi predano i misli unapred. Da je i on bio umešan u taču u Kaliko Kriku, ja bih sada bio u zaista velikoj nevolji.

— Nisam ga video u gradu — rekao je Holidej mirno. — Može biti da ne voli gradove.

— A ne, tu se varate, baš ih jako voli. U grad nije došao zbog toga što je neko morao da ostane kod krda, a on je bio nesebičan i lojalan prema meni, pa se žrtvovao dok su ostali pošli da se u gradu zabave.

— Zaista lep i nesebičan gest — rekao je Holidej bez dvoumljenja ali je njegov glas naveo Biba da se namršti.

— Ja zaista baš tako mislim o njegovom gestu — rekao je oštro.

— Horden je, dakle, vrlo dobar predračnik, Biba. Je li to razlog što ste se vratili da me vidite?

Bib se ispravio u sedlu i nešto hladnijim tonom odgovorio. — Vratio sam se da vidim kako vam polazi za rukom da izađete na kraj sa poslom. Vi biste kauboj i za vas je ovo nešto novo i naporno. Ali, moram priznati da sam zadovoljan što vidim da znate kako se sve to radi. No, što se tiče vašeg stava,

nije mi baš sve pravo, ali, ako se zadrži na tome, ne vidim zašto bih imao nešto da brinem.

— Ako me niko ne dira, ostaće kako jeste. Što se tiče posla ja vodim brigu o ovoj strani, Biba — rekao je Dok. — Vi vodite brigu o ostalom, i sve će biti O keji.

— U redu, ako tako želite — rekao je Bib oštro i okrenuo svog konja.

Holidej je poterao svog konja u drugom pravcu i tako su se kompanjoni razilazili hladno.

Jedan čas posle podneva krdo je zaustavljeno, i Sveni je došao nazad da zameni Holideja, dok ovaj ode do Leskombovih kola i ruča.

Leskomb mu je tom prilikom rekao da će svakoga dana oko podne krdo biti zaustavljeno radi odmora, kako bi se izbeglo putovanje po najvećoj vrućini. Posle tog prekida, krdo je ponovo pokrenuto i u kasnim popodnevrim časovima iskorišćeno je pirkanje slabog povetarca da bi se prešao priličan deo nezgodnog terena. Tako je trebalo raditi svakog dana dok ne pređu pustinju koja im je nudila vrlo malo hrane i nimalo vode. Holidej nije bio iznenađen kada je čuo da Ela Bib igra ulogu izvidnika u karavanu i da je odjahala napred, verovatno da bi pretražila da li ima neki još uvek nepresušen izvor ispred njih.

Preko zalogaja, Holidej je upitao Leskomba. — Zašto je do davola Bib angažovao neiskusne ljude kada je znao kakav mu put predstoji?

— Pa, i nije ih on angažovao — odgovorio je Leskomb.

Holidej ga je pogledao radoznalo.

Na to je Leskomb dodao. — Luk

Kenedi je najbolji ukrotitelj konja koga sam ikada poznavao, Holideje. On je ponekad neobuzdan to je tačno, ali, kada je sa krdom ili sa konjima, on se oseća kao riba u vodi. Tada je u svom elementu, i tada se može videti šta vredi.

— Kakva je vajda od toga kada je izgubio strpljenje umešao se u tuču i dopao u zatvor.

— Da, nikakva. Pa ipak, to mi je malo čudno — rekao je Leskomb.

Holidej je obrisao svoj tanjir komadom korice hleba i pružio ruku da uzme lonče sa kafom. Na jednoj strani krda video je mladog Trenta koji je ležerno sedeo na svom konju, a malo dalje Sveni je kružio oko stoke pazeći da se ne razide. Iznad leđa goveda ugledao je Klerensa Biba koji je na levom boku krda sedeo na svom konju, ali, od Kleja Hondena nije bilo ni traga. Holidej je računao da bi sa još tri kauboja gonjenje stoke bilo vrlo jednostavno, pa čak i zabavno.

— Ti dakle misli računao da će Kenedi izgubiti strpljenje i umešati se u tuču, budući da je znao da Bib zavisi od njega? — zapitao je konačno starog kuvara.

— Naravno da nisam, Holideje. Čak i kada je tuča počela i kada su Partridž i njegovi sinovi nasrnuti na vas, ja još uvek nisam očekivao da će se Kenedi umešati. Računao sam da će možda polomiti koju stolicu ili tako nešto, da će se malo izvikati i da će se onda povući. Pretpostavljam da je izgubio moć kontrole nad sobom.

— A šta je s ostalima — zapitao je Dok.

— Isto važi i za njih. Ja lično sam bio obuzet željom da Trenta

i Svenija izvučem iz gužve i zato nisam video šta su učinili Rozen i Gud. Može biti da je krčmar Kulson nešto pogrešio. Može biti da je pokazao pogrešne ljude, samo da bi Vajčkeru napravio posao.

— Ne — ispravio ga je Holidej. — Kulson je tačno pokazao one koji su učestvovali u tuči. Kenedi i dvojica njegovih prijatelja umešali su se svom snagom i srcem. Kako se meni čini oni ne bi prekinuli tuču i rušenje salona sve dok im krov ne bi pao na glavu.

Hej Leskomb je izgledao duboko zabrinut. — To ne liči na njih mogu da vam kažem. Može biti da im je vrećina udarila u glavu. Ali, jedno je sasvim sigurno, da su se na taj način isključili iz našeg karavana i da ih verovatno više nećemo videti. Žao mi je, jer nisu bili loši momci. Kako se vi snalazite na ovom poslu?

— Izguraću nekako.

Hej Leskomb se ocmehnulo. — Ne sumnjam da hoćete, Holideje. Ali mislim da će Horden učiniti sve da vam ovaj put učini što težim.

— Zar i ti tako misliš, Hepe? — zapitao je Holidej oslovljavajući starog kuvara po imenu kako bi mu na neki način stavio do znanja da želi s njim pristaniji odnos.

— Znam to Holideje. Siguran sam da vas ne voli kao ni kvočka uzicu. Upravo jutros pre nego što je počeo dogon, bio je ponovo sa mister Bibom i uveravao ga da je velika greška što vam je dozvolio da putujete sa krdom. Ali, Bib mu je odgovorio da drugog izlaza nije bilo, kao što stvarno i nije bilo, pa je Horden morao priznati da je gazda u pravu.

— A šta to Horden ima protiv mene? — zapitao je Dok uzgred, sričući ukusnu kafu.

— Zar ne znate, Holideje? — zapitao je Leskomb ne pokušavajući da sakrije svoje iznenađenje zbog Holidejevog nepoznavanja stvari.

Holidej je odmahnuo glavom.

— Pa šta znam, mislim da mu priče o vama i Doni i Doni Partridžu idu na nerve. To je sigurno.

— Zar je on zainteresovan za njih? — zapitao je Dok.

Leskomb je siegnuo ramenima. — Možda. A možda i nije. Kad bih ja bio malo mlađi, ja bih sigurno bio zainteresovan i pokušao bih sreću kod Dore. Ali, i ako je zainteresovan, ne verujem da bi Klej Horden to pokazao makar mu papci goreli od želje. Mis Bib je njegov pravi cilj.

Dok je to prihvatio ne pokazavši nikakvo iznenađenje. — Da li i ona njega rđio gleda? — zapitao je.

Leskomb je ponovo siegnuo ramenima. — Što se tiče mis Ele to je teško reći. U stvari, ona nije od onih žena koje pokazuju svoje misli i osećanja. Ako bih mogao da govorim vama razumljivim jezikom, onda je ona od onih tipova koji karte čvrže dobro skrivene sebi ispred nosa.

Holidej je klimnuo glavom. Završio je svoju kafu nalazeći da sada znatno više zna o tome kako stoje stvari u ovom karavanu. Horden je dakle nameravao da ščepa Bibovu kćerku. Ona možda takođe ima njega na umu, a možda i nema. Zbog toga je Horden smatrao da Holidej za njega predstavlja opasnost. Dok mu je mogao reći da ne treba da brine zbog njega, ali, gle-

dajući u mislima sliku Ele Bib i razmišljajući o motivima koji su ga naveli da se priključi karavanu znao je da taj odgovor ne bi bio sasvim tačan.

Ustajući sa svog mesta zahvalio je Leskombu za jelo i ponovo se vinuo na leđa svog konja. Baš je nameravao da ga potera nazad prema krdu gde je trebalo da smeni Svenija, kada je prema njemu jašući na konju došla Ela Bib. Kosa i odelo bili su joj puni prašine a lice joj se crvenelo od toplote i napore. Holidej je galantno skinuo šešir i poklonio joj se u znak pozdrava, ali ga je ona samo kratko, nezainteresovano pogledala, a onda se okrenula prema Leskombu i zatražila kafu.

Udaljavajući se od kola, Dok je čuo kada je Leskomb zapitao. — Jeste li našli vodu ispred nas?

— Ne, ništa nisam našla, Hepe — odgovorila je.

— Trebaće nam sedam do osam dana da pređemo ovu pustinju mis Ela, i to me malo brine što niste našli vodu. Ja ću se pobrinuti za ljude, ali goveda će nam prouzročiti mnogo nevolje ako ne dobiju vodu pre kraja sutrašnjeg dana.

— Zar misliš da ja ne znam, Hepe — čuo je Holidej glas mlade žene, a onda je ugledao Svenija kako jaše prema njemu.

Sveni je izgledao zabrinut nečim, i čim se našao u blizini odmah je objasnio razlog svoje zabrinutosti. — Mister Horden je maločas došao, Holideje. Rekao je da bi vi trebalo odmah da odete na začelje krda a da se ja malo odmorim. Ja sam na to rekao da bi možda trebalo da neko preuzme to

mesto od vas, ali, on mi je odbrusio da gledam svoja posla ako već nemam ništa pametnije da mu kažem.

Holidej se osmehnuo mladiću. — Ko bi bio taj ko bi jahao na začelju umesto mene, Džime.

Sveni je uzdahnuo duboko. — Pa eto, mislim da nije pošteno da vi snosite najveći deo tereta u gonjenju stoke. Li i ja ne bismo imali ništa protiv da naša smena traje nešto duže.

— Radite onako kao što Horden kaže, Džime, i sve će biti dobro — rekao mu je Holidej i poterao svog konja prema začelju krda.

Tek što se našao na svom mestu na levoj bočnoj stražnjoj poziciji, krdo je ponovo pokrenuto. Sećajući se onoga što mu je Leskomb rekao, to jest da normalna dnevna rutinska tura uključuje svakodnevni prekid od dva časa negde oko podne, Holidej se osmehnuo u sebi. Neka samo Horden sprovodi svoj plan, rekao je sebi. Ako mu bude pričinjavao suviše teškoća, naći će već načina da mu odgovori na to. Poterao je jednu gomilu zaostalih goveda i priključio ih glavnini krda, a onda je polako pošao za stokom pripremljen na dugotrajno mučno jahanje kroz prašinu i žegu.

Puna tri dana malobrojni kauboji predano su gonili krdo kroz pustinju, i skoro sve vreme Holidej je bio na najtežim mestima. Preko noći, kada bi ga Sveni i Trent zamenili da bi nekoliko časova odspavao, Dok je uzimao svoj obrok od Leskomba i jeo ga u bli-

zini konopca zategnutog za vezivanje konja. Spavao je zdravim čvrstim snom, znajući da još uvek nisu stigli ni do oznake koja je označavala polovinu pustinje. No sve vreme dok je jahao za krdom, odmarao se ili jeo ukusno spremljena Leskombova jela, slabo je vidao Bibovu kćer, pa su tim više njegove misli bile njome zaokupljene. Ela Bib je u toku ta tri dana našla jedan slab zamućen izvor koji su goveda požudno ispila, a prethodne večeri uspeo joj je da nađe jednu prilično veliku jamu punu dobre vode, udaljenu nekih dve milje južno od njihovog puta. Bib je zato naredio da se stoka skrene sa trase i potera u pravcu pojila. Te četvrte noći u logoru, Holidej se opirao na prostrto čebe, puštajući da mu nagomilan umor lagano iščili iz udova. Osećao je kao da mu je svaka pora na koži zapušena prašinom. Ali, nije se žalio uglavnom zbog toga što nije imao kome da se žali, ali, čak i da je imao ne bi sebi dopustio da Horden, Bib ili njegova kćerka otkriju trenutke njegove slabosti. Dok je tako ležao i razmišljao odnekuda se iz mraka pojavio Horden, odmornog i svežeg izgleda i sa pobedonosnim osmehom na usnama.

— Za sutra smo planirali da pređemo petnaest milja, mister Holideje, i zato ćemo jesti u toku jahanja i nećemo se uopšte zaustavljati. Sem toga poći ćemo jedan čas pre izlaska sunca.

— Time ćete satrti vaše ljude — rekao je Dok.

— Izdržaće oni, Holideje. Više sam zabrinut kako će taj napor iz-

držati gradski gospodin vašeg kova.

— Nemojte biti zabrinuti za mene — rekao je Dok. — Izdržaću i ja.

Horden se udaljio nekoliko koraka, a onda se ponovo vratio i stav pored Holideja kao da želi da naglasi svoj superiorni položaj.

— Do sada sam bio prilično zauzet na čelu krda Holideje, ali, nisam bio previše zauzet da ne bih primetio vaše pokušaje da kod mojih ljudi steknete neke pozicije. Kakvu vi to igru igrate?

— Gonjenje ovog krda je moja glavna igra, Hordene, i u tome imam dosta posla. Ali, izdržaću.

— Možda biste više voleli da se zabavite mišlovanjem svile i ženskog rublja, je li?

— Naravno da bih — priznao je Holidej. — A kako stoji stvar sa vama, Hordene?

— Šta kako stoji stvar sa mnom?

Holidej je sedeo na svom mestu sit do grla njegovog nadmenog ponašanja. — Slušajte mister, vi i ja smo se dogovorili da vi ostajete nadzornik i šef personala. Ne ka to ostane i dalje tako ali vi mene ostavite na miru. Radim ono što sam sa Bibom dogovorio i nastavim to da radim sve dotle dok mi se sklanjate sa očiju. Je li jasno?

Horden je vrhom čizme udario u zemlju i komačici zemlje i prašine prsnuli su Holideju u lice. To je bila uvreda, uvreda smišljena da izazove. Dok je shvatio da ga Horden bocka ne bi li ga namamio u obračun, ali, Holidej nije bio od onih ljudi koji bi nepromišljenošću dozvolio da ga neko nadmudri na taj način. Hteo je pre svega da ot-

krije razlog tome, a u ovom slučaju nije mu bilo sasvim jasno zašto Horden tako postupa. Sve vreme radio je sve ono što mu je rečeno, i što je još važnije, bio je daleko od Ele Bib, pa Horden nije imao razloga, bar vidljivog razloga za ljubomoru.

— Holideje, kada ćete prestati da mi govorite šta da radim i kuda da idem? — zapitao je Horden.

Dok je pošao da ustane, ali je istog trenutka Horden zamahnuo nogom i izbio mu oslonac. Dok se otkotrljao u stranu i skočio na noge, pre nego što je Horden mogao da mu se priholiži. Uglom očiju video je Trenta i Svenija koji su sedeli na leđima svojih konja i posmatrali. Sam njih, u blizini nije bilo drugih svedoka.

Holidej se premišljao da li da odmah pokaže Hordenu gde mu je mesto ili da obračun ostavi za kasnije. Mogao ga je sa nekoliko dobrih udaraca svesti na pravu meru, ali se plašio da će u tom slučaju Horden potegnuti revolver, a na to nije mogao odgovoriti drukčije nego ravnom merom. Šta bi se dalje desilo bilo je jasno, jer u pustinjskom stampedu teško da bi neko mogao prikupiti razbežalu stoku koja bi od žeđi verovatno u celosti nastradala. Smogao je snage da se smiri, i obratio se Hordenu rečima. — Reći ću vam nešto, Hordene, i želeo bih da to zapamtite. Ako mi priđete na bliže od jednog koraka, zažalićete zbog toga.

Horden se samouvereno osmehnuo i koraknuo napred dva dugačka koraka. — Je li ovo dovoljno blizu — zapitao je.

Holidej ga je kratko vreme ra-

doznalo posmatrao, a onda je nezainteresovano slegnuo ramenima. — Mister, ono što vas muči mene u svakom slučaju ne muči. Prema tome, iskalite vaše zube na slanini i grašku.

Horden se nasmejao glasno. — Veliki ste laf kad su u pitanju žene, i veliki laf u odnosu sa ljudima. Trebalo je da od vas očekujem velike zvučne govorancije, jer ste i u tome sigurno veliki stručnjak.

Holidej je pošao prema njemu i rukom ga uklonio u stranu, a onda se sagnuo da sa zemlje uzme svoje čebe. Tlo je još uvek bilo toplo, i Dok je kroz čarape osećao njegovu toplinu. Tek što je uzeo čebe i uspravio se sa namerom da sa čebetom istrese travke i prašinu, Horden je zamahnuo. Videvši pesnicu koja se približavala, Holidej se sagnuo i zakoračio u stranu, a Hordenova pesnica je bezopasno fijuknula iznad njegove glave. Zamahnuvši čebetom, Dok ga je nabacio preko Hordena, a onda ga sapleo i gurnuo tako da se Horden srušio na tlo.

Čak i tada, Holidej je bio voljan da pusti da se sukob završi na tome. Ali, Klej Horden je mislio drugačije. Pošto je ustao na noge, zbacio je čebe sa glave i ratoborno se upijao u Doka. Žila mu je od ljutine nabrekla na čelu, a usne su mu bile stisnute u tanku liniju mržnje. Savao je očima od ljutine.

— O kej — procedio je kroz zube. — O kej.

— Samo jedna sitnica je potrebna, pa da krdo krene u trk — opomenuo ga je Dok.

— Neka krdo ide do đavola, Holideje. Neću dozvoliti da mi neka skitnica dođe u karavan i da me

ponižava. Što se mene tiče vaša uloga ovde je završena.

Holidej je umorno uzdahnuo i čvršće se oslonio nogama o tlo. Znao je da više ne može odlagati obračun. Horden se napravio kao da će krenuti na desnu stranu, ali se odmah vratio nazad i zamahnuo svom snagom prema Holidejevoj glavi. Holidej je rukom dočekao udarac, ali se i dalje uzdržavao da se svom snagom baci u borbu.

— Vi ste obična nerazumna budala, Hordene — rekao je.

Horden je nešto gadno rekao i jurnuo na Holideja, krećući se začuđujuće hitro i elastično za tako krupnog čoveka. Serija njegovih munjevitih udaraca snažnih kao udarci čekića zasuli su i omekšali Holidejev gard, ali baš kada je Horden bio u mogućnosti da zada jedan aperkat, Holidej je munjevito zadao udarac levicom u njegovo nezaštićeno lice.

Na Hordenov jauk, nekoliko obližnjih goveda je skočilo na noge i Sveni i Trent su poterali konje prema njima da ih umire.

Džim Sveni je uzrujano doviknuo dok je Horden rukom brisao krv sa nosa i usana. — Do đavola mister Hordene, zar danas nismo imali već dovoljno glavobolje.

— Nosi se do vraga i ne mešaj se Sveni — doviknuo mu je Horden kratko, a onda vitlajući rukama ponovo skočio prema Holideju.

Dok je vrlo dobro znao da bi sledeći jauk ili neki oštar glasnjiji šum mogao dići u trk celo krdo i da bi to značilo ne samo napornu i tešku noć i sledeći dan za sve u karavanu, nego najverovatnije i gubitak većine krda. Dočepao je Hordenovu zamahnutu ruku, okre-

nuo je vešto oko sebe i istovremeno mu podmetnuo nogu. Horden je psujući tresnuo na zemlju, a Holidej je legao preko njega.

Dograbivši Hordena levom rukom za grlo, Holidej mu je preteći prineo desnu pesnicu do lica. Rekao je sikćući od ljutine. — Odložimo ovaj obračun dok ne stignemo u Pebl Ridž, Hordene. Onda ću biti spreman da izađem u susret vašim zahtevima ako vam dotle pamet ne dođe u glavu.

Horden se upinjao da se izvuče ispod Holideja, ali uprkos svojoj silnoj snazi, nije mogao ni da se mrdne. Holidej ga je držao stisnutog kao da je težak čtivu tonu. Horden je stenjao, lice mu je bilo zamazano krvlju, a tanak mlaz krvi još uvek mu je curio iz nosa, ali, nije nameravao da se preda. Psujući, Holideja, napeo je svu snagu da ga zbaci sa sebe, baš u trenutku kada je dojahao Klerens Bib.

— Dolazi mister Bib — doviknuo je Džim Sveni užurbano.

Holidej je popustio stisak oko Hordenovog grla i bez napora ustao, vukući istovremeno Hordena da i on ustane. Zatim je Dok pokupio svoje čebe i pošao da se udalji, no, u tom trenutku Bib je stigao na poprište borbe i zaustavio konja.

Rančer je najpre netremice pogledao Holideja i Hordena, a zatim Džima Svenija, i tek tada se obratio Kleju Hordenu. — Šta se ovde događa, Kleje?

Horden je rukavom obrisao krv sa lica i namrgođeno pogledao Holideja. Videvši na Svenovom mladačkom licu izraz zabrinutosti, Holidej ga je upozorio odmahivanjem glave da ćuti i pravi se da nije video ništa. Sveni je nešto pro-

mrndaо sebi u bradu i okrenuo konja oĉigledno zainteresovan samo za krdo.

— Ja postavih jedno pitanje, Kleje — prasnuo je Bib. — Šta se desilo sa tvojim nosom?

— Ja sam leŹao maločas na zemlji, tamo na onom mestu — odgovorio je Holidej umesto Hordena pokazujući rukom mesto gde je leŹao — Horden je naišao, nije me video i sapleo se preko mojih nogu. — Ćini mi se da je trebalo da budem obazriviji u izboru mesta za spavanje.

Bib ga je sumnjičavo pogledao, a onda ponovo pogledao Hordena. — Je li to taĉno Kleje? — zapitao je.

Horden je još jednom rukavom obrisao lice. — Priliĉno taĉno, mister Bibe — promrmљao je.

— Sto mu gromova, priliĉno taĉno nije dovoljno jasan odgovor Kleje. Da se niste ti i Holidej potukli?

— Ovako je kao što sam vam rekao, mister Bibe — ponovo je odgovorio Holidej. — A sada bi bilo poŹije da smenim Trenta. Njemu i Sveniju će trebati mnogo odmora, a noć nije previše dugaĉka. Ako nameravamo da pređemo sutra petnaest milja, moraćemo da prikupimo svu snagu.

— Petnaest milja? — graknuo je Bib začuđeno. — Ko je uopšte rekao nešto o nekih petnaest milja?

— Tako mi je Horden rekao, zbog toga je i došao ovamo; rekao mi je da ćemo krenuti jedan čas pre izlaska sunca, da treba da uzmem hranu sa sobom i da jedem u sedlu.

Bib se trgao i ispravio se u sedlu. — Jesi li to stvarno imao na umu, Kleje — zapitao je svog nadzornika.

Horden je klimnuo glavom ozbiljan u licu. — Bilo bi po mom miš-

ljenju bolje da prelazak preko pustinje skratimo sa sedam dana na svega pet. Ela kaŹe da na deset milja ispred nas nema ni kapi vode, a moŹe biti da je nema ni dalje iza toga. Zato bismo morali da stoku gonimo sa više Źestine, da ne bi mislila na vodu i pašu.

Bib je ponovo zamišљljeno skrenuo pogled do Holideja, a zatim do DŹima Svenija, koji je i dalje sedeo na konju i osluškivao.

— Pa, mislim da je i mene trebalo konsultovati pre donošenja odluke — rekao je.

— Nameravao sam da razgovaram sa vama gazda, pre nego što krenemo — odgovorio mu je na to Horden. — Hteo sam pre toga da obavestim ljude da ne bi bilo nekog zastoja.

Bib je izvesno vreme ćuteći razmišљljao, a onda se okrenuo Holideju. — Šta mislite da li ćete moći da izdrŹite ceo dan bez smene, Holideje — zapitao je.

— Ako ne budem mogao naći ćete me zatrpanog slojem prašine.

— Ne Źelim u ovom trenutku pošalice, Holideje, odluka je ozbiljna — rekao je Bib nabusito. — Postavio sam vam jednostavno neposredno pitanje, i voleo bih da dobijem adekvatan odgovor.

— IzdrŹaću kako da ne, — odgovorio mu je na to Dok. — Mislim da mogu da izdrŹim sve što bi se u nekom karavanu moglo odigrati.

Rekavši to, okrenuo se i pošao, dajući time na znanje da je razgovor završen, zatim je osedlao svog konja, savio ćebe u rolnu i stavio ga pozadi sedla, a na kraju skinuo svoj opasaĉ sa revolverom sa jabuke sedla. Opasujući opasaĉ sa revolverom oko bedara, namignuo je še-

retski Džimu Sveniju a onda odjahao da smeni Li Trenta. Bio je prilično uveren da ga Horden te noći neće više uznemiravati, i isto tako skoro siguran da Klerens Bib nije bio tolika budala da poveruje da se Horden u mraku sapleo preko njegovih nogu. Sa svoje strane, Dok Holidej je bio zadovoljan tokom kojim su događaji krenuli. Bio je dosta svež i čak mu se uopšte nije više spavalo.

IV

Rano sledećeg jutra, skoro odmah čim je krdo krenulo sa mesta noćasnog odmora, Holidej je na čelu krda ili tačnije ispred čela krda začuo neku viku i glasne povike. Stoka je odmah počela da se komeša, i zato je Dok pozvao Svenija i Trenta i rekao im da se rasporede duž začelja krda i da budu spremni da poteraju stoku napred, ako bi se nekim slučajem desilo da stoka pođe nazad i jurne pravcem odakle je došla.

Džim Sveni je zapitao kakav je smisao te njegove taktike i Dok mu je na to odgovorio. — Pa evo u čemu je stvar: stoka je zbog nečega uznemirena i ako bi odlučila da krene u trk, mogli bismo tada da je poteraimo napred umesto da se vrati nazad.

— U tom slučaju naletela bi pravo na misis Bib i starog Leskomba — usprotivio se Sveni.

— Oni će imati dovoljno vremena da im se uklone s puta Džime, u svakom slučaju ne možemo dozvoliti da se krdo vrati preko onog pakla koji smo juče prešli.

Trent sa svoje strane nije ništa

rekao, jer su u tom trenutku komešanje i vika ispred njih postali glasniji. Goveda sa Svenijeve strane počela su da trče kud koje i mladi kauboj je podbo petama svog konja, ne čekajući više Holidejeve instrukcije šta da radi, i vičući i mašući šešinom poterao krdo napred. Na drugoj strani, Li Trent je preduzeo isto, i videvši da su oba momka shvatili smisao Holidejevih reči, i da su se u tom pravcu dobro organizovali, Holidej je izvukao revolver i ispalio tri metka u vazduh. Goveda sa krajnjeg začelja krda jurnula su kao sumanuta, prisiljavajući one napred da jurnu u trk i za tren oka celo krdo je tutnjalo preko peščane pustinje, dižući oblake prašine sa Trentom Svenijem i Holidejem koji su ih gonili da nastave trku. Oblaci prašine su se dizali i zatvarali vidik celog predela preko koga su prelazili, ali je kroz jedan procep u zavesi od prašine Holidej na jednom mestu ugledao kola nagnuta na jednu stranu, i Hepa Leskomba koji je ležao zaklonjen iza njih. Leskomb ili možda neko drugi bio je ispregao konje iz kola, pa je stoga Holidej smatrao da je Leskomb van opasnosti i da je najgore što mu se može desiti osećaj usamljenosti koji će ga sigurno obuzeti kada bude ostavljen u potpunoj samoći dosta milja iza zahuktalog krda.

Pomognut od Trenta i Svenija, terao je krdo da juri više od jednog sata, pre nego što mu je dopustilo da uspori hod. Tek tada i kada se prašina nešto slegla, mogao je da vidi Kleja Hordena na desnom i Klerensa Biba na suprotnom boku krda.

Holidej je dao znak Trentu i Sve-

nu da priđu do njega i kada su oni dojahali, on im je rekao kratko. — Pustite mene da odgovaram i raspravim sa Bibom ovo što se desilo. Recite jednostavno da sam vam ja rekao šta treba da radite, i da ste vi to činili. Je li jasno?

— Kako da ne — rekao je Džim Sveni kao da se nekom žali. — Niko vas neće osuđivati što ste stoku poterali pet milja napred umesto jednu milju, Holideje. Časna reč, da se nekim slučajem desilo da je stoka krenula nazad i uhvatila maha, moglo je da se desi da neka od njih tražimo čak do Kaliko Krika.

— Uradite onako kao što vam kažem — rekao im je Dok glasom koji nije trpeo pogovora.

Sveni je nezadovoljno stisnuo usne. — Da uradimo ono što nam se kaže, da čutimo o tome kako vas je Horden napao, sve se od nas traži nešto što mi ne izgleda baš na svom mestu. Šta je sa vama mister Holideje. Šta vas muči?

— Ne muči me ništa, ali, Bib ionako ima dovoljno briga i nema potrebe da tome dodajemo moje i Hordenove neraščišćene račune, zar nije tako?

Džim Sveni je nekoliko trenutaka napregnuto razmišljao o Holidejevim rečima i konačno klimnuo glavom da se slaže. — I meni se čini da je tako, ali šta će biti ako Horden ponovo navali na vas, Holideje. Poslednji put vi ste se uzdržali, što je bilo mudro, ali moj je utisak da se vi ne uzdržavate suviše često i da vam se ne sviđa ako pred nekim ustuknete. Kako mi se čini moglo bi se desiti da mu sledeći put odgovorite ravnom merom.

— Mogu ja da izađem na kraj sa Hordenom — rekao mu je na to

Dok. Pogledao je Li Trenta pravo u oči. — Je li tako Li?

Trent je slegnuo ramenima. — Ja sam samo najmljeni kauboj mister Holideje i slušam ono što mi se kaže. Ako neko počne da gnjavi Džima, u tom slučaju ja sam uz njega. Ali, koliko sam dosada video, vi njega ne gnjavite, a ne gnjavite ni mene, je li tako?

— Tako je i tako će biti i ubuduće. Onda znači, dogovoreno je — rekao im je Dok i dao im znak da se udalje, jer je ugledao oznojenog i zabrinutog Klerensa Biba kako jaše prema njima.

Kada je Bib zategao vodice i zaustavio konja pred Holidejem, Dok je skinuo šešir i čistom maramicom obrisao lice. — Je li neko povređen? — zapitao je.

— Ne, sa nama je sve u redu — bio je Bibov žustar odgovor.

— Ali, čini mi se da je Leskomb bio u opasnosti — primetio je Dok.

— Da, starac je mogao stradati pod kopitama, Holideje. Ko je ispalio hice iz pištolja?

— Ja.

— Zašto?

— Da bih naterao goveda da trče u onom pravcu kuda ja hoću, a ne tamo kuda ona hoće. Računao sam da će Leskomb biti dovoljno snalažljiv da se snađe i da ćete vi i Horden razumeti šta se događa i da ćete se automatski priključiti mom potezu.

— Nismo imali drugog izbora nego da jurimo tamo kuda stoka ide, Holideje.

— Računao sam da ćete to shvatiti — rekao je Dok bez uzrujavanja.

Tek tada je Bib pustio na volju svojoj ljutini i sav crven od besa povikao je peneći ustima. — Sto mu

gromova mister, sto mu gromova... Sta vi do vruga mislite. Ko ste vi?

Dok mu je odgovorio bez uzrujanja isto kao maločas. — Goveda su prešla priličnu razdaljinu za kratko vreme, Bibe, umorila su se i sada će nastaviti sasvim laganim hodom dok iz njih ne iščili mahnitost, Smatram da sada ne bi trebalo stati, već da treba nastaviti laganim tempom.

— Vi smatrate! Vi!

Holidej je potvrdno klimnuo glavom. — Ne govorite mi tako sa visine, Bibe, kao da ne znam šta radim. Leskomb je zdrav i čitav, jedino će trebati da uhvati zapregu koju je pustio. Sem toga, i kola treba malo popraviti. Koliko sam mogao da vidim izdaleka izgleda mi da mu je jedan točak slomljen ili možda samo par paoca.

— Nemoguće — dunuo je Bib kroz nos. — To su potpuno nova kola, kupljena tek pre godinu dana. Leskomb ih redovno proverava i lično ih podmazuje kada je to potrebno.

— Znam šta sam video, Bibe. No, bez obzira šta se desilo, kola su nakrivljena na jednu stranu, i zato bi bilo najbolje da se neko vrati i pomogne starcu.

Bib je dugo netremice sekao pogledom Holideja pre nego što je skrenuo pogled prema krdu koje je mirnim hodom išlo napred. U daljini je mogao da vidi Hordena koji je na desnom boku krda vraćao u gomilu nekoliko raštrkanih goveda, dok su Sveni i Trent već bili zauzeli svoja mesta na zadnjim bokovima izdužene mase rogova i leđa.

Brišući lice šakom. Bib je promrmljao. — Večeras, čim se ulogorimo Holideje, dođite do moje lo-

gorske vatre. Ne računajte da je ovo konačno.

Dok je klimnuo glavom i prošao pored njega da bi zauzeo svoje mesto iza krda, ali, kada je video da je Bib pošao natrag ka mestu gde su ostavili Leskomb, on mu je doviknuo. — Bilo bi dobro da najpre uhvatite konje. To će vam uštedeti znatnog vremena.

Ne čekajući da vidi Bibovu reakciju na njegov savet, Holidej je pošao za poslednjim govedima u krdu i ostatak dana proveo je mučeći se i gutajući prašinu i goneći pred sobom umorna i lenja goveda koja su pokazivala želju da skrenu u stranu. Tek negde kasno poslepodne ugledao je Biba i Leskombu koji su im se brzo približavali sa desne strane krda. Kada su konačno prošli pored njega, i uputili se ka čelu krda, gde su bili pre stampeđa, Dok je izvadio svoju tabakeru i odabrao jednu cigaru, razmišljajući o tome kako da kraj ovog dana učini sebi što manje zamornim i što više udobnim. Pred zalazak sunca, bio je sav suv od prašine. U tom trenutku činilo mu se da bi vrlo rado dao dve hiljade dolara koje mu je Bib dugovao, samo kada bi pred sobom ugledao reku. Pomisao na reku oživela je u njemu i pomisao na travni proplanak na obali, i dve mlade lepe žene sa kojima je tamo vodio ljubav. Jedva primetan osmeh zaigrao mu je na usnama.

*

Ela Bib je zaustavila konja i sjahala iz sedla naizgled umorna kao pas. Uprkos činjenici da joj je, kada je skinula šešir sa širokim obodom kosa ostala slepljena za glavu

i uz njeno lepo lice, Ela nije ni pokušala da je pokretom glave rastrese. Ostavljajući konja vezanog za prednji deo Leskombovih kola, ona se umornim korakom uputila do jednog debela pored vatre i bez trunke gracioznosti skljkala se na njega.

Mršteći se, Klerens Bib je zapitao. — Jesi li imala sreće, kćeri?

Ela je bez trunke oduševljenja potvrdno klimnula glavom. — Oko tri časa jahanja ispred nas ima jedan mali potok. Potok se skoro presušio, ali biće dovoljno da se goveda najzad napoje.

— Ima li trave?

Ela je odmahнула glavom. Bib je dao znak Leskomu da njegovoj kćeri donese večeru, a onda se okrenuo Holideju. — Pa dobro Holideje nastavimo tamo gde smo danas prekinuli. Vi ste ispalili hice iz pištolja i naterali krdo u trk. Porićete li to?

— Naravno da poričem — odvratio je Dok kratko.

Bib se jako namrštio i iznenađeno pogledao svog sagovornika. — Porićete?

Dok je klimnuo glavom. — Ostajem pri onome što sam jutros rekao, Bibe. Goveda su se već bila počela da komešaju, a neka od njih su i potrčala uplašena galamom koja se čula na čelu krda.

— Galamom? — zapitala je Ela Holideja, gledajući ga pravo u oči po prvi put od onda kada su se njihovi pogledi sreli u pansionu u Kaliko Kriku.

Bib je objasnio. — Na Hepovim kolima slomio se točak. Neka me vrag nosi kako se to moglo desiti, ali, desilo se. Dva paoca na točku su se slomila i krug se ulegnuo.

Ela je pogledala Leskombu koji je

samo slegnuo ramenima ne dajući nikakvo objašnjenje za incident.

Bib je nastavio. — Naravno, kada su se kola nagnula na jednu stranu, šerpe, lonci i tiganji su poleteli po kolima i to je pričinilo toliko buke da mrtvog probudi, a goveda su se uplašila i počela nervozno da reaguju. Posle toga, Holidej se našao pametnim da ispali nekoliko metaka iz pištolja i krdo potera u stampedo.

— Na kocki je bilo ili da ih poteram napred ili da ih pustim da se razlete u svim pravcima — objasnio je Holidej gledajući Elu. — Kako se kasnije pokazalo, moj potez nije bio loš, a mi smo za relativno kratko vreme prešli priličan deo lošeg terena.

— I naravno, rizikovali smo da pogazimo Hepa, mene i Kleja, — rekao je Bib ljutito.

Ela Bib je viljuškom zahvatila grašak sa svog tanjira i prinoseći viljušku ustima zagledala se ozbiljno u svog oca. — A gde je Klej? — zapitala je. — Ne bi li i on trebalo da bude ovde kad si već doveo mister Holideja da s njim razgovaraš?

— Kako to misliš? — zapitao ju je Bib.

— Pa, čim si ga doveo u naš logor, što je suprotno onome što si prvog dana rekao, i ostavio Džima Svenija i Lija Trenta same kod krda, onda znači da je taj razgovor važan. A važnim razgovorima treba da prisustvuje i Horden, zar ne?

Bib je pogledao prema Holideju i video da ovaj mirno sedi kao da ga se ne tiče ništa.

Bib je odgovorio svojoj kćeri — Klej proverava da li je krdo mirno. Uskoro će se vratiti. Što se tiče

razgovora sa Holidejem, taj razgovor i nije za nekoga drugog sem za nas dvojicu, Ela.

— Dobro, onda možemo nastaviti, tata — rekla je Ela, i oštro i prkosno pogledala Holideja, da bi otkrila kako joj se ovaj ljubazno osmehuje. Rumenilo joj je oblilo lice.

— Pa slušaj, ne znam tačno šta je Holidej nameravao jutros kada je ispašio ona tri metka. No, proveravao sam kod Svenija i Trenta i obojica su mi potvrdili da je Holidej postupio na najbolji mogući način. A što se tiče toga zašto je on ovde, razlog za to je dosta jednostavan. Želeo sam da mu još jednom stavim do znanja da iako smo ovaj put imali sreće i žrtava nije bilo, ne želim da on niti bilo ko drugi, donosi odluke koje mogu dovesti u opasnost bilo krdo bilo nekoga od ljudi.

— Zar misliš da će te mister Holidej poslušati, tata? — Zapitala je Ela.

— A zašto ne bi?

— Pre svega zato što ne mora da te sluša. Vas dvojica ste formalno u istom položaju i koliko on zavisi od tebe, toliko i ti zavisiš od njegove volje. Sem toga, moraš znati još jednu stvar, da je mister Holidej posebnog kova — rekla je Ela promuklim glasom. — Čovek koji se na svoj način probija kroz život, koji ne poštuje ništa bez obzira na vrednost i značaj toga što mu se postavlja na putu, koji sebe smatra višim i boljim od svakog drugog. Misliš li da će takav čovek poslušati ono što mu kažeš?

— Zar mislite da ja baš tako gledam na život? — zapitao je Dok Holidej.

— Da, baš tako, i ne pokušavajte

da to poreknete — izbacila mu je Ela u oči. — Ranije jutros razgovarala sam sa Klejom i on mi je o vama rekao nekoliko stvarčica.

— Šta na primer? — zapitao je Dok. Gledao je i činilo mu se da je ovako ljuta još lepša nego obično.

— Na primer da se ulagujete mladim kaubojima, da laskate starom Hepu i da na sve moguće načine pokušavate da Kleju otežate položaj. Ali, trebalo bi da već jednom prekinete s tim, mister Holideje, jer, takvim svojim ponašanjem ne postižete ni na koga nikakav efekat u ovom logoru.

Klerens Bib je gledao čas Holideja čas Elu iznenađen i zbunjen izlivom ljutine svoje kćeri. U jednom trenutku, kada mu je bilo dosta slušanja zapitao je ljutito. — Je li to tačno Holideje? Je li tačno da pravite više neprilika nego što mi je rečeno?

— Koliko je meni poznato, Bibe, to nije tačno. Nemam nikakvog razloga za to, jer je uspeh ovog putovanja i u mom interesu isto toliko kao u vašem. Zar to nije logično?

— To je logično, Holideje, ali u mom životu sam naišao na razne tipove, a ovo što čujem dovodi me u zabunu.

— Mister Bibe, ja se držim našeg sporazuma. Radim svoj posao i bolje nego što mi je rečeno, i pristajem da slušam goreg od sebe, iako ne moram. Sa kaubojima se retko viđam, a što se tiče Hepa, mislim da stari nema ništa protiv mene.

— Hepe! — doviknuo je Bib i Ela je pogledala Holideja kao da ga upozorava šta će sada biti. No, istovremeno je veštim pokretom ruke uklonila kosu sa vrata i ramena, pri č-

mu je nesvesno koketno pogledala Holideja.

Leskomb se pojavio iza kola sa hranom i zapitao. — Je li to mene neko zvao?

— Ja sam te zvao, Hepe. Šta ima to između tebe i Holideja?

— Između mene i Holideja? — ponovio je Hep tupavim tonom.

Bib je duboko uzdahnio i nestrpljivo pogledao starog kuvara. — Da, čujem da ti i Holidej otežavate posao Kleju Hordenu.

— Otežavamo posao Hordenu? — ponovio je Hep još uvek ne shvatajući suštinu pitanja.

Bib je ponovo duboko uzdahnio, ali sada više nije mogao da prikrije svoje nestrpljenje. — Za ime božje ne ponavljam sve što ja kažem, Hepe. Šta znaš o tome da Holidej pričinjava neprilike Kleju?

— Ne znam ništa o tome — rekao je Leskomb tiho. — Holidej obično dođe, uzme svoje jelo, zahvali mi, što niko drugi ne radi, i onda se mirno udalji. Sve vreme nisam ga čak ni video sa Hordenom.

Bib je pogledao svoju kćer i pogled Elinih očiju je postao tvrd kao kamen. — Hepe, zar ne misliš da ti se mister Holidej ulaguje, da ti laska sa ciljem da osvoji tvoje simpatije?

Na Leskombovom licu ukazao se izraz još veće zbunjenosti. — Mislite zbog toga što mi zahvali kad uzme jelo, i što mi kaže da je moja kafa najbolja, mis Ela? Ako mislite na to, onda je sigurno da mi Holidej laska. Ne znam sa kojim to ciljem radi i da li uopšte ima neki cilj, ali, reći ću vam nešto: to mi se dopada i nadam se da će nastaviti tako da mi govori. Radim za vašeg oca skoro punih dvadeset go-

dina, i ne mogu reći da sam čuo da je za sve to vreme makar promrmljao nešto od zadovoljstva kad ga poslužim. A jedva malo nešto više sam čuo od vas, mada vi često tvrdite da znate kako se treba ophoditi sa ljudima, mis Ela. A sada, ako nemate ništa protiv, imam posla i moram da se udaljim. Treba da spremim kolače, a takođe i da pregledam točkove na kolima.

Ela je pobledela i na licu joj se ukazao izraz unutrašnje napetosti, a Holidej je zapazio da je Bib šakom diskretno zaklonio osmeh koji mu je zaigrao na usnama. Onda, kada je Leskomb pošao da se udalji, Ela je doviknula za njim. — Zar nikada nisi čuo da su se Holidej i Klej svađali, Hepe?

Leskomb je zastao i odrečno odmahnuo glavom. — Ah, sve vreme slušam Hordena kako nešto govori, ali, govori nešto sam sa sobom. Mislim da se ljuti ni zbog čega. Ali, da sam čuo njega i Holideja da se svađaju, ne, nisam ih čuo da se jedan drugome obraćaju, mada priznajem da me se to ne bi mnogo ticalo.

— Da te se ne bi ticalo? — zapitao je Bib.

Leskomb je pokazao na novi točak na kolima. — Jedina stvar koja mi je važna i za koju znam je, da mi se i ovaj drugi točak ne slomi sam od sebe, a Holidej sigurno nema nikakve veze s tim. Nikada nije bio u blizini kola sam i dovoljno dugo da nešto pokvari.

Ela je zastala zaprepašćena tim kuvarevim nagoveštajem. — Ne misliš valjda da kažeš da Klej ima bilo kakve veze sa točkom, Hepe?

— Ne mislim ništa, ali znam samo da ni vi ni vaš tata ne biste imali nikakve koristi od slomlje-

nog točka, a isto tako ni mister Holidej. Što se tiče onih žutokljunaca Svensija i Trenta oni su još uvek slinavi da bi znali kako se može oslabiti točak, tako da se polomi ne odmah nego posle izvesnog vremena.

Bib je lagano ustao i Ela mu se nehotice pridružila. Holidej je bio svestan da za trenutak niko ne obraća pažnju na njega. Ispio je svoju kafu i ustao sa svog mesta pored vatre.

Bib je zapitao oštrim tonom. — Šta hoćeš da kažeš time „da se ne polomi odmah nego posle izvesnog vremena?“

— Baš to što sam rekao, mister Bibe. Točak se nije polomio odmah, već tek pošto je prešao nekoliko stotina metara. Ne kažem da je neko razglavio jedan ili dva paoca na točku i da je otkovao kružni okov sa drvene konstrukcije. Ja samo kažem da kad su kola pošla i kada je teret u kolima nalegao na one razglavljene paoce, a kružni okov zato što je bio razglavljen, nije ravnomerno raspodelio teret, da su se u tom trenutku paoci polomili, i da se ceo točak skljkao. Kažem samo to, a vi razmislite o tome što sam rekao.

— Leskomb se ponovo okrenuo da pođe, ali ga je Bib zgrabio za mišicu i okrenuo prema sebi. Rančerovo lice bilo je blede od besa, kao papir.

— Da li ti to nekoga optužuješ. Hepe, — zapitao je.

Leskomb je odrečno odmahnuo glavom. — Ne, ne optužujem nikoga. Samo kažem da od tog momenta pa nadalje nikome neću dozvoliti da pride blizu mojim kolima. a to važi i za vas i za vašu kćer. Kada su se danas poda mnom kola pre-

vrnula, mogao sam polomiti vrat i to jednom zauvek, i ne želim da mi se tako nešto još jednom dogodi.

— Vrag te odneo Hepe — prasnuo je Bib. Ja i moja kćer ćemo se kretati gde god nam je volja u ovom karavanu.

— Kako god želite, mister Bibe, ali, onda bih vam savetovao da budete spremni da sami terate ova kola umesto mene. Kao što sam vam rekao, odsada pa uбудuće nikome više neću verovati.

Hep Leskomb se otrgnuo iz Bibeve ruke i odlučnim korakom udaljio se i nestao iza kola, ostavljajući Biba da zuri za njim. Ozbiljna i namrštena, Ela je ćutke stajala na svom mestu.

— Da li sam još uvek nekom potreban? — zapitao je Holidej mirno, ali je ton njegovog glasa kao nož presekao tišinu.

— Ne — viknula je Ela ljutito, ali je skoro istovremeno pritisnula usta rukom da bi prigušila svoj povik. Lice joj se oblilo rumenilom i dok je njen otac iznenađeno zurio u nju, devojka se okrenula na petama i žurna se uputila ka svom kolu.

Bib je nešto promrmljao sebi u bradu, a onda se okrenuo Holideju. Odjednom je izgledao kao čovek iz koga su istekli poslednji atomi energije. — Ne obraćajte pažnju na Hepe — rekao je tiho. — On veoma često daje sebi tako oduške.

— Jesu li to njegova kola? — zapitao je Holidej.

Na Holidejevo iznenađenje, Bib je potvrdno klamnulo glavom. — Da, to su njegova kola, i mislim da ima prava da vodi računa o sebi. Ali, nemojte dopustiti da njegov stav prema Kleju bilo kako

utiče na vas, Holideje. Sa Hepom je tako. On ili voli ljude ili ih ne voli.

— A, kako izgleda, ne voli Hordena?

Bib je zažmirkao očima. — To nisam rekao, Holideje.

— Ne niste rekli — složio se Holidej. Osmehnulo se starom rančeru, okrenuo se na petama i čvrstim korakom otišao do kuhinjskih kola i tamo doviknuo glasno. — Jednu duplu kafu, stari moj.

— Biće mi zadovoljstvo da vam je spremim, mister Holideje — začuo se brzo Hepov odgovor.

Dok se Holidej udaljavao, Bib je sebi u bradu prošaputao nekoliko kletvi, a onda se uputio za svojom kćerkom. Zatekao je kako rasprema svoga konja i kada je sa njegovih znojem okvašenih leđa skinula sedlo, on ga je prihvatio i pustio ga na zemlju. Ela mu se na to toplo osmehnula, a onda se nagla napred i nežno ga poljubila u čelo.

— Ako nije jedno onda je drugo, tata. — Uvek nas nešto mora mučiti. Šteta što se to desilo na našem poslednjem zajedničkom dogonu.

Bib nije odgovorio ništa. Spustio je sedlo na zemlju i držeći je za ruku vratio se nazad do vatre. Seo je i zamišljeno se zagledao u plamene jezike koji su veselo poigrali.

— Ja se slažem sa Hepom — rekao je najzad.

— I ja bih se složila tata, ali, nadam se da ne veruješ ono što je rekao.

— Ono što se odnosi na Kleja?

— Da.

— Ne, ne verujem. Šta bi Klej

mogao dobiti time što bi nas vremenski zadržao?

Ela je odrečno odmahнула glavom. — Apsolutno ništa. — Onda se zamišljeno zagledala u vatru i posle toga zavladała je duboka tišina koju je Bib prekinuo tek posle nekoliko minuta.

— Sveni i Trent takođe vole Holideja — rekao je tiho.

Ela se netremice zagledala u njegov oštro ocrtani profil. — Njih nije teško impresionirati, tata. Možda su čuli kakav glas uživa kao pustolov i revolveraš.

— Uveren sam da su čuli. Bili su u salunu kada je Džerom Partridž došao tražeći Holideja. Ali, znaš šta sam hteo da ti kažem, kćeri?

— Šta tata?

— Ne izgleda mi da je Holidej na bilo koji način uticao na njih, sem možda u pozitivnom pravcu. Hoću da kažem da oni u Holideju ne traže apsolutni uzor. Više bih rekao da im se jednostavno dopada kao čovek, i časne mi reči, moram priznati da ni ja sam ne mogu da se otmem tom osećanju.

— Ne možeš? — rekla je Ela oštro.

Bib je pružio ruku i nežno, sa puno ljubavi, potapšao je po ruci. — Pa eto, zasada sve što je učinio bilo je uglavnom dobro, stigao je u pravi čas da Sventija spase iz mora nezgoda, kada je krdo krenulo u stampedo. Od tada, jaše pored krda kao običan kauboj, i obavlja poslove na zadovoljavajući način, a sve to ne bi baš morao da čini. Čak se i ne žali. I sada, kad dobro razmislim, vrlo je verovatno da bi se krdo danas razbežalo na sve strane da ih Holidej, Sveni i Trent nisu

poterali napred. Ja sam imao dovoljno vremena da im se sklonim s puta, i umesto što bismo morali da kružimo po pustinji i prikupljamo rasturenu stoku, mi smo prešli lepo parče puta.

Ponovo zagledana u rasplamteli vatru, Ela je rekla. — Izgleda mi čudno da je Holidej ostavio utisak na sve u karavanu izuzev na mene i Kleja. Ali, može biti da smo mi pogrešili. Može biti da ga mi ne vidimo u pravom svetlu kao vi ostali.

— E, polako devojko — rekao je Bib pokušavajući da je smiri. — Ovo nije rat, a mi nismo na surotnim stranama.

— Pa dobro tata, može biti da si ti u pravu. Umorna sam već od svih tih priča koliko je Holidej dobar i sposoban, a koliko je Klej loš i nesposoban.

— Niko ništa nije rekao protiv Kleja — podsetio je Bib ljutito.

— Jeste, Hep je rekao, zar nije? I to je rekao na onaj njegov podao zmijski način, isto kao i Holidej — Ela je ustala od vatre i stresla ramenima kao da želi da se oslobodi nekog tereta koji je pritiskao. — Smučilo mi se na sve to, tata. Smučila mi se vrućina, prašina, traganje za vodom i sva ostala gnjavaža. Zašto se ne usredsredimo na što brži prolazak preko ove paklene pustinje i dolazak u predele gde čovek može da se pristojno okupa.

Bib je brzo ustao, uzeo je za ramena i okrenuo je sebi. — Umorna si Ela. Upozorio sam te da sve ovo neće biti lako, čak ni sa punom grupom. Ali, ovako bez polovine ljudi, ovo putovanje je preveliki

napor za tebe. Sutra ću ja poći u izviđanje, tako da ti možeš da se odmoriš.

Ela mu se otrgnula iz ruku. — Ne tata, ja ću ići u izviđanje kao i do sada. Ja sam našla onaj skoro presušen potok, ali u njemu je dovoljno vode da zadovolji naše potrebe za sutra. Posle toga ko zna?

— Naravno — ponovio je Bib pomirljivo. — Ko može da zna šta nas čeka dalje.

Ostao je da gleda za njom dok se ona umorno udaljila, podsećajući ga na njenu majku koja je tako izgledala u poslednjim danima njenog života, umorna preko svih granica mogućeg, ali nikad toliko umorna da klene i preda se. Voleo je Elu u tom trenutku više nego što je voleo ikada do tada i želeo joj je sve najbolje. Ali, po prvi put od kako je Klej Horden počeo da pokazuje interesovanje za nju, Bib je počeo da se pita da li je Horden bio pravi čovek za nju.

Prošavši pored kuhinjskih kola na putu do svog dela logorskog placu, ugledao je starog Hena Leskomba kako proverava sigurnost kočkova i smeška se sam sebi. Voleo je starog Hena uprkos njegovoj sporadačnoj natmurenosti i arogantnom načinu ophođenja. Ali, nikada nije znao nijednog kuvara bilo na ranču ili u karavanu sa dogonom stoke, koji je bio zadovoljan svim svačim. Svi oni bili su ljudi koji su u svemu tražili nešto zbog čega se mogu ljutiti i biti namređeni. Idući nogu pred nogu Bib je došao do svog ležaja iza kola. Klonuo je umorno na zemlju nadajući se

da će bar ta noć proteći mirno bez nepotrebnih neprilika. Činilo mu se da se ne bi mogao popeti u sedlo, čak ako bi mu od toga zavisio i život.

V.

Još puna četiri dana gonili su krdo onoliko brzo koliko su mogli, nastojeći svim silama da se stoka kreće u jednom pravcu uprkos neprestanom mukanju i pokušaju pojedinih goveda da se odvoje i pobegnu od glavnine krda. Rad je bio težak, a vrućina intenzivna skoro nepodnošljiva, i kada se pred njima ukazao prvi travom obrastao predeo, i kada su prednja grla osetivši vodu počela da trče, ljudi su popustili uzde svojih konja, usporili hod i pustili stoku da ode. Klerens Bib, mršav i upalih obraza, uspeo je samo da se umorno osmehne kada su mu se Holidej, Sveni i Trent pridružili na desnom boku krda gde je do tada jahao.

— Pustićemo ih da se napiju vode, napasu i odmore ako je potrebno i punih nedelju dana — rekao je. — Vi ljudi možete raditi šta vam je volja, ali ja bih zasada izostavio odlazak u Pebl Ridž.

Sveni i Trent su izgledali razočarani, ali to razočaranje nisu pokazali nikakvim komentarom. Dok Holidej se za trenutak oštro zagledao u Biba, a onda klimnuo glavom u znak slaganja sa njegovom odlukom.

Na drugoj strani krda Kilej Horden se pridružio Eli Bib i njih dvoje su takođe mirno sedeli u svojim sedlima posmatrajući kako krdo

trči. Bilo je to kasno poslepodne i povetarac je bio jači i svežiji nego u toku cele prethodne nedelje.

Klerens Bib je odjahao da nešto kaže svojoj kćeri, a Holidej i dvojica mladih goniča ostali su da čekaju na konjima u umornom ćutanju. Konačno, Sveni je progovorio prvi.

— Goveda su nanjušila vodu i jure da se napiju u to nema sumnje — rekao je brišući znoj i prašinu iz uglova očnih kapaka. — Ne verujem da će uspeti da je svu popiju.

— Umeš li da plivaš? — zapitao je Trent.

— Naravno da umem — odgovorio je Sveni pomalo uvređeno. — Šta misliš šta sam ja, običan nesposobni pešak?

— Ma ne, ne mislim. Samo sam onako pitao — rekao je Trent izvinjavajući se. — Hajdemo onda, možda će reka biti dovoljno duboka da se razmahnemo.

Holidej ih je pustio da odjašu napred, i sam za sebe nastavio da prati krdo. Što se njega lično tiče, posao oko krda, koga je bilo dosta, mogao je i da se ne obavi, jer razlog njegovog priključenja karavanu i nije bio materijalne prirode. Ali, nešto u njegovoj prirodi nije mu dozvoljavalo da se stvari odvijaju bez reda i poretka, pa je onda zbog toga nastavio da radi ono što bi inače bila dužnost sve trojice. Nastojao je da krdo održi u gomili i da ga usmeri prema reci, potoku, ili bari koja se nalazila ispred njih. Tek kada to bude završeno, smatrao je da će imati rezona i opravdanja da se posveti svom zadovoljstvu i dok je jahao, razmišljao

je o mnogobrojnim načinima kako da to vreme ispuni. Pre svega, kao što su Sven i Trent uradili, i on će otići da se okupa i rashladi u vodi, sve do sunčevog zalaska. Posle toga, opraće nešto rublja koje je uz put uprljao, možda će istimariti konja ili privoleti jednog od dvojice mladića da to za njega učini, opraće čebe i sedlo i učinice još nekoliko stvarčica koje je neophodno izvršiti posle dugog putovanja. Kada bude čist i po prvi put u toku te nedelje rashlađen, namerao je da se jednostavno ispruži na zemlji pod pokrovcem neba i zvezda. Ako bi uz to našao nešto da popije, to bi već bilo nešto što bi ga odobrovoljilo da na svet oko sebe gleda sa više prijateljstva.

Klerens Bib mu se pridružio čim su Sven i Trent odjurili da se sa krdom utrkuju ko će pre stići do reke, i njih dvojica ostavili su za sobom oblak prašine kao da kroz preriju juri još jedno, ništa manje krdo goveda. Posle nepunih pola časa Klerens i Dok obišli su oko krda, prikupili zaostala goveda i poterali ih da se pridruže glavnini na obali jedne poprilično široke reke. Tek tada, Bib je mahnuo Holideju rukom u znak zahvalnosti i odjahao.

Holidej je umorno sjahao, skinuo sedlo sa leđa svog konja i pustio ga da ode do reke. Onda je poneo svoju košulju i par rezervnih pantalona, bućnuo ih u plicak, a onda skinuo čizme i znojem natopljenju košulju koju je nosio poslednja dva vrela prašnjava dana. Bacivši čizme i košulju u plicak pored pantalona i druge košulje, zagazio je u vodu koja mu je bila skoro do prsa i zagnjurivši se, pustio laganu reč-

nu maticu da se preliva preko njega i hladi znojavo naprašeno telo.

Kada je hladna voda izvukla dnevnu žegu iz njegovog tela i umor iz od napora oteklih mišica, osvrnuo se dokono oko sebe, divići se jednostavnim zadovoljstvima koja život kauboja mogu učiniti zanimljivim i srećnim. Gledao je Svenija i Trenta kako su nešto više uzvodno prskali jedan drugoga hladnom vodom, a nešto još dalje, ugledao je Elu Bib kako jaše pored krda. Ispratio je pogledom sve dok nije nestala u daljini, a malo kasnije, video je i Hordena kako jaše duž reke, i prelazi preko gaza na istom mestu gde je Ela pregazila vodu.

U jednom momentu, Holidej je pomislio da bi Horden trebalo da devojku ostavi na miru i da je ne uznemirava, ali je odmah zatim zaključio da se njihov odnos njega ništa ne tiče. Ako Horden pođe za devojkom da je potraži, ona će mu sama ili reći da je ostavi na miru ili će jednostavno prihvatiti njegovo društvo ako uživa u njemu. U svakom slučaju, zaključio je Dok, ona je bila dovoljno odrasla da vodi brigu o sebi i svako tutorisanje mogla je smatrati za napad na njenu ličnost. Od Klerensa Biba nije bilo ni traga, ali je Holidej nagađao da je verovatno sa starim Leskombom i da uživa u Leskombovi dobro spremjenoj kafi.

Holidej je sapunom oprao svoje pantalone i svoju košulju, iscedio i raširio ih na jednoj čistoj steni da se osuše. Košulja naravno neće biti tako čista i ispegлана kao iz perionice, ali, u nedostatku boljeg, mogla je isto tako lepo poslužiti. Što se tiče pantalona, i njima će

nedostajati pegla, ali, Dok je smatrao da će po dolasku u prvi grad ta nevolja biti lako otklonjena isto kao i prašina sa njegovog sakoa koji je više odgovarao kockarskom stolu u salunu nego pustoljpi i prentiji. Posle toga, vratio se u vodu i plivao dosta dugo u očekivanju da mu se odelo osuši. Jedan čas kasnije, obučen, sa čistim čizmama na nogama, sa revolverom oko pasa, odmoran i svež, odjednom je osetio veću glad nego za poslednjih deset dana. Ponovo je osedlao svog konja i pojahao u pravcu gde je očekivao da je Leskomb već podigao svoj logor.

Kada je stigao do logora, stari kuvar se užurbao da mu pripremi kafu i kolač, a Dok se zavalio u hlad jednog visokog bora i počeo da posmatra Klerensa Biba. Od kako su pre dva časa prispeli do reke, Bib je bio sasvim drugi čovek i sada je stajao na jednom uzvišenju sa koga se pruža pogled na širok travnat predeo, i od tog prizora starom rančeru su oči sijale od zadovoljstva.

— Odavde pa dalje, putovanje će biti kao odlazak na veselje, Hepe — promrmljao je. — Ela i ja odmorićemo se do posle ponoći, a onda ćemo odjahati u Pebl Ridž. Kada se banke budu otvorile odmah ćemo znati da li neko u Pebl Ridžu želi da kupi stoku ili ne.

— Očekujete da krdo prodate u ovom gradu? — Zapitao je Leskomb.

— Pre mesec dana, Klej je bio u kontaktu sa nekim kupcima iz Pebl Ridža — objasnio mu je Bib. Potajno se rukom po džepu košulje. — Orde imam njihova imena.

Potražiću ih i videću da li su raspoređeni da plate cenu koju tražim.

— A ako nisu? — zapitao je Leskomb.

— Onda ćemo nastaviti da stoku teramo dalje, pošto prethodno ostanemo ovde nedelju dana. Za nedelju dana goveda će se lebo uhraniti i odmoriti. Odavde je put prema jugu prohodan i lak, i ništa nećemo izgubiti ako na putu provedemo još nedelju ili dve. — Bib je pogledao prema Holideju. — Nadam se ipak, ako ne budem u mogućnosti da prodam stoku, da ću u gradu naći još radne snage. Šta vi planirate, Holideje?

Holidej je slegnuo ramenima a onda rekao. — Moja sudbina je vezana za vašu. Ako prodate krdo mi ćemo raščistiti naše račune i onda zbogom svako na svoju stranu. Ukoliko bude bilo potrebno, pomoći ću vam da krdo oterate u Pebl Ridž.

— Biću vam vrlo zahvalan za sve to Holideje. Imali ste strpljenja i pokazali ste da ste pravi džentlmen. Ali, šta ako budemo morali da nastavimo put na jug?

Holidej ga je pogledao mirno. — Može biti da biste vi više voleli da dalje ne nastavim put sa vama, Bib, ali, u tom slučaju, ja idem na jug.

— Ne znam kako ste došli do toga da ne želim vaše društvo, Holideje. Na stranu drugi računi, ali kao saradnik, vi ste odličan možda najbolji na koga se može naići. U svakom slučaju, bio bih više nego zadovoljan da ostanemo zajedno.

Holidej se osmehnuo zadovoljno. — Zaboravljate da ovo nisu baš

normalne okolnosti. Vi ste prinuđeni da trpite moje društvo.

Bib se namršćio i promrmijao nešto sebi u bradu, pre nego što je nastavio.

— Možda je tako počelo ali, sada smo uskladili interese. Jedino me malo brine što se niste uklopili sa Hordenom, ali, i to ćemo rešiti. Razgovaraću sa Hordenom o tome. Za ime božije obojica ste odrasli ljudi i gledajući vas svakog ponaosob, skoro da nemate mane. Ne bi trebalo da među vama dolazi do konflikta i zaista ne vidim otkuda to da mu se vi ne sviđate. Vi verovatno imate za to neko objašnjenje, jer ja ne znam sve što vi znate.

Dok je srknuo gutljaj kafe. — Ja nemam ništa protiv Hordena i ne želim ništa što je njegovo. Ne razumem šta ima protiv mene. — Dok je svesno prećutao svoje sumnje u pogledu rančerove kćeri. — Ako budete pošli na jug, nemam ništa protiv da pođem sa vama. Ipak, moraćete malo da pritisnete vašeg nadzornika.

— Mislite da je to potrebno? — zapitao je Bib.

Holidej je hitnuo svoje prazno lonče od kafe Leskombu, ustao i doterao revere svog sakoa. — Da kažem ovako, Bibe, nezavisno od našeg ortačkog odnosa. Ja sam svoj čovek i naučio sam da se vladam kako je meni volja. Možda se Hordenu to ne sviđa ali, to je njegova stvar, mora da se prilagodi. Ako nema drugog izlaza, morate mu jasno reći da sam mu ja gazda isto toliko kao vi, i da ima da sluša.

Bržna crta između Bibovih obrva se produbila. — On je moj nad-

zornik i operativni vođa puta, Holideje. Vrlo mi je nezgodno da ne kažem nemoguće da se mešam u njegove stvari naročito kada je u pitanju organizacija gonjenja stoke. Shvatate šta hoću da kažem?

— Naravno, shvatam, ali, vi ga morate podsetiti na ovo što sam vam rekao. Sem toga, mislim da ni kao vođa puta nije najbolji. Sveni i Trent su mladi i treba da uče. Na jednom putovanju kao što je ovo, mogu mnogo naučiti o jahanju na bokovima i pozadi stada, što bi im mnogo koristilo kasnije u životu. Oni su kauboji, zar ne, i to će biti još dugo godina. Dobar vođa puta trebalo bi da se postara da nauče o gonjenju stoke na svim pozicijama u karavanu.

Leskomb se tiho zakikotao, i Bib mu je dobacio kratak oštar pogled.

— Šta je toliko smešno. Hepe? — zapitao je.

— Gledao sam sve vreme kako mladići jašu bočno, a Holidej jaše sam i ipak posao obavlja veštije i bolje nego oni. Trebalo bi da gledaju njega, a ne Hordena.

— Očigledno da je mister Holidej iskusan u svemu, pa i u tome — požurio je Bib da primeti.

— Čini mi se da je tako, ali, pokušajte to da kažete Hordenu. Sa svakom pređenom miljom, mis Ela će izgledati lepša i svežija — rekao je Leskomb i zabacio glavu unazad od glasnog slatkog smeha. — Naravno, iskusni Holidej će to primetiti i svoje sposobnosti može upraviti i u drugom pravcu, bar tako će Horden pomisliti. Gospode bože, ala će tek tada siktati kao zmija kojoj se stane na rep.

Klerens Bib je lagano ustao i za-

gledao se u Holideja. — Jeli to tačno, Holideje? Je li tačno da je moja kći uzrok trvenja između vas dvojice?

Holidej je spremno dočekaao rančarov pogled i izdržao ga. — Vaša kći nije mi celim putem poklanjala ni najmanje pažnje, Bibe, i to mi sasvim odgovara. Što se tiče nje i Hordena mislim da to nije moja stvar, ali, ako on misli da sam ja pretnja ostvarenju njegovih namjera, onda je to njegov problem a ne moj. Ako budem pošao sa vama dalje na jug, a verovatno ću poći, treba da zna da mi se ne sme penjati na grbaču.

Holidej je Leskombu klimnuo glavom u znak zahvalnosti što je pokrenuo osetljivu temu i čvrstim korakom se udaljio prema svom konju, ostavljajući Biba da mrgodno zuri za njim. Prejahao je skoro četvrt milje pre nego što je izbio na jednu visiju i dosta veliki ravan travnat plato, odakle mu se otvarao jasan pogled na reku i krdo. Sjahao je i pustio svog konja da pase, a on se opružio u hladovini.

U mislima se vratio na Elu Bib. Ako je postojala devojka koja je za muškarca predstavljala izvrstan plien, onda je to svakako bila ona; bila je lepa, skladno građena, i koliko je mogao proceniti inteligentna i puna duha. Povrh toga, stari Bib je bio već dosta odmaklih godina, i sigurno da mu nije predstojao još dug život. Kako onda Horden ne bi bacio oko na takav zgoditak i kako ne bi želeo da ga se dočepa?

Sklopio je oči i počeo da razmišlja kakav bi grad mogao biti Pebl Ridž i da li će imati prilike da ga bolje osmotri. Bib i njegova

kći će sledećeg dana odjahati u grad, i Dok se nosio mislju da i on pođe bilo s njima ili sam. No, i ako ne bi pošao, ne bi mu ništa bilo žao što je propustio da ga upozna, jer je u toku svog života upoznao mnogo gradova na zapadu i morao je priznati da je većina njih nalikila jedan drugome kao jaje jajetu. Da nije bilo Ele Bib, on verovatno ne bi počao ni ovamo, a ovako možda će izgubiti dalji razlog da je prati. No, ako Bib ne bude mogao da ga isplati postavljalo se pitanje šta da radi. Mogućnost da ostane u Pebl Ridžu a da svoj novac naplati kasnije kada se Bib bude vraćao činila mu se neprihvatljiva baš zbog Ele. No, ako bi pošao na jug, znao je sasvim sigurno da će jednog dana sukob između njega i Hordena sigurno prerasti u obračun. Takvom ishodu nije se radovao, ali je prepustao sudbini da o njemu odluči.

Zatim je zaspao.

•

Kada se Dok Holidej probudio nedaleko od njega gorela je mala vatra, a dve osobe sedele su pogrune pored nje. Osetio je miris pržene slanine, graha i kafe. Uspravio se na svom ležaju i seo, a onda se zagledao u široka leđa dvojice Bibovih mladih kaubojja Džima Svenija i Lija Trenta. Mada je put sa gonjenjem stoke bio vrlo naporan, pa zbog toga Dok nije imao vremena da ovu dvojicu mladića bolje upozna, ono što je o njima znao dopadalo mu se. Računao je da će kasnije kada obojica potpuno sazru i postanu ljudi, ti mladići bi-

ti u stanju da se uhvate ukoštac sa bilo kakvim tegobama i bilo gde da se na nemirnoj granici nastane i počnu sopstveni život.

Ustavši sa svog mesta, lagano je prišao vatri i bacio na vatrište jedan komad suvog drveta. Sveni je digao glavu i pogledao ga, dok je Trent ostao zauzet prevrtanjem slanina i mećanjem graha.

— Nadao sam se da ćemo večeras dobiti po komad pečenja na raćun toga što smo stigli do reke — počeo je razgovor Sveni — ali je stari Leskomb kazao ne. Nije mu se radilo večeras, nije hteo da se bakić klanjem teleta i tranžaranjem. Ostavio je to za sutra, prokleti stari lenjivac.

— To što ste spremili meni savim lepo miriše. Hoćemo li ovde zajedno večerati? — zapitao je Dok.

— Leskomb nam je jednostavno tučnuo u ruke tiganj i hranu i rekao nam da se sami pobrinemo o sebi. Rekao je da je umoran i da ide na spavanje.

— Pa, to se tako uglavnom radi — rekao im je Dok.

Na to ga je Sveni pogledao iznenađeno.

— Sutra rano ujutru — objasnio mu je Dok — pre nego što se ma ko od nas probudi, stari Hep će odvesti svoja kola dole do reke i izvaditi sve šerpe, lonce, tiganje, tanjire i ostalo i utrošiće sat-dva u pranju i čišćenju posuđa. Onda će izvaditi sve iz kola i temeljno će ih oprati. Opraće drvenariju, arnjeve, namazaće točkove i ostalo, i tek kada to sve završi biće spreman da ponovo počne sa spremanjem hrane. Zato bih vam saveto-

vao da nešto hrane koju ste dobili sačuvate za sutra ujutro.

Sveni je pogledao gomilu pržene slanina na tiganju i punu šerpu graha koji se grejao pored vatre. — A ja sam mislio da je večeras bio naročito izdašan. Zašto nam ništa nije rekao šta hoće?

— Možda je hteo, ali je trenutno zaboravio, a možda je pretpostavio da ću se ja setiti — rekao je Holidej i pomogao Trentu da polovinu graha prespe na jedan dubok tanjir, a onda polovinu slanina natpa preko toga. Pošto mu je ostalo samo polovina hrane koju treba pripremiti, Trent je izgledao nešto zadovoljniji.

Dok je izvadio tabakeru iz džepa i odabrao jednu cigaru kada je Sveni bez ikakvog povoda rekao. — Mnogo je prijatnije biti ovde daleko od drugih, jer mi se čini da se sprema oluja.

Holidej ga je radoznalo pogledao, i Sveni je požurio da nastavi.

— Mis Ela se vratila sa reke lju-ta kao osica, a za njom je išao Horden s izgledom čoveka koga je neko lupio po prstima. Li i ja smo videli kada je Horden pošao za mis Bib uz reku i procenili smo da će iskoristiti priliku i pokušati da „holidejše“.

— Šta da radi? — zapitao je Dok.

Sveni se zakikotao. — Za vreme ovog putovanja Li i ja smo često razmišljali o vama i o vašem odnosu sa Partridževim kćerima, Holideje, pa smo došli do toga da bi se vaša umešnost u ophođenju sa ženama mogla nazvati nekim posebnim imenom. Tako smo došli do toga da svaki pokušaj udvaranja

sa ciljem na uspeh, kakav ste vi postigli, nazovemo „holidejsanje” po vašem imenu. Pošto i mi želimo da o tome nešto više saznamo, čim večeramo ispružićemo se pored vatre pa ćete nas onda vi uputiti kako to vi uspevate da očarate žene i navedete ih da tako lude za vama.

Trent se posle toga široko osmehnuo, a Sveni je jedva uspeo da mu iz tiganja hrana ne ispadne u vatru.

Holidej je protutijao šakom potiljak i vrat, ali je ostao ozbiljan.

Kada je Sveni video da svojom dosetkom nije napravio nikakav utisak na Holideja, nastavio je. — Obećali ste nam mister Holideje. Rekli ste da smo nas trojica prijatelji i da ćemo jahati zajedno u ovom karavanu i mi smo se držali našeg dela dogovora. E, sada je red na vas da kažete koju reč.

Trent je pružio Doku tanjir sa slaninom i grahom, a drugom rukom dodao mu je lonče tople kafe, zatim je našo kafu sebi, a Svenija pustio da se sam poslužiti. Dok su uživali u prvom obroku koji su na tom putovanju jeli čisti i odmorni, vladala je tišina oko vatre. Kada su završili, Trent je pokupio tanjire, odjahao do reke sa njima, upozorivši Holideja pre polaska da ne sme o svojim ljubavnim doživljajima da kaže nijednu reč pre nego što se on vrati.

To je Holideju sasvim odgovaralo i on se omurčio na zemlju zagledao u zvezde i zamislio koliko bi morao i trebalo da kaže mladim neukim kaubojima o zaslonetki postojanja i odnosa sa lepšim polom. Još uvek nije bio doneo odluku o tome, kada je Sveni doneo svoje

ćebe i prostro ga pored njega. Pogledavši ga, Dok je procenio da je mladić mrtav umoran. Zatim se vratio i Trent, spakovao tiganj, lonac za kafu i tanjire, a onda se posadio na ivicu Svenijevog ćebeta.

— Po onome što sam video na Hordenu kada se vratio iz svog pohoda za mis Elom — rekao je — on večeras ne bi imao šta da nam priča, mister Holideje. Zato moramo da se opredelimo za vas, da čujemo šta vi imate da nam kažete.

— Šta biste hteli da vam kažem? — zapitao je Dok.

Sveni ga je zimato pogledao. — Kao što mislite šta bismo hteli da nam kažete, mister Holideje? Do đavola, Džerom Partridž i njegovi sinovi nisu vas gonili do Kaliko Knika samo zato da bi vas pitali kakvu boju čarapa volite, je li tako? Nemojte nam sad tu prodavati nevinnost i naivnost.

— Niko ne namerava da vam prodaje naivnost, Džime — rekao je Holidej bez uzbuđivanja. — Ali, pre nego što pređemo na moju priču ispričajte mi nešto o vašim iskustvima. Vi ste već dovoljno odrasli i mogli ste da imate puno doživljaja, i možda će u poređenju sa vašim doživljajima ono šta ja imam da vam ispričam izgledati jad i ništa.

Li Trent se počeo glasno vajkati i zaveden Holidejevom ozbiljnošću pokazao je na Svenija. — Njegova iskustva, Holideje — skratio je što je mogao više uz prigušivanje smeha. — Sto mu gromova poslednji put kad je bio sa jednom devojkom sapleo se na sopstvene noge i napravio zbrku.

— Otkuda ti to znaš? — graknuo je Džim Sveni na njega.

— Znam zato što sam bio prisutan, zar nisam? Zar nisam mogao da vidim kako za vreme igre u sali za igranku staješ sam sebi na prste kao pravi trapaviko, i kada je kasnije brat te devojke došao da se upoznate, stegao te je tako jako da ti je zamalo sčomio ruku. — Trent se počeo smejati pri pomisli na taj događaj.

Sveni se ispravio. Iće mu se zagleglo, a oči su mu potamnele od ljutine. — Ta mala devojka nije bila tako mlada kao što kažeš Li i njen brat me nije povredio, jer mu ja nisam dopunio.

— Nije bila mlada? — prasnulo je Trent. — Kako to onda da je bila tri godine mlada od tvog brata koji još nije bio napunio osamnaest godina?

— To je laž — prasnulo je Sveni. — Ona je imala osamnaest punih i devednaestu. Rekla mi je to kad smo bili pored reke.

— Pored reke? — zaustio je Trent i zastao otvorenih usta. — Pa, tamo nije bilo nikakve reke, jedino je iza sale za igranke bio jedan izvor i ti si sve vreme bio tamo, držeći ruku u vodi da ublažiš bol, a njen brat je stajao pored vas i zurio budnim okom kao pas čuvar. A onda, kada se umorio od gubljenja vremena...

— Ne znaš ti ništa o tome šta je bilo posle — rekao je Sveni namnureno. — Ti si bio pijan i u autu.

— Vraga sam bio pijan — odvratio je Trent. — Tačno je da sam popio tuce raznih pića, ali sam ipak znao šta je šta. I na kraju, da

sam samo hteo, mogao sam je svakog trenutka preoteti od tebe. Ona je stvarno jedva čekala da bude sa mnom, ali, ti si se toliko nametao i toliko gurao, da je devojka jedva mogla odisati, a da ne govorimo da nije mogla da te ostavi.

Holidej je zapazio da je Sveni stignuo petice. Trent je međutim ostao da sedi na svom mestu, jedino je izazovno isturio braću. Dok je zaključio da njih dvojica imaju sada dovoljno briga sa svojim neposrednim uapomenama i da ih više njegove uapomene ne bi mnogo interesovale. Dok su mladići sedeli i prikosno zurili jedan u drugoga, Dok se okrenuo na drugu stranu i uvivši se čebolom prebacio sebi ruku na rame. Uorkos popodnevnom dremanju bio je još uvek izlomljen do kostiju, i kada se diskusija među momcima ponovo raspamsala, on je sklopio oči i predao se snu.

Topot kopita koji se čuo dole iz prašnje tratinice je probudio Doka Holideja iz dubokog sna. Dok se pridigao na ležaju, pogledao tamo gde su Trent i Sveni mirno spavali zdravim snom i pošto je savio u noznu svoje čebe, slišao je do reke da pravo kako je krdo. Sa jednog uvišanja naledno je dvojicu jahao koji su se udaljavali prema jugu, i pri slabijoj intenzitetu svetlosti prepoznao je Elu Džib i njenog oca. Pretpostavio je da su to dvoje krenuli u Petli Rđž sa ciljem da pokušaju da prođu krdo.

Stigavši do reke, Dok je našao stoku poleglu na obali rečice na

domaku pašnjaka obraslih sočnom zelenom travom. Pregazio je reku sa ciljem da osmotri okolinu na drugoj strani, ali, tek što je prešao malo rastojanje, ponovo je začuo topot kopita. Ovaj put približavao se samo jedan konj. Znajući sigurno da to nisu ni Trent ni Sveni, i da verovatno nije stari Leskomb, pitao se da li bi to mogao da bude Horden i ako jeste, šta je taj čovek imao da traži na drugoj obali reke.

Iz opreznosti, Holidej je obišao jedan žbun pamukovog drveta i sakrio se, kada je ugledao da jašući laganim kasom niz kratku padinu na drugoj strani dolazi neki konjanik. Samo jedan pogled na punačku siluetu u sedlu posvedočio mu je da taj konjanik nije Horden. Dok se povukao nešto dublje u senku i stao da posmatra i čeka. Baš kad je naumio da pođe za nepoznatim niz reku, zastao je, jer je ugledao jednog drugog čoveka kako na konju prelazi reku pljuskajući obilno oko sebe hladnom bistrom vodom.

U tom trenutku punački čovek je doviknuo — Kleje?

— Ja sam. Zaveži!

Ta činjenica izazvala je Dokovu radoznalost i nastojeći da prićini što manji šum Dok se uputio ka jednoj drugoj skupini sitnog drveća i žbunja koja se nalazila nešto bliže uz obalu. No, i tako je bio još uvek dosta daleko da bi jasno mogao čuti njihov razgovor, ali, iz odlomaka koji su mu doprla do uha, bilo je očigledno da su se ta dva čoveka poznavali i da su taj sastanak dosta ranije isplanirali. Radoznao da čuje više, Dok je osmotrio padinu koja se pružala do njih,

ali je zaključio da će neminovno biti primećen ako pokuša da im sa te strane priđe bliže. Zbog toga se vratio nazad do prve skupine žbunja, a onda se pustio putem kojim je konjanik došao. Tako mu je pošlo za rukom da se privuče na nekih četrdesetak metara daleko od njih, a da ne bude zapažen.

Nepoznati došlijak se u tom trenutku ponovo vrnuo na svog konja i Horden je rekao. — Onda sutra, nešto kasnije.

— Naravno, Kleje, a za ostale nemoj ništa da brineš.

— Samo proveravam. Ako napraviš neku zbrku bolje se nemoj ni vraćati, Luk.

— Kao što sam ti već rekao ne treba ništa da brineš o tome. — rekao je Luk samouvereno. Zatim je okrenuo svog konja i vratio se putem kojim je došao.

Holidej je morao da se spusti u jednu rupu dok nepoznati nije prošao pored njega. U jednom momentu došlo mu je da skoči iz zaklona, zgrabi noćnog šetača i skinu ga iz sedla, ali je odlučio da to ne čini, jer je nepoznati iznenada zarlio mamuze u slabine svog konja i uputio se prema jugu.

Holidej je skočio na noge i pogledao tamo gde je donedavno stajao Horden. No, Horden je već prelazio preko plićaka i skretao u pravcu glavnog logora. Dok je pošao za njim bez žurbe, nesiguran da li je ono što je čuo važno ili ne. „Ako napraviš neku zbrku bolje se nemoj vraćati“, rekao je u jednom momentu Klej Horden. Zbrku oko čega? Pitao se Dok Holidej i zaključio da postoji samo

jedan način da na to pitanje dobije odgovor.

Dok je Horden većim korakom stupao dugom padinom prema Leskombovom kampu, Holidej se udaljio od reke i lagano pošao za njim, osećajući se kao nag bez svog opasača sa revolverom. Proklinjao je sebe kao najveću budalu što je dopustio da ga prividni mir okoline ututlja, u varljivo osećanje sigurnosti i nepreznost da revolver ostavi u logoru. Iskustvo mu je govorilo ono što se u njegovom životu mnogo puta potvrdilo, a to je da revolver ima svoje mesto i da ga ne treba ostavljati čak i kada se pođe u crkvu, ako su vanjski ljudi sumnjivi naravi. A Horden je bez sumnje bio sumnjiva ptica. Svestan toga, Holidej je nastavio pored rečne obale i tim putem se vratio do svog logora. Stigavši tamo, pripasao je opasač i nekoliko puta proverio da li mu revolver laklo klizi iz futrole.

Ostavivši Svenija i Trenta da i dalje spavaju, uputio se laganim hodom niz padinu od platoa prema vatni koju je Leskomb održavao preko cele noći.

Nalazio se na nekih dvadesetak metara od vatre, kada je odjeknuo nečiji dubok glas. — Šta do đavola želite, Holideje?

Holidej je nastavio da hoda ne obraćajući pažnju na Hordenovo pitanje, ali, pre nego što je prešao daljih desetak metara Horden se pojavio iza kuhinjskih kola, ljutito namrgođen, sa rukama na kukovima.

— Vreme je da porazgovaramo Hordene — rekao je Dok.

— Nemamo o čemu da razgova-

namo, Holideje. Dodajte ujutru, pa ćemo se razgovarati i biće mi drago da vas se otarasim.

— Je li vam Bib rekao da ćete me se otarasiti? — zapitao je Dok.

— Nije važno šta mi je on rekao i da li je uopšte nešto rekao. Otišao je u grad da proda stoku, a ja sam ovde voda puta mister, i ja vam kažem da ovde više niste poželjni. Jašite vašeg konja i čistite se, a vaš novac ćete dobiti kad za to dođe vreme.

Holidej ga je posmatrao zainteresovano. — A šta će biti ako Bib ne proda stoku? U tom slučaju, moraćete stoku da tera na jug i ja ću mu biti neopiplodan, kao i on meni. Ili, kad smo već na tome možda vi još imate u vidu nekoga ko bi me mogao zameniti, Hordene. Pa, je li to u pitanju?

— Šta ja imam u vidu to je moja stvar. U svakom slučaju, ne sviđate mi se, vi zaudarate, mister...

— Čovek sa kojim ste maločas razgovarali još gore zaudara Hordene. Čini se kao da je žurno prejahao drug put.

Holidej je primetio da je Horden zažmirio očima. — Šta vi to do đavola truđate? — zapitao je.

Holidej je pokazao palcem prema reci. — Govorim o čoveku sa kojim ste maločas dugo razgovarali, Hordene. Kakva je to zbrka koju ne bi smeo da napravi?

Hordenove oči su divlje zanjale i njegove ruke su se digle do predice opasača. Dok je zadržao svoje ruke spuštene pored tela i neprimetno je proteglio prste desne ruke.

Horden je procedio kroz zube glasom kao da reži. — Je li vam to

mesečina udarila u glavu Holideje? Jeste li vi mesečar ili vam se stvari priviđaju?

— Ni jedno ni drugo — rekao je Dok. — Koji je to krupan čovek po imenu Luk, možete li to objasniti Hordene?

— Da objasnim? — eksplodirao je Horden. — Nosi se do đavola, Holideje neću više da te podnosim!

Ruka mu je kliznula pored opasača i dograbila dršku revolvera. Ali, ma koliko da je taj pokret bio brz, Dok Holidej je ipak bio brži. U pokretu nevidljivom za oko, izvadio je revolver, zategao obarač i uperio ga na Hordena, pre nego što je ovaj uspeo da izvuče oružje iz futrole.

— Nastavi samo ako hoćeš, Hordene — rekao je Dok.

Horden je zastao sa revolverom upola izvađenim iz futrole. Onda je otvorio šaku i revolver je kliznuo nazad.

U tom trenutku, iza kola je izašao Hep Leskomb sa puškom u rukama. Stari kuvar je rekao. — Bez obzira šta vas dvojicu jede, u ovom logonu neće biti obračuna revolverima. Bar u najmanju ruku dok sam ja tu. Ako želite da jedan drugom razbijete glave, meni će to biti svejedno, ali pre toga odložite vašu gvozdenuju.

Horden se na petama okrenuo i preteći pogledao starca. — Ne mešaj se u ovo Leskombe ili nećeš dobro proći.

Leskomb je podigao pušku i bezbrizno se osmehnuo. — Ako se nekome nešto loše desi, to u svakom slučaju neću biti ja, Hordene, možeš mi verovati. A sada, šta kažeš

na to da ti i Holidej skinete opasače.

Holidej je vadio revolver u futrolu i otkopčao opasač sa revolverom. — Meni odgovara — rekao je.

Horden je video kako Holidejev opasač pada na zemlju i ponovo se mašio drške svog revolvera, ali je Hep Leskomb brzo reagovao. — Grom i pakao Hordene učini kao što ti kažem. Ako povučeš revolver još santimetar, ti si mrtav čovek.

Horden ga je opet pogledao preteći. — Ti to meni prethiš matora pa'no?

— Mislim da sam dovoljno jasan, mister.

Horden je nešto bezglasno promrmnjao, pa onda otkopčao opasač. Tek što je oružje palo na zemlju pored njegovih nogu, on je skočio na Doka Holideja. Ali, Dok je očekivao takvu taktiku i zauzeo je odbrambeni položaj, zadajući dva brza udarca levom i desnom pesnicom Hordenu u pleksus. Kada su ga pesnice pogodile, Horden se zgrčio. Dok je onda zadao još jedan aperkat Hordenu u vrh brade. Od snage udarca, nadzornik se uspravio zatim su mu kolena klecnula, ali, nije pao sve dok mu Holidej nije zadao jedan kratak svong u slepočnicu.

Hep Leskomb je mirno progovorio. — Dosta dobro Holideje, ali mislim da ste ovim zapečatili svoju sudbinu.

— Sudbina je sudbina Leskombe, pečatio je ja ili ne. Uostalom, imao sam i opasnijih protivnika.

— To ne bih znao da kažem Holideje — rekao je Leskomb. Ali, biće mi žao kad vas više ne budem

viđao u logoru, jer sam naučio na vas.

Dok su oni razgovarali, Horden se pomalo i uspnjavivši se na kolena prolećao glavom. Krv mu se tankim mlazom silvala iz ugla usana na ruke, i on je tako kličao gledajući sa nevericom kapljice krvi. Onda je uz promukao krik skočio, i svom snagom zamahnuo pesnicom prema Holidejevoj glavi. Dok nije uspeo da sasvim amortizuje udarac, i pre nego što je uspeo da povrati ravnotežu, Horden se obrnuo na njega, mlateći besno pesnicama, snagom i zanosom Judaka. Dok je ustuknuo pred neočekivanim nazretjem i odstupao je nekoliko koraka dok se nije pribrao. Onda je zakoračio ulevo, trgnuo se i zadao nekoliko brzih udara Hordenu u lice. Krv je potekla iz Hordenove razbijene arkade. Ne želeći da mu još jednom pruži priliku za napad, Dok je zadao još jedan svong, sadia u drugu slepo-očnicu. Horden je počeo da posrće i Dok je zadao još dva tri kratka oštra udarca od kojih se nadzornik sručio na zemlju.

Holidej je ostao stojeći nad njim u očekivanju, ali u Kleju Hordenu više nije bilo snage i želje za borbu. Pokušao je da ustane, ali je ponovo pao.

Hep Leskomb je čekao pun minut pre nego što je rekao. — Bilo bi najbolje da osedlate konja i ode te, Holideje, možda ćete naći na Bāba, i onda je sve rešeno.

Dok je obrnuo ruke maršicom i prstima začeo razbacanu kosu.

— Pripazi da ne ustane i ne pođe

za mnom, Hepe. Onda bih morao da ga ubijem.

— Pripazću — rekao je Hep. — I postaraću se da mister Bib čuje pravu istinu.

— To me nije mnogo briga — rekao je Dok još uvek ljut. — Ovaj nevaljamac ga je spetljao, i Bib je dovoljno naivan da mu veruje, ali, to je njegov problem a ne moj.

— Pomenuti ste maločas da je Horden noćas razgovarao sa nekim — podsetio je Hep Holideja. — Pomenuti ste ime Luk.

— Da, tamo dole pored reke — rekao je Dok, ustajajući sa zemlje svoj opazak i stavljajući ga kao pasu.

— Luk Kenedi? — zapitao je Leskomb.

— Čuo sam samo ime Luk — objasnio je Holidej.

Hep Leskomb se počeošao po vrhu brade i ispružio usta. — Bilo bi čudno ako je to bio Luk Kenedi, jer je Kenedi iz meni neobjašnjivih razloga, dozvolio da bude uhapšen u Kaikoo Kaiku. Jeste li možda čuli da li je pomenio Rozena ili Gudija?

Holidej je odmahnuo glavom. — Znam samo da je Horden opomenuo čoveka po imenu Luk da ne zabrija. To je sve.

— Nije baš mnogo — rekao je Leskomb, ali se odmah trgao kada je Horden počeo da se miče. Digao je prst i dodao. — Bilo bi bolje ako ne biste dalje ostali ovde, Holideje. U suprotnom, moglo bi doći do prolivanja krvi, a Klerens Bib ne zaslужuje da se na njegovom poslednjem putovanju dert učtivo? Je li tako?

Dok nije na to pitanje imao od-

govor i udaljio se. Nadao se jedino da Sveni i Trant još uvek spavaju, jer nije želio da im uklrati oproštajni pozdrav. Kasnije će se oni verovatno pitati šta je bilo s njim, ali, nije smatrao da će ih njegov odlazak mnogo pogoditi, jer mlade ljude ništa previše ne pogodja.

VI

Idući putem za Pebl Ridž Dok Holidej je otkrio da je taj put jedva nešto više od obične retko korišćene staze. Puteljak je vijugao delimično kroz gustu šumu, a delimično je obilazio prostrane brdske terene koji su se pružali nekoliko milja dalje prema jugu. U džepu je imao novčanik sa dosta gotovog novca i priznanicama koje mu je Klerens Bib izdao. S tim je bio obezbeđen za izvesno vreme, ali je očekivao da će po dolasku u Pebl Ridž naći rančera i njegovu kćer. Što se tiče događaja u logoru, Leskomb mu je obećao da će sve tačno ispričati Bibu.

Holidej još nije bio sasvim načisto da li da nastavi put na jug u slučaju da u Pebl Ridžu ne naplati dug, kada je obišavši jednu krivinu u daljini ugledao upaljene svetlosti maloga grada. Sem toga, ugledao je i Elu Bib i njenog oca. Ona je sedela pored puta, a Klerens Bib je nepomično ležao ispred nje sa glavom položenom u njeno krilo. Konji su stajali u njihovoj neposrednoj blizini, a uzde su im visile do zemlje.

Iznenadena Dokovim iznenadnim dolaskom, Ela je dograbila revolver

koji se nalazio pored nje i uperila ga na njega. Mesečina je jasno obasjala njeno uplašeno lice. Usne su joj nervozno podrhtavale.

Dok je zaustavio konja i mirno rekao. — Sve je u redu mis Bib. To sam ja, Holidej.

— Holidej! — začuo se njen glas kao eho. — Šta vi radite ovde? Jeste li to vi učinili?

— A šta to? — zapitao je Dok i začuđen sjahao lagano iz sedla. Nije ni pokušao da joj se približi, mada mu je izgledalo da joj je teško da drži naperen revolver.

— Evo šta — rekla je pokazujući pokretom glave na svog oca. — Neko je pucao na tatu. — Po prvi put od kako je upoznao, Dok je u njenim očima video suze. Sagnuo se i uzeo revolver iz njenih drhtavih prstiju. Zatim je kleknuo pored nje i Bibovo lice okrenuo mesečini. Bilo je to lice čoveka koga je mučio strahoviti bol.

— Kako vam je Bibbe? — zapitao je Dok Holidej.

Oči starog rančera su se otvorile i on je dugo vremena slepo zurio u Holideja, a onda je jezikom liznuo suve bezbojne usne.

— Suvše je težak za mene — rekla je Ela. — Ne dozvoljava mi da pogledam koliko je ozbiljno ranjen.

— Meni će dozvoliti — rekao je Holidej samouvereno i blago namestio rančera u sedeći položaj. Bib je izvesno vreme ljutito zurio u njega, a onda se naglo zgrčio, jer ga je zahvatio nov talas bola. Dok je video kada je rančer rukama pritisnuo stomak i grubo mu je uklonio ruke.

Ela je kratko kniknula, ali je odmah začutala kada je Dok okrenuo

njenog oca prema mesečini i tiho rekao. — Ako mi ne dozvolite da pogledam, Bibbe, neću moći da vam pomognem. Ili tako ili ćete ovde umreti.

Bib je sklopio oči i duboko udahnuo, a onda je s naporom prevajao preko usana. — Ja sam dobro. Ali, ne želim da se neki skitnica mota oko mene. Samo me stavite na mog konja.

Dok je na brzu ruku osmotrio ranu, ne obazirući se na Bibov neljubazan ispad, rekao Eli da nađe komad platna i od njega nanravi zavoj. Ela je ustala zbunjelog izgleda lica.

Videvši to, Holidej je rekao kratko. — Pa imate valjda nešto ispod te suknje, zar ne?

Ela ga je netremice začuđeno pogledala, ali se ipak udaljila u senku. Kratko vreme kasnije Dok je čuo cepanje platna. Kada se vratila, dala mu je nekoliko komada zavoja.

Dok ih je uzeo i rekao. — Ovo će biti dovoljno, bar se nadam.

Zabacio je Bibovu glavu malo unazad i nascepivši starčevu košulju oslobodio otvorenu ranu, a onda pažljivo stavio zavoj preko nje. Ela je sada opet stajala pored njega pružajući mu jedan dug komad iscepanog platna. Dok ga je uzeo, rekao Bibu da udahne i kada ga je starac poslušao, ovaj put bez protesta, Dok je čvrsto privezao zavoj preko rane. Zatim je namestio Bibovu košulju i pomogao mu da ustane.

Ela je kniknula. — Ne sme se micati, mister Holideje, teško je ranjen. Zar hoćete da ga ubijete?

— Nemam razloga da ga ubijem

— rekao joj je Dok — a kratko jahanje biće mu korisno, ako u gradu nađemo lekara. Ali, radite kako hoćete. Ja sam učinio ono što mogu.

Džerom Bib se naslonio na Holideja i glasno zastenjao. Ela je uze la komad platna i obrisala mu ožnojeno čelo.

Ne obazirući se na Holideja na koga se nesvesno naslanjala, upitala je oca. — Kako se osećaš, tata? Možeš li da jašeš?

Bib je progutao vazduh i mlitavo se obesio o njih. — Holidej je u pravu — promrmiljao je. — Stavite me na konja.

— Ali pašćeš, tata.

— Ja ću ga podržavati — rekao joj je Dok. Digao je Biba i koliko je mogao nežnije namestio ga u sedlu. Onda je i sam uzjahao i poterao svog konja pored Bibovog, i rekao mu da se nasloni na njega. Obgullio je starca oko ramena i držeći ga uspravno, poterao oba konja. Izvesno vreme, Ela je stajala i posmatrала ih, a onda je potrčala svome konju i pojahala ga, i pošla za njima. Prešla je sa druge strane do svog oca i sve vreme puta do grada netremice zurela u Holideja. On na to nije obraćao pažnju, jer je razmišljao o jednom drugom trenutku na jednom drugom mestu, naime o susretu između Hordena i čoveka koji se zvao Luk. Pitao se da li ranjavanje Klerensa Biba nije možda ono što Luk nije smeo da zabrlja.

*

— U lošem je stanju, ali, moglo bi biti i gore — rekao je doktor

Rouli kada se odmakao od kreveta i povukao čaršav do brade onesvećenog Klerensa Biba.

— Kako bi moglo biti gore? — presekla ga je Ela oštro. — S njim ste već više od jednog časa, i ne izgleda ništa bolje.

— Najviše pola časa — popravio je Rouli — a što se tiče toga kako bi moglo biti gore, reći ću vam. Mogao bi biti mrtav.

Ela je prinela šake usnama u za-prepaščenju, i Rouli je sa simpatijama potapšao po ramenu. — On je durašan stari laf, koliko ga se ja sećam mis Bib, i još nije ostvario sve svoje lude ambicije. Mislim da će za nekoliko dana biti dobro. Više sam zabrinut za vas.

Ela je žurno uzmaknula korak nazad. — Ja sam dobro, doktore, vrlo dobro.

— Vi ste takoreći spali s nogu, devojko. Potreban vam je odmor. I treba da prestanete da brinete. Suviše ste opterećeni za vaše godine.

Ela ga je pogledala ljutito. U uglu odaje, gde je čekao poslednjih pola časa, Dok Holidej je dokonim pokretima izvadilo svoju dugu cigaru i ustao da pođe.

— Mogu li još nešto učiniti, doktore? — zapitao je.

Rouli je odrečno odmahnuo glavom. — Samo da otvorite bocu mog najboljeg viskija. Ne dešava mi se često da me neko u ovo doba noći digne iz kreveta da previjem nekog starog čoveka.

Ela je opet odmerila pogledom starog doktora, ljutita na doktora koji je tako ravnodušno govorio o njenom ocu koji se borio sa smrću.

Trenutak kasnije je rekla. — Dakle, možda bi najbolje bilo da vi

obojica izađete iz sobe. Sigurno mu neće nedostajati mirus viskija ili duvanskog dima.

Prapaljujući cigaru, Dok je pažljivo osmatrao preko pramena zapaljene šibice. Kada se njen pogled sreo sa njegovim, Dok je stegnuo ramenima, dahnuo u šibicu i vratio cigaru u džepčić na svom sakou.

— Dajte tu bocu doktore, a ja ću je otvoriti — rekao je kada je doktor počao iza njega iz sobe. Zadržao je Eliho gundžanje, ali je ipak počeo za Roulijem i pošto je otvorio bocu koju mu je doktor dao, nasuo je tečnost u dve čaše.

Pružajući jednu čašu Rouliju rekao je. — Mislim da bi i njoj koristilo jedno piće, doktore?

— Sigurno da bi, ali, ja se ne bih usudio da joj ga ponudim. Ona je jako temperamentna, zar ne? I to me iznenađuje. Poslednji put kada sam je sreo Ela Bib je bila vrlo pitoma.

— Mora biti da joj je sunce na putu udarilo u glavu, doktore, — izrekao je Dok svoju dijagnozu, i Rouli se složio. Pošto su popili po dve čaše viskija, Dok se odlučio da jednu čašu odnese Eli. Kada je ušao u odaju, ona je sedela pored kreveta oborenih ramena s izgledom krajnje jadne osobe.

Prišao joj je i tiho rekao. — Ako nameravate da cele noći sedite pored vašeg oca, biće vam potrebno ovo.

Ela je pogledala skoro punu čašu viskija koju joj je nudio. — Sve to? — zapitala je.

— Da sve. Ispijte naskap. To će učiniti da se osećate mnogo bolje.

Ona je kolebljivo uzela čašu i dugo je posmatrala sadržinu, pre ne-

go što je naiskap progutala tečnost. Nekoliko trenutaka izgledala je isto kao pre toga, a onda je rumenilo obliklo njeno lice i ona se zagrcnula kao da se guši.

— Svinjo! — povikala je kada je povratila dah.

Dok je uzeo čašu iz njene ruke da je ne bi hitnula na njega i izašao iz sobe. Pridruživši se doktoru, nasuo je sebi još jedno piće. Rouli je na kolenu držao komad papira, a u ruci olovku.

— Kada je šerif van grada ja pišem izveštaj o povredama od kuršuma, Holideje. Hoćete li da mi kažete pojedinosti o tom događaju.

— Ne znam pojedinosti — odgovorio mu je Dok.

Rouli ga je pogledao iznenađeno. — Ali, bili ste tamo, zar ne? Dovedli ste Klerensa u grad.

— Naišao sam neposredno posle događaja — rekao je Dok i ispričao mu sve što je znao o incidentu. Rouli je ustao i rekao Holideju da pođe za njim.

Vrativši se u bolesnikovu sobu doktor je zapitao Elu. — Šta se tačno desilo, mis Bib?

Ela je bacila kratak pogled do Holideja koji joj je pokretom glave dao na znanje da treba da udovolji Roulijevom zahtevu. Na Holidejevo iznenađenje, Ela nije ništa prigovorila.

Sasvim pribrano, devojka je počela. — Bili smo već na domaku grada i tata je baš govorio kako bi bio srećan ako bi mogao da proda stoku i završi putovanje ovde u Pebl Ridžu, kada je neko ispalio dva hica na nas. Moj konj se od

straha propeo na zadnje noge i trebalo mi je izvesno vreme da ga umirim. Kada sam konačno smirila konja, videla sam da tata leži na zemlji. Pohitala sam do njega, ali on mi nije dozvolio da ga pregledam. Onda je naišao mister Holidej.

— A kao što sam vam rekao, doktore — rekao je Dok — imao sam malo muke sa Bibom. On je od onih ljudi koji ne veruju kaučovima ili ženama.

Ela ga je oštro pogledala, ali se Dok samo osmehnuo i ona je pocrvenela i odmah pogledala u stranu.

— Ništa više? — zapitao je Rouli.

— Ništa što ja znam — rekao je Dok.

Rouli je upitno pogledao Elu, ali ona je samo odmahнула glavom. Rouli je vratio olovku u džep i bacio papir na divan.

— Pa, ja više ništa ne mogu da učinim, mis Bib — rekao je. — Ako nemate ništa protiv, ja ću se udaljiti. Vi možete ostati ovde koliko god hoćete. — Zatim se okrenuo Holideju. — Što se vas tiče mladi čoveče, pretpostavljam da bi vas Klerens Bib častio pićem što ste mu spasli život.

— Mister Holidej nije učinio ništa više... — zaustila je Ela ali se Rouli okrenuo na petama i ućutkao je jednim ozbiljnim pogledom.

— Mis Bib on je vašeg oca doveo ovamo. Da to nije učinio vaš otac bi do jutra bio mrtav. Prema tome, ma šta osećali prema Holideju, to je sada nevažno. Trebalo bi da mu budete zahvalni, devojko.

Rekavši to Rouli je izašao iz sobe. Dok je pošao za njim ali ga je Ela pozvala. Okrenuvši se, Dok ju je ugledao kako stoji stisnutih usana i ruku zgrčenih na prsima.

— Može biti da je doktor Rouli u pravu, mister Holideje, i ja sam vam zahvalna. Ali, takođe sam i vrlo zbunjena.

— Nešto vas brine? — zapitao je Dok.

— Da, zabrinuta sam. Tatino naređenje je bilo da svi ljudi ostanu u logoru. Kako se onda desilo da ste vi pošli u grad. Zar ne mislite da je njegova naredba na neki način važila i za vas?

— Njegova naređenja su dobra, madam — rekao je Dok i izvadivši cigaru iz džepa kresnuo šibicu. Od bio je gust oblak dima i nastavio. Stvar je u tome što naređenja vašeg oca ne važe za mene.

— Znam sve, ali, bio je ipak red... — počela je Ela oštro.

— Nije bilo moguće ostati dalje. Njegov nadzornik se sukobio sa mnom.

Ela nije bila previše iznenađena. — Sukobili ste se sa Klejom? Zašto?

— Kad se vratite u logor pitajte ga — rekao je Dok.

— Ali, ja pitam vas mister Holideje. Imam pravo da znam šta se događa u karavanu mog oca, pogotovu sada kad ja moram da preuzmem brigu o njemu.

Dok je slegnuo ramenima, odbio gust dim i zagledao se devojci u oči. Rumenoilo je opet izbijilo na njenim obrazima.

— Zašto brinete da li sam ja u logoru ili nisam, mis Bib? Imao

sam utisak da ćete biti mnogo srećniji ako ja pođem svojim putem.

Ela je otvorila usta da odgovori, ali je odustala. Okrenula se i zabavila se nameštanjem pokrivača na očevim prsima, pre nego što je ponovo progovorila.

— Moj otac, iz nekih razloga koje se nije trudio da mi objasni, ima o vama vrlo visoko mišljenje, mister Holideje, kao o veštom gonioču, mislim.

— A ne o mojim drugim kvalitetima? — primetio je Dok.

Ona se okrenula odjednom ljuta. — Kako možete očekivati da poštene ljudi imaju visoko mišljenje o vama kad znate ko ste?

— Za Hepa Leskomba sam bio dovoljno dobar — rekao je Dok. — Takođe za Svenija i Trenta.

— Ja sada govorim o ženama, i vi to dobro znate. Šta kažete o onom sramnom postupku sa Dorom i Domom Partridž. Sigurno ne mislite da ste se ponašali kako treba, prihvatajući najpre gostoprimstvo a onda... onda...

Dok je ugasio cigaru u pepeljari i pogledao devojku. — Šta onda, madam, zapitao je otvoreno.

Eli je zastao dah, i ona ga je pogledala prkosno. — Vi dobro znate — rekla je grubo.

— Znam vašu verziju ili moju? — zapitao je mirno.

— Mogu li postojati dve verzije o onome što ste učinili, mister Holideje? — zapitala je.

— Naravno da mogu, madam. Uzmite vas i Hordena, posebno danas poslepodne. Kilej vas je pratio...

— To nema nikakve veze sa vama — viknula je Ela na njega. — Apsolutno nikakve.

— Uzimam to samo kao primer. Da bih vam olakšao da razumete.

— Onda ne želim da razumem. Ne želim uopšte da razgovaram sa vama. Hoćete li me molim vas ostaviti na miru.

Dok je prišao vratima, otvorio ih, a onda se okrenuo Eli.

— Sa Donom i Donom sve stoji drukčije nego što mislite — rekao je. — One su navaljivale, ne ja. Pretpostavljam da su se osećale usamljene budući da su mesecima živele na ranču daleko od sveta.

— Rekla sam vam da ne želim ništa da čujem o tome — doviknula mu je Ela.

Dok je nastavio kao da je nije čuo. — Danas se moglo desiti skoro isto tako da ste vi želeli Horde na i da je on želeo vas. Mišljenje vašeg oca ne bi tu ništa vredelo, zar ne?

— Odlazite! — Kriknula je Ela i stisnutih pesnica skočila. — Napolje!

— Jednoga dana možda ćete žaliti što ste to rekli, madam — rekao je Dok konačno i zatvorio vrata za sobom. Smeškao se kada je izašao na verandu gde je Rauli leškario opružen na divanu. Mahnuo je starom doktoru rukom u znak pozdrava, i sišao niz stepenice u dvorište.

Pre nego što je stigao do vratnica, Rouli je povikao za njim. — Divljakuša, opasna divljakuša Holideje. Na vašem mestu ja bih nastupao vrlo oprezno.

— Ali, niste na mom mestu. Ja odlazim, doktore.

Rouli je neodređeno slegnuo ramenima i okrenuo se na stranu, a Holidej je nastavio da korača i izašao na ulicu.

Polu tuceta svetiljki jasno su osvetljavale glavnu ulicu Pebl Ridža. Holidejev prvi utisak bio je da grad ne izgleda suviše napredan i da Bibove nade, da će stoku prodati u tom gradu, nisu bile previše brilijantne. Kako je još uvek bilo nekoliko časova do izlaska sunca, poterao je svog konja niz ulicu, tražeći gradsku štalu. Našao je tačno na kraju ulice, upravo iza jedne zgrade sa lažnom fasadom na kojoj je krupnim natpisom hvalisavo reklamirano sluzenje hrane i pića preko celog dana i noću. Dok nije našao nikoga u štali i zato je ostavio konja u dvorištu, a sedlo zakačio na za to određeno mesto na zidu stare drvene štale. Vrativši se u glavnu ulicu, uputio se prema non-stop salunu, sumnjajući u dubini duše da je ono što na reklamnom panou piše zaista tačno.

Prolazeći pored jedne uzane sporedne ulice shvatio je da Pebl Ridž ima noćni život koji prevazilazi njegovu veličinu, jer je odnekuda odjednom kao vulkan izbila bura glasova praćena strahovitim povikom kojim se tražila tišina, a zatim žubor glasova koji su zbog nečega negodovali.

Dok je odlučio da ispita šta se тамо događa i uputio se prema kraju sporedne ulice. Vrata jedne sporedne zgrade bila su širom otvorena i on je ušao u jednu blistavo osvetljenu sobu u kojoj se tiskalo približno oko tridesetak osoba. U sredini prostorije jedan čovek koji

je na čelu nosio tipografski štitnik od svetlosti, delio je karte sedmoricni ljudi koji su sedeli oko jednog stola, dok su svi ostali, s izuzetkom krčmara koji se nalazio iza prenatrpanog šanka, stajali okupljeni oko stola i posmatrali igru.

Na Holidejev dolazak baš niko nije obratio pažnju i on je korakom šetača prešao preko odaje do šanka i spustio nekoliko novčića na uglaćanu površinu. Bio je poslužen viskijem i vodom, što je on prihvatio bez protivljenja, jer verovatno da u tom salunu i nije bilo drugog pića, pa mu protesti ne bi ništa ni pomogli. Poručio je još jedno piće i dok mu je krčmar nalivao drugu čašu on je ispio prvu.

Krčmar, jedan temeljan onizak čovek od šezdesetak godina hladno ga je odmerio pre nego što je rekao. — Prilično ste ožedneli. Jeste li dugo putovali?

— Došao sam iz Kaliko Krika sa jednom grupom goniča stoke. Prešli smo prilično parče pustinje.

Barmen je začuđeno digao obrve. — Vi to nazivate priličnim parčetom pustinje, mister? Časti mi, pa to je pravi pakao. Kladam se da se nećete vratiti istim putem.

— I tu opkladu biste dobili — rekao je Holidej ljubazno.

Krčmar je ozbiljnog lica klimnuo glavom. — Uvek dobijam opklade kad nema uloga. — Pokazao je prstom prema stolu za kockanje gde je galama postajala sve veća. — Nešto ranije sam izgubio sedam dolara, pa sada moram punih sedam časova da služim goste da bih zaradio to što sam izgubio. A neki kažu da u ovom gradu teče med i mle-

ko, i da treba samo da se sagneš pa da pokupiš pare koje lete po ulici.

Dok je iz unutrašnjeg džepa izvadio Bibove priznanice. Hteo je da proveri da li je i u kojoj meri Bib poznat u ovom kraju i koliki mu je kredit, sumnjajući da će možda, ako napusti sve ideje i planove u vezi sa Bibom i njegovom kćeri imati muke da naplati priznanice tamo gde Biba ne poznaju. Pružio je priznanice pod nos konobaru za šankom.

— Pročitajte ovo — rekao je Dok.

— Nema nikakvog značaja da li ću pročitati ili ne, mister. Gazda ovog saluna je Barmen.

Barmen je pokazao na dežmekastog čoveka sa podvaljkom koji je delio karte s izgledom čoveka koji je smatrao da je njegova dužnost da pokupi svaki dolar koji se nalazio u toj odaji. Dok je ležernim korakom prišao do iza Barmenmana. Kada je deljenje završeno, i kada je ponovo pokupio novac sa sredine stola, Barmenman je zasijao u licu više nego ikad.

Dok je lagano spustio priznanicu pred njega. Barmenman je trgao glavu, pogledao iznad sebe i namrgodio se zbog tog ometanja. Na to je Dok rekao. — Rečeno mi je da Bibovo ime ovde uživa ugled i da svaki njegov potpis ima pokriće.

Barmenman je uzeo papire sa stola, okrenuo ih prema svetlosti pažljivo ih osmotrio, a onda klimnuo glavom.

— Bibovo ime uživa ugled i ovo je njegov potpis ali — zastao je za

trenutak — vremena su teška i pokrića nema.

— To sam samo hteo da znam — rekao je Dok i okrenuo se da pođe, ali je u tom trenutku Bamerman digao obrve i zapitao. — A gde je Bib sada?

— Tu je u gradu — odgovorio je Dok — sa dobrim krdom goveda.

— Ne beše li njegov nadzornik neki čovek po imenu Horden — zapitao je Bamerman pogledavši jednog čoveka koji je sedeo preko puta njega, kao da se obraća njemu, a ne Holideju. Taj čovek mršavko s izduženim žalosnim licem i prljavim rukama klimnuo je glavom. — Poslednji put kada je Bib dolazio ovamo neki Horden je bio vođa puta, mora biti da je to taj isti.

Bamerman je preko ramena pažljivo pogledao Holideja. — Dvojica su danas tražili tog Hordena. Ne, bilo ih je trojica — ispravio se.

Dok je uzeo priznanice iz njegovih debelih prstiju, savio ih i stavio ih nazad u svoj džep. — Samo sam hteo da proverim, dokle je poznato Bibovo ime?

— Skoro do same granice. On je veliki rančer, taj Klerens Bib.

— Može li se očekivati da ovde proda pet stotina grla stoke?

Čovek izduženog žalosnog lica digao je glavu, namrštitio se tako da mu se lice pretvorilo u gomilu bora, a onda je prasnuo u ciničan skoro drzak smeh. — Ovde, u Pebl Ridžu? — zapitao je Holideja. — Da li vi to terate šegu sa mnom, stranče?

I Bamerman se na to pitanje na-

smejao, kao i mnogi drugi za stolom i oko stola. Izgledalo je čak kao da i barmen uživa u tome što je smatrao za šalu.

— Nema izgleda je li? — zapitao je Dok Bamermana.

— Ima, ako bi imao strpljenja da za sledećih pet stotina nedelja svake nedelje prodaje po jedno, pretpostavljam da bi tada našao kupce — rekao je Bamerman. — Zar niste čuli šta se desilo?

— Nisam, ali, računam ako ne curi onda bar kaplje — uzvratio je Dok.

Bamerman je to prihvatio kao dobru šalu. — E, tu niste u pravu mister, trebalo je da čujete, a Bib je zasada morao to da zna, da železnički odbori više ne rade, i da je pruga do granice zatvorena. Ceo posao je zaključen pre godinu dana, jer im se verovatno nije isplatio. Ovaj grad polako umire i uskoro će biti mrtav, sem, naravno, mog biznisa. Prema tome, zaboravite o prodaji stoke. i ako ste raspoloženi, mogu vam za te priznanice dati deset odsto od njihove vrednosti, a ja ću videti šta ću s njima. Bolje vam je i to nego ništa, jer od Biba u ovim prilikama nećete moći da naplatite taj novac.

Holidej je promrmrljao nešto što je ličilo na „hvala na savetu” i udaljio se od stola, a Bamerman je ponovo uzeo karte i počeo da ih meša. Holidej je pao u iskušenje da tom drskom pljačkašu da lekciju iz igranja pokera, i da ga za kaznu opelješi, ali je od te namere odustao, jer je imao važnijeg posla. Kada je Bamerman počeo da deli i kada su se igrači ponovo zadubili

u karte, Dok je pomislio da ima mnogo lepših mesta za kocku od Pebl Ridža, završio svoje piće, mahnuo barmenu u znak pozdrava i izašao iz saluna. Uzeo je svog konja iz štale, osedlao ga, i ne plativši ništa, jer je smatrao da za pola sata boravka u štali ne duguje nikome ništa, izjahao na glavnu ulicu.

Pogledao je zamišljeno prema kući doktora Roulija u kojoj je stari Klerens Bib ležao teško ranjen i gde je njegova kći Ela verovatno još uvek sedela pored njegovog uzglavlja i zabrinuto lomila prste. Pomislio je da u tom trenutku imaju već dovoljno nevolja i da nema potrebe da im on još otežava položaj dodavanjem nekih svojih zlih slutnji. Zato je odjahao iz grada bez pozdrava, i uputio se ka severu istim onim putem kojim je jedan čas pre toga dojahao u grad.

VII

Logor je poživao u tišini, i mada je dopuštao da su Sveni, Trent i Hep Leskomb mrtvi umorni od dugog i napornog jahanja kroz pustinju, absolutna tišina je uznemiravala Holideja. Otišao je oko rečne krivine očekujući da će videti krdo kako mirno pase na sočnim zelenim pašnjacima, ali je naglo zategao vodice kad je pred sobom ugledao samo pustu rečnu obalu. Podbočivši se u sedlu, pogledao je u pravcu gde su između visokih borovih stabala bila smeštena kola sa namirnicama. Kola su se i sada tamo nalazila, tačnije rečeno ono

što je od njih ostalo. Ležala su prevrnuta na bok, i od njih jedva da je bilo ostalo nešto više od upola dogorele konstrukcije.

Dok Holidej je poterao konja u trk prskajući vodu pod kopitama, konj je pregazio reku i popeo se uz obalu. Skočio je iz sedla pre nego što je konj prestao da trči, i sa revolverom u ruci počeo da šara očima po okolini, očekujući da se prašina slegne. Ništa se nije micalo, i ništa se nije čulo, nikakav šum sem odjeka topota kopita konja koji se hodom udaljavao od njega.

Tada se iza nagorelih ostataka kola pojavila jedna seda glava i s njom cev neke prastare puške. Dok je spustio ruku sa dotle naperenim revolverom i zagledao se u ljute, ogorčane oči Hepa Leskomb.

Puška je planula i vazdušni udar bliskog naobljanog kuršuma očešao je Holideja po vratu. Dok se bacio u stranu i počeo da se kotrlja, kada je Hep ispalio i drugi metak na njega.

Sačekavši da eho pucnjave zamre u daljini Dok je novikao. — Prekinu paljbu, Hepe. To sam ja, Holidej.

Niko nije odgovorio, ali je Dok čuo kako starac ubacuje nov metak u cev. Ali, treći hitac nije odjeknuo. Holidej je čekao, čvrsto prikljubljen uz tvrdu, hladnu zemlju, pokušavajući da iz tog položaja vidi starčevo okrvavljeno lice. Ugledao je duboku posekotinu na čelu odmah ispod starčeve proređene kose i još jednu nešto niže na obrazu. Tri četvrtine starčevog lica bilo je pokriveno krvlju, a ostatak je bio zamrljan garežom.

Prošao je pun minut pre nego što je Leskomb nekoliko puta obrisao lice rukavom i zažmirio, još uvek držeći pušku naperenu.

— Ako ste vi Holidej, izađite lagano na videlo — doviknuo je. — A ako niste onda računajte kao da ste mrtvi.

Holidej je lagano ustao na noge, ostao tako nekoliko trenutaka a onda zapitao. — Jesi li slep, staro onlušino? Mogao si me ubiti.

— Još niste sasvim izmakli smrti mister. Mada mi izgledate i govorite kao Holidej.

Holidej je sačekao da starac još jednom obriše krv sa lica a onda se laganim korakom uputio ka njemu. Tek kada se zaustavio na metar dva daleko od starca, primetio je da su Leskombove oči podlivene krvlju.

— Uvek sam smatrao da praviš najbolju kafu na svetu, Hepe — rekao je.

Leskomb je odahnuo s olakšanjem i pustio da mu stara puška padne iz krvlju umazanih ruku. Zatim je klonuo na stranu i mršavim ramenom se naslonio na stranicu nagorelih kola.

— Mislio sam da su se vratili da me dokrajče.

— Ko? — zapitao je Holidej već naslućujući identitet starčevih napadača.

— Horden i njegovi prijatelji, četvorica njih. Jednim mladićima nisu pružili nikakvu šansu, i ja sam se samo srećom izvukao.

Holidej je šutnuo nogom komad nagorele daske koja mu se našla na putu, i ušao u zaklon koji je Leskomb za sebe napravio. Vatra je progutala cela kola sem dela oko

sedišta do vozara, a i taj deo je bio sav izrešetam mecima.

Holidej je umirujućim rečima objašnio Leskombu da nema čega da se plaši, a onda je pošao da dovede svog konja koji je mirno pasao na obali rečice. Poveo je konja nazad do nagorelih kola i uzeo iz bisaga jedan upotrebljavan ubrus i čuturicu sa vodom sa jabuke sedla. Natopivši ubrus vodom, kleknuo je pored starca i pažljivo mu obrisao lice. Dubok zarez na čelu nije više krvario, ali je iz rane na obrazu posle čišćenja ubrusom, ponovo pocurio tanak mlaz krvi. Otkinuo je komad ubrusa i dao ga Leskombu da njima pritisne ranu. Zatim je pljusnuo šaku čiste vode starcu u oči, i rekao mu da trepće sve dok mu voda i suze nisu oprale ostatke krvi u očima.

S uzdahom olakšanja, Leskomb je legao na zemlju i rekao. — Već sam mislio da sam slep. Video sam sve kao kroz koprenu magle.

Holidej mu je dao da pije vode, a onda mu pomogao da ustane. — Šta misliš, da li ćeš moći da dođeš do reke? — zapitao je.

Leskomb je samouvereno klimnuo glavom i Dok mu je pomogao da siđe niz obalu, a onda i da zagazi u vodu. Kad mu je voda došla do pojasa Dok mu je rekao da zagnjuri glavu u hladnu rečnu maticu, i kada je to nekoliko puta ponovio, starac je izgledao mnogo bolje. Holidej mu je posle toga pomogao da izađe na obalu i položio ga na zemlju. Tek tada je počeo da ispituje staroga.

Leskomb je slabim glasom ispričao. — Nije prošlo mnogo vremena

od kada ste vi otišli, a Horden je potegao revolver na mene. Mislio sam da je još ljut na mene što sam ga naveo... ono zbog vas, ali, nije uopšte to bilo u pitanju. Rekao mi je da mrzi moju smrdljivu dušu, da je Bib budala, da je Ela kučka.

— Jesu li s njim bili i njegovi prijatelji? — zapitao je Dok.

Leskomb je klimnuo glavom. — Bio sam u pravu što se tiče čoveka za koga ste rekli da ga je Horden sreo ranije u toku noći. Bio je to Luk Kenedi, bez svake sumnje. Čim mi je Horden uzeo revolver i zapalio moja kola, pojavili su se Kenedi i njegova dva prijatelja Rozen i Gud. Tek tada sam razumeo šta se događa.

— Horden je na taj način računao da se osveti Eli? — zapitao je Dok.

— Nešto slično tome, Holideje. Ali, ne baš sasvim isto. Čini mi se da je Horden to davno isplanirao, možda još u Kaliko Kriku. Udesio je da se Kenedi, Rozen i Gud umešaju u onu tuču i da budu lišeni slobode. Tako je Bib lišen ljudi ostao bez dovoljno radne snage, pa je gonjenje stoke išlo nešto sporije nego sa komoletnim ljudstvom. Sve mi izgleda da je hteo da dobi je u vremenu.

Holidej se upitno namrštitio, jer još nije potpuno shvatio na šta Hepcilia.

Leskomb je bez dvoumljenja nastavio. — Trebalo mi je dosta vremena da shvatim zašto je hteo da dobije u vremenu, ali, kada su on i njegove hulje saučesnici otišli i ostavili me misleći da sam mrtav, a stoku poterali prema zapadu, znao

sam da je organizovao da stoka bude utovarena na železnicu u Vilburu.

— Vilburu? — zapitao je Dok.

— To je jedan grad mada i nije neki grad, jer je mrtav od samog početka, ali ipak ima železničku vezu sa Čejenom. Tamo niko neće praviti pitanje ako neka grupa ljudi dotera krdo goveda radi transportovanja. Nema šerifa, a nijedan građanin nije bolji od konjokradiće.

— Koliko je daleko? — zapitao je Dok.

— Za krdo, dva dana hoda.

Dok Holidej je pogledao na zapad preko reke, prisećajući se da je Kenedi došao iz tog pravca. Hordenov plan mu je sada bio nešto jasniji. Ispričao je Leskombu o ekonomskoj propasti Pebl Ridža koja se odigrala posle Bibove poslednje posete tom gradu. Leskomb se namrštitio, jer mu se sada pred očima otvorila komoletna slika događaja.

— Vrag ga odneo, ispao je vrlo pametan, zar ne Holideje? Najpre se oslobodio vas, zatim je poslao Klerensa i njegovu kćer u Pebl Ridž radi glupog, neostvarljivog posla. Posle toga trebalo je još samo da ukloni momke, i da mene skine sa grbače. Onda bi imao dovoljno vremena da otera krdo u Vilbur, utovari ga na železnicu, odveze do Čejena i tamo proda. Prokleta hulja.

— Šta je bilo sa Svenijem i Trentom? — zapitao je Dok ne krijući radoznalost. Od njegovog dolaska u logor nijedan od njih dvojice nije se ni pojavio, a iz priče Hepa Leskombu moglo se naslutiti

da su pre toga izbrisani sa spiska.

— Sta je bilo? Hlađnokrvno su poubijani. Čim su se Kenedi i njegovi nitkovski prijatelji pojavili, Horden im je rekao da se pobrinu za njih. Ja nisam mogao ništa da učinim, Holideje, ništa što bi ih spaslo. Koža su mi bila zapaljena, Horden me je držao na nišanu revolvera i cinično se cerio. Podli kojot!

Val duboke žalosti obuzeo je Holideja. Svemi i Trent su bili neuki i sirovi, ali vremenom bi od njih postali fini savesni ljudi. A sada... Dok je nekoliko puta stisnuo i otvorio pesnicu, jer je tugu zamennia ljutina. Bio je nesturpijiv da nekuda pođe i iskalji svoj bes.

— Ali časti mi, Holideje, neće to proći tek tako, platiće on to — zamumljao je Hep. — Stari Klerens je možda ostario, ali u svakom slučaju, on nije od onih ljudi koji će dopustiti da ga neko pljačka i ubija njegove ljude. Goniće tu bandu nevaljalaca do na kraj sveta, smem na to da se kladim, i nateraće ih da skupo plate to što su učinili.

— Ne, izvesno vreme sigurno neće moći, odgovorio mu je na to Holidej.

Leskomb se upitno namrštio i sačekao da mu Holidej objasni šta je mislio. Holidej mu je ukratko ispričao o zasedi u koju su upali stari rančer i njegova kćerka. Leskomb je odjednom klonuo ramenima kao da su mu sve made pokopane.

— Neke stvari se ne uklapaju, Hepe — rekao je Dok, i Leskomb je dovoljno živnuo da pokaže interesovanje.

— Šta na primer? — zapitao je.

— Pa evo kako ja to gledam. Horden je udesio da Kenedi, Rozen i Gudi budu uhapšeni u Kaliko Kniku. U redu, to bi usporilo Biba i krdo ne bi bilo tu gde je sada. Ako pretpostavimo da Horden neće moći da utovari stoiku u Villburu pre sutrašnjeg dana, ili možda prekosutra, onda se sve logično uklapa; to što se otarasto mene, što se otarasio Biba, i što je tebe i momke uklonio s puta.

— Tako je i bilo — složio se Leskomb.

— Zašto mu je onda bila potrebna igra s lihom? — zapitao je Dok i kada se na Leskombovom licu ponovo pojavio izraz nedoumice i zbunjenosti, dodao. — Zar nije mogao da isplanira ovako kao što si rekao i da to sprovede u deo.

— Pretpostavljam da je mogao, Holideje — promumljao je Leskomb.

Holidej je nastavio da govori kao da glasno razmišlja. — Pretpostavimo da je Bib mrtav, da ste ti i momci mrtvi i da je krdo oteto i prodato. Eia bi tada bila bez oca i bez stoke, to jest bez sredstava za život. Možda je Horden slutio da kao muškarac kod nje nije uznapredovao, a ipak mu je bilo stalo do nje.

Leskomb se pogladio rukom po obrazima i zamišljeno napucao usne, ali, nije mogao da smisli ništa što bi Doku pomoglo da reši zagonetku.

— Šta bi u tom slučaju moglo da spreči Hordena da se vrati u grad i ispriča priču kako je logor napadnut, i kako su svi sem njega pobijeni, a krdo oteto. Mogao je

slagati da je išao u poteru za otmicarima i ubicama, ali da ih nije mogao uhvatiti.

— Ona bi u tom slučaju više bila raspoložena da prikloni glavu na njegovo zaštitničko rame, ne mislite li tako? — rekao je Leskomb širom razrogačenih očiju od iznenađenja. — Jeste li to hteli da kažete?

— Možda — nagovestio je Dok.

Leskomb je opsovao, skočio na noge i počeo se besno osvrnati oko sebe. Ali, od naglih pokreta oštar bol ga je prostrelio kroz glavu i on se zateturao nekoliko koraka i zamalo pao.

Holidej ga je pridržao i pomogao mu da sedne govoreći. — Izgleda da je ta rana na glavi mnogo gora nego što smo obojica mislili, Hepe. Samo pažljivo.

— Zar da pustimo hulju kao što je Horden da umakne?

— Neće umaći — rekao je Dok i još jednom pogledao preko reke i prerije na zapadu. Sa tla se već dizala drhtava izmaglica prouzrokovana toplotom, od koje su drveće i rastinje duž obale rečice činilo kao da se kreće.

Leskomb je znojnim šakama stisnuo glavu i bolno zastenjao, i dosta dugo vremena Holidej je stajao pored njega. Znao je šta će uraditi i zašto će uraditi.

Konačno je rekao. — Kao prvo i hitno, tebe treba prebaciti u grad, Hepe.

— Kao prvo i najvažnije, treba poći u poteru za Hordenom, Holideje. Obojica treba da pođemo — popravio se stari.

— Ti ćeš me samo zadržavati — rekao je Holidej.

Leskomb je spustio ruku i otkrio lice bleđe nego malo ranije. Zagledao se netremice Holideju u oči.

— Ućinilete to Holideje za Klerensa Biba, iako je stao uz Hordena protiv vas.

— Bib nije znao šta je u suštini stvari — rekao je Dok.

— Ali ipak vas je povredio, a Bba vas je još više povredila. Sem toga, njih je četvorica, a možda i više, a vi ste samo jedan čovek.

Holidej se osmehnuo. — Po vašem mišljenju nemam nikakve šanse, Hepe? — zapitao je.

Leskomb je dugo zamišljeno posmatrao Holideja pre nego što se osmehnuo bolno. — Čujte, ne mislim da kažem da je moje mišljenje o nekom čoveku pogrešno, Holideje. Znamo ko je ko. Ali, ovaj put neću biti između vas i Hordena. Biće tu Horden, a rame uz rame, biće Kenedi i dvojica drugih. A ja vam kažem da je Kenedi revolve-raš.

— Misliš li da bi trebalo da se povučem, Hepe? — rekao je Dok.

Leskomb je žalosno odmahnuo glavom. — Ne verujem da ste vi od te vrste ljudi, Holideje. Ali, hoću da kažem da niste obavezni na toliki rizik. Niko vam nije predočio nijedan razlog zbog koga biste morali da se umešate.

— Mišliš? — rekao je Dok gledajući hladno ispred sebe. — Džim Sveni i Li Trent su mi se jako dopadali.

Leskomb je ponovo ozbiljno pogledao Holideja. — Je li to sve Holideje?

— To je dovoljno za mene.

Leskomb je pružio ruku Holideju

da bi mu ovaj pomogao da ustane. — Nisam toliko velika budala da ne znam da sam ozbiljno ranjen, Holideje. Ona huija me je ranila i izgubio sam mnogo krvi. Dosta sam se opekao ležeći ispod kola izigravajući mrtvaca. Ali, tako mi bog pomogao, čim budem previjen, ja ću se uključiti.

Holidej je klimnuo glavom. — Dakle, najpre previjanje?

Leskomb je pokretom glave potvrdio svoje slaganje. Dok mu je pomogao da se popne uz obalu do izgorelih kola, i posadio ga da sedne u hlad drveta. Zatim se vinuo u sedlo svog konja i pošao da potraži zaprežne konje.

Našao je njihov trag nekoliko metara daleko od kola i pošao njime u prenjaju gde ih je zatekao kako mirno pasu. Doveo ih je nazad do logora, ali je uz put zaključio da će Leskombu biti vrlo teško jahati na golim leđima konja tegljača koji je više služio za oranje nego za jahanje. Došao je na kraju do toga da će ipak biti bolje ako Leskombu ustupi svog konja, a on sam pojaše jednog od teglećih, kada je na padini, u pravcu logora koji je delio sa Svenijem i Trentom, ugledao neko kretanje.

Holidej je izvadio revolver iz futrole i napetih nerava i mišica usredsredio se na padinu, ali je trenutak kasnije vratio revolver i potrčao, jer je ugledao Džima Svenija kako posrćući izlazi iz šume drveća. Desnom rukom pritisкао je levo rame, kosa natopljena krvlju visila mu je na licu u bičevima, a on je koračao zgrčen i savijen kao da ga boli stomak.

Holidej ga je prihvatio, jer je momak bio na izmaku snage i gotov da padne. Položio ga je na zemlju, i Hepe Leskomb je žurno priučao i nadneo se nad njega. Sveni je zurio u ljude iznad sebe očima ispunjenim bolom, i kada je konačno prepoznao Doka Holideja niz obraze su mu krenule suze.

— Li — zavalio je groajući. — Li je mrtav.

— Mislio sam da ste obojica mrtvi — rekao je Leskomb. — Čuo sam pucnje i jauke. Pone toga su se zlikovci vraćali i iz njihovog razgovora sam zaključio da ste obojica zauvek otpisani. Bilo srećom što si bar ti živ.

Sveni je okrenuo Leskombu svoje izmučeno lice. — To mi nije neka velika uteha. Videli su požar u logoru, Hepe, i pomislili smo da si u nevolji. Išli smo da ti pomoć, ali ona trojica nevaljalaca su se obušili na nas. Neka me nosi vrag ako to nisu bili Kenedi, Rozen i Gind.

— I ja sam to video — rekao je na to Leskomb. — Jesi li siguran da su usmrtili jednog Lia?

Sveni se ugrizao za usnu i zagledao se u vrhove svojih cipele. Klimnuo je potvrdno glavom.

— Li jednostavno nije imao nikakvu šansu. Čim smo videli ko je pred nama, Li ih je zapitao šta žele i šta ih je dovelo k nama. Na to je Kenedi jednostavno potegao revolver i ispalio mu metak u utrobu. Kada sam to video ja sam se mašio revolvera, ali su me ostala dvojica preduhitrili.

Zatresao je glavom kao da je hteo da se otarasi neprijatnih us-

pomena. Holidej i Leskomb su stajali i bez reči očekivali da čuju do kraja Svenijevu ispovest.

— Sećam se da mi je nešto puklo u glavi i istovremeno sam osetio oštar bol u ramenu. Mislio sam da je to smrt.

Holidej mu je pregledao ranu na glavi. Dugačka duboka brazgotina protezala se od čela prema temenu i skrivala se u gustoj kovrdžastoj kosi, a iz rane je mladiću istekla tolika količina krvi da mu je cela leva strana lica bila ulepljena skrovlom krvlju i ulepljenim uvojcima kose.

— Nije čudo što su smatrali da si mrtav — rekao je Holidej gledajući ga. — Hajde, pođi sa mnom do reke da ti operem rane. Lia ćemo pogledati kasnije.

Sveni je lagano ustao, još uvek pritiskujući šakom ranjeno rame, ne manifestujući svoje protivljenje kad mu je Dok uklonio ruku sa ramena. Rana je bila teška, a iz raskomadnog mesa virio je komad prelomljene kosti. Cela ruka mu je bila zamazana obilno izlivenom krvlju.

— Nema potrebe da pregledate Lia — rekao je Sveni tiho. On je sasvim sigurno mrtav. Maločas sam ga ostavio tamo gde leži.

— Onda ćemo ga pokopati — rekao je Dok.

Sveni je dopustio Holideju da ga odvede do obale reke gde su Leskomb i Dok učinili sve što su mogli da mu lepo operu i očiste lice i rane. Kasnije, kada mu je glava uvičena na brzu ruku napravljenim zavojima, i ruka privezana zavojem na grudima, mladić je seo i ža-

losno se zagledao u zemlju. Suze su mu potekle niz obraze.

Pošto ni Sveni ni Leskomb nisu mogli da mu pomognu, Holidej je sam pokopao Trenta u plitko iskopanu raku, a onda pošao u potragu za njihovim konjima. Za to vreme Leskomb je pokušao da uteši mladog kauboja, ali je u tome imao vrlo malo uspeha.

Tek kada se Holidej vratio vodeći za sobom dva osedlana konja, Sveni se prenuo iz mrtvila da bi im rekao. — Ono s onom devojkom, Holideje. Njoj je bilo samo petnaest godina kao što je Li tvrdio, i ja sam bio smrtno uplašen od nje. A kada me je njen brat uzeo za ruku i prodrmusao je, samo što mi je nije slomio, baš kao što je Li tvrdio. — Ugrizao se za usnu i sklopio oči, a telo mu je protreslo grčevito drhtanje.

— Sada to više nije važno, Džime — rekao je Dok.

Sveni je naglo digao glavu i neki nedokučivi plamen zaigrao mu je u očima.

— Naprotiv, važno je. Ne mogu da dopustim da Li nestane s ovog sveta, a da ne priznam da sam ja lagao, a da je on govorio istinu.

Holidej je pokretom glave dao znak Leskombu da ostane kod Svenija, a on sam je proverio da li su kolani na sedlima dobro pritegnuti. Onda je pomogao Leskombu da se popne na jednog konja a Džimu Sveniju na drugog.

Kada se i sam našao u sedlu, Dok je rekao. — Ako neko od vas želi da se odmori, samo recite.

— Pa, da izgubimo dragoceno vreme? — zapitao je Hep Leskomb.

— Ti si svedok onoga što se desilo, Hepe — rekao mu je Dok. — Za tebe je najvažnije da sve snage usmeriš na to da ostaneš živ.

— Pa da se Horden izvuče? — pomrmijao je Hep.

Džim Sveni se okrenuo i netremice se zagledao u Leskombu. — Zar je Horden umešan u zločin? — zapitao je.

Leskomb je ozbiljnog izraza lica klimnuo glavom. — Da, umešan je. Ta hulja je sve vreme planirala sve ovo što se desilo.

— On... on je naredio da ubiju Lia?

Leskomb je ponovo potvrdno klimnuo glavom.

S usana mladog Džima Svenija sletela je prigušena psovka, i mladić se odlučno uspravio u sedlu. Zatim je rekao. — Pošto su pucali na nas on, Kenedi i ostali su poterali krdo? Hoćeš li to da mi kažeš, Hepe?

Leskomb je nestrpljivo progundao. — Kažem ti još jednom i poslednji put, mladiću, da je Horden naredio da budemo pobijeni, da je pucao na mister Biba, i da sada goni krdo koje je ukrao prema Vilburu. Prema tome, ono što ti i ja treba da uradimo, to je da ne zadržavamo Holideja više nego što je neophodno.

Sveni je okrenuo ogorčeno lice prema Holideju. — Da vas ne zadržavamo više nego što je neophodno? Od čega, mister Holideje?

Leskomb je odgovorio umesto Doka. — Od gonjenja Hordena i ostalih hulja, eto od čega, Džime.

Sveni je dugo vrteo glavom kao da ne može da shvati šta mu je re-

čeno. Onda mu je u očima buknuo plamen. — Ako je tako, idem i ja sa vama, mister Holideje. To se mene tiče mnogo više nego vas. Li je bio moj jedini pravi prijatelj koga sam ikada imao.

— Naravno — složio se Dok Holidej. — Ali, pre svega moramo da odemo do Pebl Ridža da vas obojicu pregleda pravi lekar. Slažeš se?

— Vilbur nije u istom pravcu u kome je Pebl Ridž — rekao je Sveni tmurno.

— Ništa ne mari — rekao je Dok. — U svakom slučaju, Pebl Ridž je na prvom mestu.

Sveni je upitno pogledao Hepa Leskombu. — Zar ćeš se posle toliko godina rada za mister Bibu složiti s tim, Hepe? Zar ćeš dopustiti da hulja Horden uradi ovako nešto i da se izvuče zdrav i čitav?

— Ne pada mi na um da to dopustim, dečko — presekao je Leskomb mrgodno. — U svakom slučaju, neću ostati da ovde iskrvarim do smrti. Prema tome, zaveži i da krenemo.

Sveni se namrštitio najpre na Leskombu, a onda na Doka Holideja. Lice mu je izgledalo blede, oštro odsečeno borama i ispod očiju je imao tamne kolutove. Ali, više od njegovog izgleda Holideja je brinulo njegovo držanje u sedlu, i njegovo klimavo držanje glave. Znao je da je, uprkos njegovoj odlučnosti i ljutini koja ga je držala, Sveni blizu toga da se onesvesti.

— Što pre stignemo u Pebl Ridž i stupimo u kontakt s Elom Bib, to bolje će biti za sve nas, Džime — rekao je.

— Ali, ona je još devojkica — us-

protivio se Sveni. — To nije ono što nam...

— Više žena nego devojka — rekao je Dok presekavši ga. Pote-
rao je konja putem koji je vodio
prema Pehl Ridžu. Hep Leskomb
ga je brzo sledio, a isto to je učinio i Džim Sveni, pošto je prethodno bacio pogled prema logoru koji je delio sa Li Trentom i u kome je Trent tako zločinački bio ubijen. — U njegovim očima ponovo su se zakotrljale suze, i on je počeo da se njiše u sedlu napred-nazad kao u stolici za ljuljanje.

Primitivši to, Dok Holidej je do-
bacio Leskombu da uspori, a sam je pojahao nazad i priiskočio Sveniju u zadnji čas da ga prihvati da ovaj ne padne iz sedla. Zadržavši ga uspravnog, Dok ga je podigao iz njegovog sedla i prebacio ga na svoje. Bilo mu je teško da drži Svenija ispred sebe, ali posle dosta napora uspeo je da ga namesti i obgrli rukama, a onda je Leskombu dao znak da nastavi put.

Kada je ugledala Leskombu, Doka Holideja i onesvešćenog Džima Svenija na konjima ispred Roulijeve kuće, Ela Bib je zastala kao zanemela. U nedoumici šta da čini, sišla je niz stepenice iza doktora, netremice zagledana u Holideja koji je skinuo Svenija iz sedla i odneo ga u kuću. Roulli je pomogao ukočenom Hepu Leskombu da stignući od napora uđe unutra, i tek kada su sva četvorica ušli u kuću, Ela se prenula iz ukočenosti i pobitkala za njima. Uprkos šoka iza-

zvanog njihovim dolaskom, pokazala se dovoljno umešna da pripremi ležaj za Leskombu, a onda je ostala pored Džima Svenija dok je Roulli učinio sve što je mogao da starog Heпа što udobnije namesti.

Dok Holidej je stajao u dovratku Svenijeve sobe posmatrajući kako Ela nežnom rukom pažljivo skida Svenijevu okrvavljenu košulju. Videvši obilan i strašan izgled rane na grudima, mlada devojka je s mukom prigušila krik užasa.

— Sve će to za kratko vreme zaceliti — rekao je Dok tiho. — Mislim da mu je rana na glavi opasnija.

Ela je razdvojila kosu na Svenijevoj glavi i ovaj put nije uspeła da zadrži krik.

— To nažalost nije najgore — nastavio je Dok. — Trent je mrtav. Zločin su izvršili Horden, Kenedi i još dvojica koje je vaš otac najmio, Rozen i Gud.

Ela ga je pogledala i iz lica joj je nestala poslednja kap krvi. — Li mrtav? — rekla je sa nevericom.

— Sem toga, kola su zapaljena i stoka ukradena.

Ela je zastenjala, i preko lica joj je preleteo izraz jada. — Klej? — Zapitala je. — Jeste li sigurni?

— Po svemu izgleda da su se događaji razvijali po unapred smišljenom planu, mis Bib. Vaša stoka je sada na putu za Vilbur odakle će biti transportovana i prodana.

Ela je zurila u njega zanemela od zaprepašćenja, i sve vreme nije prestajala da s nevericom odmahuje glavom. Džim Sveni se međutim, nije micao, i Dok nije bio sasvim siguran da će se izvući. Ali, znao

je da više ništa ne može pomoći i da sve zavisi od sreće i Svenijeve kondicije. Ela Bib je mogla prikupiti snage i hrabrosti da doda ovo ili ono, ali, aktivno lečenje mogao je pružiti samo doktor Rouli.

— Kad Leskomb bude dovoljno jak da govori, potrudite se da od njega saznate šta se desilo. On nema razloga da laže. A kada se Horden vrati, što mislim da će učiniti, ako ga ja slučajno ne sretnem, vi nastojte da ga na svaki način zadržite ovde.

— Da ga zadržim? — prasnula je Ela. — Čak i ako se potvrdi da je ovo što ste sada rekli istina?

— Ovo što sam rekao sušta je istina u to uopšte nemojte da sumnjate. Ali, bilo bi bolje da ne posumnjate da vi nešto znate, naročito ako ja nisam u blizini.

— Ali... Ali... — Zamucala je Ela. — Valjda ne očekujete od mene da ne preduzmem ništa ako se on pojavi?

— Postarajte se da ne vidi Svenija i Leskombu i pravite se kao da ne znate ništa. Može biti da ima i neki bolji način, ali ako postoji, ja ga ne znam.

Dok Holidej je ostavio Elu da razmišlja, a onda se vratio do Leskombove sobe. Zatekao je starog kuvara vrlo slabog, ali pri svesti. Izložio mu je svoj plan kako prevariti Hordena da ostane u gradu, i Leskomb se složio da je taj plan dobar.

Doktor Rouli je zatražio od Holideja da više ne zamara iscrpljenog Leskombu i Holidej je napustio kuću i vinuo se na svog konja koji je čekao na ulici. Dodirom peta u

slabine naterao ga je u trk i uputio se na zapad putem koji je vodio za Vilbur.

Jahao je pun čas pre nego što je počeo da razmišlja o nečemu drugom, a ne o tome da je jedan mlad čovek na početku životnog puta hladno zlikovački ubijen. No, kada se bes u njemu stišao, počeo je da razmišlja zašto ga to toliko ljuti. Nije mu bilo prvi put da se sukobi sa surovim zakonom smrti, i znao je da veoma često, smrt ne uzima onoga koga bi možda trebalo. Pa ipak, kao što je Laskomb nešto ranije rekao, niko sam dvojice mladića nije radosno dočekao njegovo priključenje karavanu, i verovatno je zbog toga sada jahao za četvornicom nevaljalaca sa ciljem da osveti smrt Trenta Lia i vrati opljačkano imovinu Klerensa i Ele Bib.

Da li samo to?

Pitanje mu se motalo u mislima, ali mu povetarac iz tople noći nije doneo nikakav odgovor.

VIII

Sledećeg dana kasno poslepodne Dok Holidej je ujahao u najprijaviji grad u koji je ušao za deset godina besciljnog lutanja po Dalekom zapadu. Ono što je trebalo da bude glavna ulica nije u stvari bilo ništa drugo nego prašnjav put koji je vodio između nekoliko niskih koliba od blata i dasaka sa jedne strane i dve zgrade oronulih, nebojenih fasada sa dosta razbijenih prozorskih okana sa druge strane. Ostatak grada, ako bi se taj naziv mogao upotrebiti za ono što je Ho-

lidej video, sačinjavali su jedna štala, par ograđenih obora za stoku i zgrada željezničke stanice sa magacinom. Imajući u vidu određeni cilj, Dok se uputio prema željezničkoj stanici praćen pogledom jednog suncem i vetrom opaljenog, neobrijanog lica koje se promolilo između od sunca ispucalih, natrulih dasaka ograde obora.

— Šta želiš, stranče? — bile su jedine reči dobrodošlice upućene Holideju. Dok je priterao konja do ograde i pogledao naniže do mrgodnog lica jednog čoveka u iscepanom odelu. Od odrpanka se širio težak zadah ustajalog znoja i lošeg nakiselog viskija.

— Ko je vlasnik ove stoke? — zapitao je Holidej, pokazavši na drugi kraj obora gde su stajala goveda, zbijena na toplom suncu kasnog popodneva.

— Jesi li kupac? — zapitao je čovek mumlavo.

— Možda. Jesu li goveda tvoja?

Čovek se osmehnuo zlobno. — Izgledam li kao stočarski baron, mister?

— Nisam razmišljao o tvom izgledu, mister, gledao sam samo stoku. Ako su goveda za prodaju, daj da pogledam dokumenta o tvom vlasništvu ili onog ko im je gazda. Da vidimo to.

Čovek iz obora ispravio se i stavio nogu na donju grediцу ograde. Naslonivši ružnu, čupavu glavu na gornju gredu odrpanac se osmehnuo drsko.

— Baš smo vešti u vođenju nekih smešnih razgovora, stranče, zar nismo? Dokumenta o vlasništvu i tako nešto. Svašta! Ti nisi polica-

jac. Reći ću ti šta da radiš. Zagnjuriti glavu u zemlju pa tamo traži dokumenta.

Dok Holidej je priterao konja bliže neurednom sagovorniku i pošto je prethodno pažljivo pogledao uz i niz ulicu i urverio se da nigde nema na vidiku, pružio je ruku i dočepao ga za gušu. Jednim trzajem upola ga je prevukao preko ograde i zadržao ga tako u vazduhu mada se ovaj besno koprcao.

— Poslednji put te pitam — procedio je kroz stisnute zube Dok Holidej — ko je vlasnik ove stoke?

Uhvaćeni je progutao vazduh i pokušao da se otme, ali Dok ga je još čvršće pritisknuo uz gredu. Čovek je uskoro prestao da se bori i uplašeno pogledao Holideja u oči. Bio je na ivici da zacvili i molli za milost.

— Nemojte mister, ja nisam ništa kriv. Plaćen sam da sedim ovde i da pazim da stoka ne provali ogradu i pobegne. To je sve — rekao je cmizdravo.

— Ko ti je platio?

— Nije mi kazao ime.

Dok Holidej je ponovo bacio pogled na krdo. Dosta dana je jahao sa Bibovim stadom i znao je skoro svako grlo i koliko bi trebalo da ih bude. Po njegovoj proceni, u oboru je bila samo polovina Bibovog krda. Pustio je bednog plaćenika na zemlju, sjahao iz sedla i provukao se kroz ogradu. No, istog trenutka, čuvar krda je nagao u beg, i Holidej je jedva uspeo da ga saplete i obori na zemlju.

Ležeći na zemlji, dok mu se prašina slivala sa neuredne kose, kukavko je rekao. — Za ime božje,

mister zašto me zlostavljate? Šta sam vam učinio?

— Hajde da pogledamo žigove — rekao je Dok i povukavši ga sa zemlje gurnuo ga napred. Posrćući i osvrćući se uplašeno prema Holideju, plaćenik je pošao preko prvog praznog obora. Kada su stigli do ograde koja ih je delila od drugog obora, Dok ga je odgurnuo u stranu i pruživši ruku uhvatio jedno goveče za rog. Samo jedan pogled bio mu je dovoljan da nepogrešivo prepozna žig Klerensa Biba: K/B.

Pustivši goveče, Dok je ponovo dograbio čuvara i pritisnuo ga uz ogradu.

— Dan je bio vruć, a ja sam dugo naporno jahao, i možeš misliti kako sam raspoložen. Zato mi daj tačan odgovor. Gde je ostatak stoke?

— Utovaren je juče.

— Za gde?

— Čejen.

— A šta je s onima koji su došli stoku u ovaj smrdljivi grad?

— Dvojica su otišli vozom, a druga dvojica su otišli da čekaju da se ovi vrate.

— Njihova imena — pritisnuo ga je Dok.

Čovek je zatrepao i zakoprcio se, ali ni sada nije uspeo da se otme.

— Mislim da je jedan od njih Rozen, a drugi se zove Gud.

— Jesu li još uvek tu?

Čovek je klimnuo glavom. Holidej ga je pustio da stane na tlo, udarcem noge u stopala izbio ga iz ravnoteže i dok je ovaj ležao na

zemlji preteći ga pogledao u oči. — Ako pođeš za mnom verovatno ćeš naleteti na metak, mister. Gde bi mogli biti Rozen i Gud?

— Gde bi drugde nego u salunu?

Dok Holidej je klimnuo glavom i povukavši lupeža sa zemlje poterao ga nazad preko obora. Kada je došao do svog konja snažno je odgurnuo plaćenika na ogradu i lako se vinuo u sedlo. Zatim je izvuкао revolver i uperio ga na njega.

— Veruj mi čoveče da se ne šalim. Ako uradiš nešto da me ometaš, ubićeu te!

Čovek je digao ruke i odrečno odmahnuo glavom u znak bezuslovne predaje. Dok je zaključio da je plaćenik shvatio ozbiljnost upozorenja i poteravši konja, udaljio se od stanice prema dvema rabatnim neobojenim zgradama.

Do toga trenutka u celom naselju nije sreo ni žive duše sem čuvara stoke u oborima. Pred prvom od dve zgrade sjahao je iz sedla i otvorio izrovašena vrata. Ušao je u jedno predvorje zasićeno dnevnom žegom iz koga su vodile stepenice prema prolazu na spratu. Na desnoj strani nalazila se prostrana odaja ispunjena stolovima i stolicama, a na levoj strani, ispod velikog zidnog časovnika, jedan stari sto ukrašen rezbarijama. Kazaljke na satu pokazivale su tačno podne. Tačno podne u Vilburu je vrlo dugo trajalo.

Pošto niko nije izašao da ga dočeka, Holidej se vratio na ulicu i pošao trotoarom prema drugom za-

puštenom zdanju. Prošao je pored zatvorenih plavih vrata i niz uzanu sporednu uličicu. Došavši do polovine uličice začuo je glasove koji su dopirali iza jednih vrata poduprtih starim, polurazvaljenim sandukom. Holidej je ušao kroz vrata.

Unutra su se nalazila četiri čoveka: jedan debeli čovek masnog neoprانog lica stajao je iza grubo napravljenog šanka od drvenih talpi na koji je stajao naslonjen neverovatno star, sasušene kože čovek, a dvojica drugih, kaubojski mrgodnog izraza lica, sedeli su nedaleko odatle.

Ušavši u odaju, Dok je rekao razgovetno. — Šalje me mladi Li Trent.

Starac nije obratio pažnju na Holidejeve reči, a čovek za šankom je nezainteresovano pogledao pridošlicu i pošao niz tezgju ka starcu. Ostala dvojica su poskočila na stolicama i mašili se revolvera.

Jedan od njih je povikao. — Holidej!

— Imaš dobro pamćenje, mister — odgovorio je Dok.

Drugi čovek u kaubojskom odelu je glasno opsovao i mašivši se revolvera laktom oborio i razbio flašu sa viskijem. Ali, pre nego što je ijedan od njih uspeo da izvuče revolver iz futrole, Dok Holidej je potegao revolver i dva puta opalio. Na kocki je bilo suviše mnogo da bi salunski džentlmen smeo sebi dopustiti rizik da zločinca gađa u ruku. U slučaju promašaja, ne bi imao vremena da ponovo nanišani. Pucnji su grunuli i zatresli prašnjavu, zagušljivu prostoriju koja je

zaudarala na membru i prijavštinu, i oba metka su pogodila cilj, jedan prvog kaubojskog u vrat, a drugi onog sledećeg u prsa. Udar taneta digao je drugog kaubojskog sa stolice i odbacio ga poleduške na pod. Pogodeni se nekoliko puta zgrčio, a onda se umirio.

Prvi zločinac je ustao sa stolice sa rukama pritisnutim na grlo. Krv mu je curila između prstiju. Kolutao je očima i tresao glavom kao da pokušava da se probudi iz ružnog sna. A onda su ti pokreti odjednom prestali, iz njegovih usta se začulo krkljavo grgotanje i on se pružio licem okrenut zemlji.

Holidej se obratio dvojici preostalih u salunu. — Imate li neku priredbu? — zapitao je.

Starac je ravnodušno slegnuo ramenima i rekao. — Pretpostavljam da je taj Trent koga ste pomenuli neki vaš prijatelj?

Krčmar je u prvom momentu nešto blebetavo promucuo, a onda je duboko uzdahnulo i odmahnuo glavom kao da se nečega otresa. — Nikada ih u životu nisam ni video — promucuo je.

— Došli su u ovaj grad sa još dvojicom drugih i doterali veliko krdo stoke. Čuo sam da su dvojica otišli železnicom i odvezli polovinu krda.

— To je tačno — brzo je potvrdio masnokožasti krčmar.

— Zašto su ukrcali samo polovinu krova? — zapitao je Dok.

— Na stanici je bilo samo deset terečnih vagona, mister — rekao je krčmar željan da zadovolji pridošlicu. Uzeo je sa rada jednu flašu i

gurnuo je prema Holideju. — Za pokoj njihove duše — rekao je. — Pretpostavljam da ne bi imali ništa protiv, iako ne znam da li su imali dušu.

Dok Holidej je pogledao flašu i osetio da se čvrsto napeta opruga ljutine, koja ga je od Trentove smrti terala da uzdrhti svaki put kad pomisli na njegove ubice. laganu počela da otpušta. Nasuo je sebi čašicu pica i namrštio se kad je osetio da mu žestoko piće pali grlo i želudac. Onda je nasuo i drugu čašicu.

— Tako dakle, odvezli su u Čejen polovinu krda i vratiće se za ostatak. Ovu dvojicu su ostavili da se brinu o krdu u oborima. Da li se tako odigralo?

— Nikako drukčije nego tako — složio se barmen.

— To će trajati... koliko vremena? — zapitao je Dok.

Krčmar je počeo brzo da računa. Držao je šake pritisnute na ploču šanka, ali su mu ruke ipak toliko drhtale da je Dok znao da tim rukama ne može ni držati revovler, a kamo li brzo i precizno opaliti. Starac na kraju šanka bio je ponovo zadubljen u svoje piće i ni najmanje ga se nije ticalo šta se događa oko njega.

— Voz je otišao juče poslepodne i treba mu cela noć i polovina današnjeg dana da stigne u Čejen. Ako su ova dvojica već odranije imali pripremljenu prodaju, onda mogu za jedan čas izprazniti vagon i negde danas oko podne mogli bi da krenu na put nazad.

— To bi značilo da ovde mogu

stići negde sutra ujutro ili kasnije. Je li tako? — zapitao je Holidej.

— Tako je.

Holidej je ispio i drugu čašu viskija i stavio nekoliko novčića na tezgu. Krčmar je preleteo pogledom do mrtvih ljudi, a zatim na novac ostavljen na šanku. Veštim pokretom ruke skupio je Dokov novac i stavio ga u džep.

— Ovo se ne tiče nikoga sem mene — rekao je Dok. — Postarajte se da ostali građani to saznaju.

Krčmar je klimnuo glavom i nadlanicom obrisao svoje vlažne usne. — Ako se budete namerili da nešto popijete, mister, znajte da vam vrata mog saluna nisu zatvorena. Ali, šta nameravate da radite sa ova dva leša?

— Ostaviću ih da istrunu — rekao mu je Dok i okrenuvši se čvrstim korakom izašao iz rabatne građevine. Izašavši napollje ponovo je pošao ulicom i pažljivo se zagledao preko ulice u pravcu obora za stoku. Bednog čuvara stoke nije bilo nigde na vidiku. Dok se bez žurbe vinuo na leđa svog konja, uveren da niko neće doći da se interesuje za razloge i posledice pucanja. Uostalom, nije ga bilo briga i ako se neko bude raspitivao.

Prešao je preko ulice i ponovo se uputio prema oborima. Bio je negde na polovini puta kada je ugledao odbranika kako iz sve snage trči prema železničkoj stanici. Dok je poterao konja u trk, stigao begunca pre nego što je stigao do stanične zgrade, i u trku ga dođinuo nogom u leđa, od čega je ovaj, uplašen pao na zemlju. Pre

nego što je nesrećnik uspeo da se uspravi na noge, Holidej je skočio iz sedla. Stojeći pored begunca pustio ga je da se puzeci odvuče do zgrade i da se uspravi pomažući se rukama o zid.

Stojeći pored zida omizdravko je drhtao i dahtao otvorenih usta. Očigledno da mu susret sa Dokom nije prijao.

Holidej ga je pustio da se izduva, a onda mu se obratio umirujućim glasom. — O keji, bez mahnitanja. Smiri se i ništa ti se neće desiti.

Čovek ga je gledao uplašeno otvorenim očima. — Čuo sam pucnje u salunu — rekao je.

— Da... šta s tim?

— Pa, vi ste... živi, a njih... ne vidim — promućao je begunac.

— Oni su mrtvi. Obojica — rekao je Holidej kratko.

Neobrijamko je ponovo očajnički sklopio oči i zastenjao. — A nisu mi platili — rekao je. — Prevaranti! Pasji sinovi!

— Dobićeš tvoj novac od mene — rekao je Dok umirujućim glasom. — Treba samo da slušaš ono što ti se kaže, i biće ti sve nadoknađeno... čak ćeš i zaraditi.

— Šta... šta želite da uradim? — zapitao je radoznalo.

Holidej se udaljio korak nazad i bez žurbe pogledao peronom. — Voz će se vratiti rano sutra. Želim da budeš tu kada voz dođe i da mirno stojiš na vidnom mestu kao da se ovde nije desilo ništa i da je sve u redu.

Odrpanac je zagrizao donju usnu. — Pa, da zaradim metak? — rekao je kratko.

— Zašto bi tebe neko ubio? Razlog za to bih imao samo ja ako ne učiniš ono što ti kažem? — zapretio mu je Dok.

— Ali... ja vam ništa nisam skrivio — zavapio je bednik.

— Znam. Prema tome, ako uradiš kao što ti kažem, ja ću ti oprostiti što si na početku bio drzak. A ona dvojica na vozu takođe nemaju razloga da te ubiju, je li tako? Viđete da stojiš tu i čekaš ih, a stoka će biti u oboru.

— A... šta ćemo s onima koje ste ubili? Njih neće videti i mogu nešto posumnjati.

— Misliće da su pijani ili da će doći kasnije. U svakom slučaju, ti ćeš mi pomoći, je li?

Čovek je obrisao rukavom krupne graške znoja sa lica. — Ja nisam revolveraš, stranče, već samo običan čovek koji za malo novca pruža usluge drugima. Je li ta stoka vaša?

— Ta stoka sigurno ne pripada ljudima koji su je doterali, to je izvesno — odgovorio mu je Dok.

Čovek je nervozno isteglio vrat kao da ga steže okovratnik i ponovo obrisao znoj sa lica. — I onako mi se njihov izgled nije dopadao. Obećali su da mi plate svega dva bedna dolara za toliko moje dreždanje na suncu... a Bendžu plaćaju dolar za čašicu viskija. Zar je to neka pravda, recite. Svako želi da iskoristi siromaha čoveka.

— Dobro, što se tiče Bendžovih cena noćas ne moraš brinuti o tome — utešio ga je Dok.

Čovek ga je pogledao sumnjičavo.

— Istina. — Nastavio je Dok da mu objašnjava. — Ne moraš da brineš zbog toga što ću ja plaćati piće i to koliko hoćeš. To pravilo važi od ovog trenutka.

Povukao je čoveka od zida i pogurao ga niz peron, vodeći za sobom svog konja. Pošto je vezao konja za stub ograde obora, prešli su put od stanice do grada i ušli u salun. Stogodišnji starac je i dalje crveno obrubljenim reumatičnim očima žurio u piće pred sobom, a krčmar je prao ruke u šafolju pored šanka. Leševi Rozena i Guda bili su nestali.

Dok je stavio pregršt metalnog novca na šank i rekao svom pratiocu. — Sedećemo lepo ovde i piti. Ništa te rđavo ne može snaći ako radiš što ti kažem i ne pokušaš da mi pobegneš.

Krčmar Bendžo im je prišao i mrgodno pogledao Dokovog pratioca, ali, kada je ugledao Dokov novac razvedrio se i zapitao. — Je li to i za njega?

Dok je klimnuo glavom.

— Vi njega ne znate, mister. On nikada ne uzvraća čašćavanje, a meni već dosta duguje.

— Ja plaćam sve što večeras popije — odgovorio je na to Dok. — A vaši računi s njim su vaš problem.

— Tako je. Eh, kad bih mogao da biram goste po svom ukusu Fleming nikada ne bi prekoračio prag mog saluna.

Fleming, jer tako se zvao Holidejev pratilac i eventualni budući saradnik, namrštio se na njega i rekao. — Samo ti sipaj piće Bendžo i ne njišti kao ždrebac. Ja sam

ovde toliko para ostavio da sam mogao kupiti ceo salun.

Bendžo je začutao dok je nallivao i poslužio piće, a onda se nagnuo preko šanka prema Holideju. — Nikada nikoga nisam pitao zašto poteže revolver, mister, ali bih ovaj put voleo da znam razlog vašeg obračuna.

— Prokleti kradljivci stoke — rekao je Fleming.

Bendžo je iznenađeno pogledao Doka. — Zar ona dvojica?

— Sva četvorica — opet je odgovorio Fleming umesto Holideja. Ja i ovaj stranac smo sada na istom poslu. Sredićemo i preostalu dvojicu kao i ove malopre. Zato se ponašaj prema meni kao što dolikuje, Bendžo. Nisam ja neka bezvredna ličnost, zapamti jednom za svagda.

— Vraga nisi — prasnulo je Bendžo i verovatno bi nastavio dalje, da Holidej nije lupnuo šakom o šank.

U tišini koja je nastala, Dok je rekao. — Dosta raspravljanja. Ostavimo prijatelji i časkajmo, jer je pred nama duga dosadna noć.

Prineo je čašu usnama i otpio dobar gutljaj viskija. Osetio je prijatnu toplinu u grudima i misli su mu počele leteti. Mukotrpno čekanje postalo mu je manje dosadno.

*

U svom životu Dok Holidej je proveo mnogo dugih besanih noći, ali ova koju je doživeo u očekivanju povratka Hordena i Kenedija, razmišljao je kasnije, mogla se ra-

čumat i najgorih i najtežih deset. Fleming se takođe pokazao kao jedan od vrhunskih pijanaca na koje je naišao, a Bendžo kao isto tako dobar krómar, jer je budnim okom pratio svaki Flemingov gutljaj i trudio se da odmah zadovolji svaki njegov mig. Preistorijski starac je sve vreme sedeo za krajem šanka i zurio u svoje piće, prihvativši ono kojim ga je Dok častio mrmljanjem koje je trebalo da izrazi zahvaljivanje. U jednom trenutku, tri starija čoveka ušla su u salun, ispiili piće i izašli. Niko nije pomenio pucnjavu koja se čula ranije tog dana.

Oko ponoći, Fleming je počeo da se ljulja i da zapliće jezikom Dok je nastavio da ga naliiva sve dok, konačno, pijanac nije pao sa stolice. Dok ga je podigao, prebacio ga preko ramena i odneo ga do stanične zgrade. Tu je naslonio Fleminga na zid, ali je ovaj odmah kliznuo na stranu i zasnuo. Holidej je onda rasedlao svog konja, privezao ga za ogradu obora i ispružio se na platformi. Nije zasnuo, ali je proveo nekoliko časova u okrepljujućem dremežu. Sa prvim znakom zore ustao je, umio se i ponovo osedlao svog ždrepeca.

Ostavivši Fleminga da i dalje hrče, prešao je do saluna i poručio odrezak, koji je dobio previše pečen, tanak i tvrd kao đon. Pojeo ga je preko volje, ali bez žalbe, poručio još jedan i poneo ga Flemingu. Probudio ga je i naterao ga da pojede odrezak. Do tada je dan već uveliko bio osvojio i iz ogradenog prostora za stoku počela

se dizati jara. Uz Flemingovu pomoć Dok je preterao stoku u prvi obor, pošto je Fleming prethodno, po Dokovom uputstvu, napunio vodom dugačko korito. Zatim se sa Flemingom opet vratio na peron ispred stanice i objasnio Flemingu šta očekuje od njega.

Kada je završio, Fleming ga je zapitao. — Koliko plaćate čoveku za rizikovanje života?

— To ću sračunati kasnije. Zavisí od toga koliko dobro ćeš odigrati svoj deo posla.

— Izneće vrlo mnogo — uztvrdio je Fleming.

Dok nije obratio pažnju na njegove reči. Grobna tišina i mir vladali su gradom. Jedini šum koji se čuo bio je šapat vetra koji se odbijao od tankih zidova železničke stanice. Goveda su bila utolila žeđ i sada su mirno stajala. Holidej je seo na prag i izvađio tabakeru sa cigarama. Tek što je zapalio u daljini se začulo potmulo, ujednačeno klopavanje točkova po gvozdenim šinama. I Fleming ga je čuo, i odmah je skočio na noge. Znoj mu je istog trenutka orosio lice.

Sav prestrašen, okrenuo se Holideju koji je rekao. — Sad polako i pažljivo. Znaš šta treba da radiš?

Fleming je počeo ubrzano da diše.

Holidej je prošaputao kletvu sebi u bradu i rekao. — Biću odmah iza zida. Čim ti daju znak da su te prepoznali, bilo mahanjem ruke ili povikom, okreni se i pođi prema oborima. Ostalo je moja stvar.

Fleming je obrisao znoj sa čela, a onda se s obe ruke protrljao po

vratu. — Kakav pakleni način da se zaradi bedna crkavica — rekao je.

Dok Holidej je proverio da li mu se revolver lako vadi iz futrole i da li je pun. Kotrljanje točkova po železničkim šinama bilo je sada glasnije i bliže. Onda se na vidiku pojavio voz, najpre lokomotiva bljujući iz odžaka oblake gustog, crnog dima, a onda rasklapani vagoni koji su se ljuđjali zvoneći spojnicama.

Dok Holidej se okrenuo da proveri šta se događa u gradu i ugledao krčmara kako stoji ispred svog saluna. U ruci je držao metku sa dugačkom drškom, ali nije pokazivao nameru da je upotrebi. Njegovu pažnju više je okupiralo ono što je očekivao da će se desiti. Starac koji je celu noć proveo pored šanka vukao se umorno trotoarom od neravno postavljenih dasaka. Voz je ušao u stanicu, kočnice su zaškrilale i Dok se ispravio. Izbačivši oblak pare i uz još jedno gromoglasno škripanje kočnica i zvonjenje gvozdunije, voz je na kraju stao.

— Hej ti tamo, gde su do vruga moji prijatelji?

Glas je jasno odjeknuo kroz tišinu koja je usledila posle bučnog zaustavljanja voza.

— Tu su negde u blizini — odgovorio je Fleming i posle toga Dok je čuo šum njegovih ukrućenih koraka na prašnjavoj stazi.

Holidej je izašao iza zida i zagledao se pravo u crne oči snažnog čoveka koga je u Kaliko Kriku zapazio kao prvog koji se umešao u tuču. Bio je to Luk Kenedi.

— Trebalo vam je dosta vremena da se vratite — rekao je Dok.

Kenedi se za trenutak radoznalo zagledao u njega, a onda se trgao, jer je prepoznao Holideja. Ruka mu je poletela ka dršci revolvera. Pokret mu je bio vrlo brz, i u toj brzini skoro neprimetan. I Dok je video kako mu revolver lako i glatko izlazi iz podmazane futrole.

Tek tada je i on sam munjevito potegao, pitajući se u delićima sekunde koji su ga delili od odluke, nije li možda zakasnio. Revolver mu je već bio van futrole dok se Kenedi, još uvek izvlačeći oružje i shvativši da više nema onoliku prednost kao što je mislio, bacio u stranu u otvor jednog teretnog vagona. Dokov revolver grunuo je skoro istovremeno kad i Kenedijev. Tane iz Kenedijevog revolvera zviznulo je pored Holidejevo uha i zarilo se u zid stanične zgrade. Dok je opalio i drugi put, ali kada se tane muklo zarilo u Kenedija, znao je da je taj drugi hitac bio nepotreban. Kenedi je već padao, a na sredini grudi na košulji mu je cvetala crvena krvava mrlja.

Revolveraš se zaljuljao od teretnog vagona, noge su ga izdale i on se skljkao na zemlju. Udario je laktom o zemlju i revolver mu je ispao iz ruke. Dok se približavao svom palom protivniku, Dok je video Fleminga koji je bežao prema oborima brzo koliko su ga noge nosile.

Dok je vrhom čizme okrenuo Kenedija na leđa i uverio se da je ovaj mrtav, a onda se osvrnuo tra-

žeći pogledom Hordena. Ali, vagon iz koga je Kenedi izašao bio je prazan i nigdje se nije čuo nikakav šum. Dok je međutim i dalje čekao napeto, obasjan suncem, oprezan ne shvatajući kako to da Hordena nema.

Tada mu je puklo pred očima. Zašto bi se Horden vraćao u ovu zabačenu jazbinu, kada je znao da Kenedi, Rozen i Gud mogu sami utovariti u voz ostatak stoke i dovesti je u Čejen. Da, to je bilo rešenje zagonetke.

Spustio je revolver u futrolu. Fleming je prošao pored obora i sada je pognut i glave uvučene u ramena trčao prema salunu. Dok je sišao sa platforme i pošao za njim. Kada je stigao do početka glavne ulice Bendžo i Fleming su žurno ušli u salon. Dok je lagano prišao do glavnih ulaznih vrata, odgurnuo ih ramenima i čvrstim korakom ušao unutra. Zatekao je Fleminga naleglog na šank, dok je Bendžo nastojao da se sakrije iza njega.

Holidej je zavukao ruku u džep i izvadivši pregršt novčića rekao. — Evo ti puna cena za tvoju uslugu, Fleming, ali, ako mi pomogneš da utovarimo stoku u vagone, možeš zaraditi još novca.

Fleming je pogledao novčiće koji su se valjali po podu i hitro se sagnuo da ih pokupi, postavljajući istovremeno pitanje koje ga je interesovalo. — Je li i onaj mrtav?

Dok je klimnuo glavom.

— A onaj drugi?

— Njega ću ići da potražim u Čejenu.

Fleming je čušnuo novac u džep i nastavio da i dalje skuplja. — Koliko plaćate za utovar stoke, mister?

— Pet dolara po čoveku.

Bendžo je zadovoljno zviznuo. — Za dva čoveka? — Zapitao je.

— Za onoliko koliko ih nađem, Bendžo.

Bendžo je skinuo kečelju i prebacio je preko tezge. — Imate mene i Fleminga, a ja sam odgovoran za utovar. Plaćaćete meni.

Fleming je otvorio usta da protestuje, ali se Bendžo namrštio na njega i ovaj se vratio priкупljanju rasutog novca. Tek kada je završio skupljanje ponovo je prišao šanku i ratoborno pogledao Bendžoa.

— Neću da ulazim u ortakluk s tobom, Bendžo. To sam jednom učinio i ti si me izigrao kao poslednjeg slepca.

Videvši da se Bendžo sprema za raspravljanje dok je izvukao revolver i ispalio hitac u plafon. Kada se odjek pucnja utišao on je rekao. — Ne interesuju me vaše rasprave. Hoću da stoka bude utovarena u roku od jednog časa.

Obojica građana Viltbura su ga uplašeno pogledali, a onda klimnuli glavom. Dok je pošao napred na ulicu, a onda prema oborima. Uzelo im je više od tri četvrti časa da utovare stoku u vagone, i njegovog konja u jedan poseban vagon. Tek tada se pojavio mašinovođa.

Holidej ga je podozriivo pogledao, ali je mašinovođa samo odmahnuo rukom i rekao. — Moj je posao da vozim lokomotivu i voz. Plaća me

železnička kompanija i drugo me se ne tiče.

— Onda krenimo — rekao je Holidej i dao po pet dolara Flemingu i Bendžou. — Vaša je stvar kako ćete ih podeliti.

Mašinovođa je pogledom obuhvatio Vilbur i namrštitio nos kao da je video nešto neprijatno. Popeo se u kabinu lokomotive i povukao ručicu za pokretanje mašine, a mlaz vrele pare koji je šibnuo ispod točkova naterao je krčmara i Fleminga da odskoče nazad. Holidej je uskočio u voz u pokretu i ostao na vratima mašinovođine kabine, sve dok voz nije napravio veliki krug i uputio se nazad prema Čejenu.

— Probudi me deset minuta pre nego što stignemo u Čejen — rekao je.

— To će biti negde oko ponoći — rekao je mašinovođa.

— Najlepše vreme za šetnju — rekao je Dok i nabacivši zavijeno čebe na gomilu složenih drva pručio se po njemu. Navukao je šešir na oči i odmah osetio da ga hvata san. Još izvesno vreme čuo je monotono uspavljujuće kloparanje točkova na šinama, a onda je zapao u san.

Kada se kompozicija voza zaustavila pred dugačkim peronom, Čejen je već spavao. U međuvremenu, Holidej je mašinovođi ispričao najvedi deo priče o događajima koji su prethodili i njihovim

naporima da stoku doteraju do Pebl Ridža, kao i o onome što se posle toga desilo, ali, mašinovođa kao da nije bio mnogo iznenađen onim što je čuo.

— Jedinii čovek koji sada kupuje stoku u Čejenu je Homer Springs — rekao je otvoreno — a Homera se ne tiče mnogo čiji žig nosi stoka koju kupuje.

— Tu, izgleda, vodi trag čoveka koga tražim, rekao je Dok, silazeći iz kabine lokomotive. Tek što je napravio dva koraka duž perona, iz senke stanične zgrade pojavio se neki čovek.

— Luk — zapitao je taj čovek.

Dok Holidej je zastao i mirno odgovorio. — Luk je mrtav, Hordene. Isto tako Rozen i Gud. A i ti ćeš biti ako se ne predaš i izideš pred lice pravde.

Klej Horden je zastao u pola koraka i zažmignuo očima da bi bolje video. Onda su mu se obrve začudeno digle na čelo i usne su maloformisale tamnu liniju besa.

— Neka me nosi vrag, pa to je Holidej — proceđlo je kroz zube.

— Prešao sam dugačak put devde, Hordene, i nemam nameru da se vratim praznih ruku.

Horden je dograbio revolver, a istovremeno se počeo povlačiti pored zida stanične zgrade. U Holidejevoj ruci se istog časa našao revolver i hitac opomene otkinuo je komad iverke s ugla drvenog zida. To kao da je Hordenu bio poziv da odgovori na pretnju. Shvatio je da Holidej ozbiljno misli sve što je rekao i da ga neće pustiti da se izvuče. Odskočio je od zida i re-

volver u njegovoj ruci je bljujući vatru zagrmio. Lice mu je bilo izobličeno od mržnje i zlobe, a kroz zube stisnute do lomljenja čulo se njegovo ubrzano šištao disanje nalik na siktanje zmija.

Dok nije ustuknuo mada su mu tanad prosvirala odeću, očiti znak Hordenove upaničenosti. Onda je sa ledenom pribranošću ispalio drugi hitac koji je pogodio u meso. Izborra nije bilo, jer je Horden sam odbacio sud, a izabrao smrt. Horden je bolno jauknuo i teturajući se odmakao od zida. Digao je s napotom revolver i pokušao da opali još jedan metak, ali obarač je samo prazno škljocnuo u ispaljenu čauru. Hitnuo je revolver prema Holideju, okrenuo se i teturajući pošao još dva koraka dalje od zida, zastao ljuljajući se nekoliko trenutaka, a onda se srušio licem okrenut zemlji.

Horden je obe ruke držao pritisčizme ga okrenuo na leđa i zagledao se u njegove otvorene, bolom ispunjene oči.

— Jesi li hteo da se vratiš i osvojiš za sebe mis Bib? — zapitao je.

Horden je obe ruke držao pritisnute na stomak i između prstiju navirali su mu mlazevi krvi.

— Proklet da si, Holideje — progovorio je promuklo. — Trebalo je da te ubijem još prve noći kada si dojahao u naš logor. Napravio sam grešku.

— To ti nije jedina. Imaš još jedan promašaj.

Horden je zakašljao i pljunuo

krv. — Vraga. Ti si moja jedina greška.

— Nisam. Uobražavao si da si dovoljno vredan čovek da zadobiješ naklonost jedne fine žene, Hordene. Ali, ti nemaš ono što je za to potrebno, zar ne?

Horden je gađao opsova, zatim mu je još krvi linulo na usta. Nešto kasnije kada se pojavio jedan visok čovek sa metalnom zvezdom na prsima košulje, praćen gomilom radoznalih građana, Horden je već bio mrtav.

*

— Prilično interesantna priča — rekao je šerif — i s obzirom da mi izgledate kao džentimen sklon sam da je prihvatim kao istinitu. Kako rekoste da se zovete?

— Džon Holidej.

Šerif je neprimetno namrštio obrve. — Holidej? Onaj isti poznat po imenu Dok? — Digao je pogled i pažljivo osmotrio Holideja, a u njegovim vodnjikavim očima zaigrala je iskra lukavosti. — Onda nema sumnje da je tako kao što kažete, mister Holideje.

Dok je klimnuo glavom i namestio šešir dublje na oči. Zaustio je da nešto kaže, ali ga je šerif preduhitrio. Kao da mu je pročitao misli uzeo je sa stola komad papira i smešeći se pružio ga Holideju. — Evo, to je bilo u Hordenovom džepu. Ček na deset hiljada dolara koliko iznosi cena za dvesta

pedeset grla stoke prodatih Homeru Springu.

— Iznos je tačan — rekao je Dok.

— Hoćete li prodati i ostatak stoke? — zapitao je šerif.

— Zašto da ne. Bib je hteo da proda celo krdo.

Šerif je ustao i pucnuo prstima. Na to je u sobu ušao jedan zdepast čovek okruglastog trbuha. Šerif ga je predstavio Doku kao Homera Springa trgovca stokom, a onda dodao obraćajući se novodošavšem. — Holidej hoće da proda dvesta pedeset grla stoke, Homere. Šta kažeš na to?

— Pa, dobro bi nam došlo još nešto. Imamo puno potrebnih stvari.

— Dobro bi vam došlo? — zapitao je Dok.

Šerif se osmehnulo i spustio ruku Homeru Springu na rame. — Ja i Homer smo nešto kao ortaci. Hajde, isplati čoveku njegov novac, Homere, da može da pođe svojim putem.

Holidej ga je pogledao prikrivajući osećaj zebnje koji ga je počeo obuzimati. — Vi kupujete od svakoga ko dotera stoku? — zapitao je.

Šerif je slegnuo ramenima. — Stoka je dobra, kvalitetna.

Homer je napisao još jedan ček i predao ga Holideju, a zatim mu objasnio da ček može naplatiti u banci. Dok ih je ostavio u šerifovoj kancelariji i otišao do privezišta u gradu gde je bio ostavio svog konja. Sve vreme je imao neprijatan osećaj da ga neko prati. Našao je banku, ušao unutra kroz

staklena vrata i prišao službeniku ustojencom iza šaltera od sjajnog mesinga i brušenog stakla. Činovnik je kritički proverio čekove, klimnuo zadovoljno glavom i izbrojao novac u krupnim novčanicama koje je spakovao u vrećicu od nepromotivog platna.

Pružajući vrećicu kroz šalter rekao je. — Vrećica je poklon uz najlepše želje od naše banke, ser.

Dok Holidej je izašao iz banke i zastavši na vratima osmotrio grad. Sve je izgledalo normalno. Sve vreme, međutim, nikako ga nije napuštalo osećanje da je pod prisмотрom. U glavi mu se vrtela čudna kombinacija predstavnika zakona i sumnjivog trgovca stokom, a kao vrhunac svega, pred očima mu je neprekidno lebdeo pritažen lukav šerifov pogled. Neki unutrašnji alarmni uređaj u njemu zazvonio je na uzbunu! Dvadeset hiljada dolara koliko je imao u torbici, mogli su privući i karakternije ljude nego što su dvojica ortaka.

Holidej je pošao trotoarom, stavio vrećicu u putnu torbu na sedlu i poveo konja ulicom, nastojeći da izgleda kao čovek koji se posle napornog rada i neprospavane noći uputio u salun da tamo potraži sredstvo za opuštanje. Tek što je prešao dvadeset metara, međutim, skočio je odjednom u sedlo i petama poterao konja u besomučan trk. No, posle samo nekoliko sekundi odjeknuo je pucanj, a zatim još jedan, i tanad su zviznula pored Holidejeve glave, ali, Dok se nije zaustavio sve dok nije stigao do

kraja ulice. Pri zavijanju za ugao malo je usponio i okrenuvši se u sedlu bacio pogled nazad. Iza ugla glavne ulice ugledao je siluetu nekog čoveka sa revolverom u ruci, ali, taj mu je čovek bio nepoznat. Prepoznao je međutim, službenika banke koji je izvirivao kroz odškrinuta staklena vrata i šerifa koga je ugledao na tremu ispred zatvorske zgrade sa revolverom u ruci. Dok je digao ruku i mahnuo šerifu za zbogom, a onda ponovo poterao konja u pun trk. Jahao je celu noć i veći deo prepođneva, zastavši nekoliko puta samo na kratko da bi odmorio konja.

Prispeo je u Pebl Ridž umoran od jahanja i otišao pravo u hotel gde je uzeo sobu, naručio toplo kupatilo i bocu viskija. Pošto je iz vrećice uzeo dve hiljade dolara koliko mu je Bib dugovao, a unutra stavio priznanice sa njegovim potpisom, pozvao je portira i dao mu vrećicu rekavši da je odnese kući doktora Roulija i preda je mis Eli Bib. Zatim se okupao, ispio dve čašice viskija i prijatno opušten sručio se na krevet.

Kasnije, koliko kasnije Dok nije znao, probudilo ga je tiho kucanje na vrata. Mahinalno se mašio revolvera koji mu je visio u futrolji iznad uzglavlja i zapitao. — Ko je?

— Otvorite — začuo se glas Ele Bib.

Holidej je ustao i navukao pan-

talone. Zagladivši kosu rukom prišao je vratima i otvorio ih. U hodniku je namrštenog lica stajala lepa rančerova kći.

— Izvolite ući — rekao je Dok i okrenuvši se vratio se do kreveta. Čuvši za sobom njene lake korake ležerno se izvalio na postelju. — Mogu li nešto da učinim za vas? — Zapitao je.

Ela je ljutito stisnula usne. Okrenula se i izašla u hodnik a onda je opet stala. Zatim se vratila u sobu, zatvorila vrata za sobom i zagledala se u njega.

— Zar morate da budete tako odvratno grubi, mister Holideje?

— Odvratno grub? Ne zamerite mi, preživeo sam nekoliko veoma napornih dana — odgovorio je.

Ela je počela nervozno da krši prste. Gledala je nekoliko trenutaka zbunjeno u pod pred sobom, a onda je odlučno digla glavu.

— Želim da vam kažem da sam vam mnogo zahvalna. Isto tako i moj otac.

— Lepo od vas, ali, nije trebalo da se trudite — rekao je Dok lenjo, pružajući ruku da uzme tabakeru. — Dozvoljavate li?

— Samo izvolite — rekla je Ela i osvrnula se oko sebe. Onda je digla glavu i njeno držanje je opet dobilo nešto od njene nekadašnje arogancije.

Prišla je bliže krevetu i rekla. — ta je dobro. Prezdraviće. Isto tako Hep Leskomb i Džim Sveni. Sve vreme su bili zabrinuti za vas.

— Ja sam kao što vidite, živ i zdrav, sasvim sam o keji — rekao je Dok.

Podigao se i seo na uzglavlje, ostavljajući više mesta na ivici kreveta. Ispod raskopčane košulje izvirivale su njegove muške, gole grudi. Ela je kradimice preletela pogledom preko njegovih prsa.

— A vi? — zapitao je.

— Šta mislite?

— Jeste li vi brinuli? — Dok je govorio Holidej ju je netremice gledao u oči.

Ela se zbunjeno premestila s noge na nogu i skrenula pogled ka prozoru. — Ja sam predložila tati da bi trebalo da vas nagradi. Prešli ste toliko put, borili se, ubili neke grozne ljude zbog nas. To nije nešto obično.

Dok je i dalje netremice gledao, a na usnu usana mu je zaigrao šeretski osmeh. — Da me nagradi? Kako ste to mislili?

— Pa, u vidu nekog novčanog iznosa — uzvratila se Ela strahujući da je rekla nešto netaktilno.

Holidej je nastavio da se osmehuje. — Novac nije prava nagrada za mene, mis Bib. Ima stvari do kojih mi je mnogo više stalo.

Ela ga je pogledala sa mešavinom radosti i zebnje. Radosti zbog toga što je zaista smatrala da je Dok učinio nešto što bi malo koji čovek bio spreman i sposoban da učini, i što je zasluživalo nagradu, a zebnje zbog njegovog osmeha koji je, činilo joj se, otkriva na nešto što je kod nje izazivalo neki neodređeni osećaj srama, ali i osećaj potajnog zadovoljstva. — Šta bi to bilo? — zapitala je bojažljivo.

— Pa, recimo, vaša naklonost — rekao je lagano i pogledao je oči-

ma iz kojih je varničila prigušivana želja. — Osećati vašu toplinu je jedina nagrada koju bih želeo.

Ela se trgia i porumenela kao bulka. Učinila je pokret kao da će se okrenuti i otići, ali je nešto držalo prikovano na mestu. Sekla ga je pogledom, ali je u tom pogledu bilo više neke nepojmljive vatre nego mržnje. — Ja nisam jedna od vaših Partridžovih naložnica, mister Holideje, presekla je tišinu koja je nastala.

— I ne mislim da jeste. Kad bih to mislio, rekao bih vam da odete i zatvorite vrata za sobom. Umesto toga, želim da vam kažem nešto drugo, nešto što bih vam možda već ranije rekao da o meni niste imali tako pogrešne ideje.

Ela je pokajnički oborila pogled i više nije pokazivala želju da ode. — Ali... ne mogu da shvatim...

ne razumem vas. Zašto ste toliko učinili za nas? Zbog vašeg novca?

Dok je ustao i uzeo je za ruku, a Ela je posle nekoliko trenutaka nedoumice nije istrgla.

— Učinio sam to radi Lija Trenta — rekao je Dok i kada je u njenim očima primetio izraz razočaranja koji nije mogla prikriti, dodao — i zbog vas.

— Zbog mene! — Skoro je uzviknula. — Ne verujem. U pitanja je ipak bio novac, vaš interes.

— Moj život je skuplji od dve hiljade dolara, Ela. — Dok je spontano izgovorio njeno ime, a da to nije ni primetio.

— Onda... da li je to moguće... da ste rizikovali život radi mene?

— Tačno, radi vas

— Ali zašto? Bila sam gruba prema vama, skoro nemoguća.

— Uvidate? Želite li da to popravite?

Ela se ugrizla za usnu i opet pogledala u pod. Zatim je klimnula glavom. — Da, želela bih, ali...

Dok je privukao sebi i osećaj odstranjenosti i napetosti odjednom je napustio. Kad je poljubio ona se trgla uplašeno.

— Rekla sam vam... ja nisam kao Partridžove kćeri, Dok. To ne treba da zaboravite.

— To mi je drago — odgovorio je Dok.

Privukao je sebi i poljubio je, a Ela nije ni pokušala da se istrgne iz njegovog zagrljaja. Naprotiv, počela je da se pripija uz njega i da mu strasno odgovara na poljubac.

— Nikada nisi pomišljao da je ovo moguće, je li? — zapitala ga je.

Dok je dodirnulo vrhom kažiprsta po gornjoj usnici i osmehnulo joj

se. — Ela, sutra ujutro ja odlazim. Ti imaš ranč o kome moraš da vodiš brigu, starog oca koga moraš da neguješ. Pored toga, tu su Leskomb i Sveni. Sve to traži tvoje puno angažovanje.

Ela je udobnije namestila glavu na njegova prsa. — Jesi li čvrsto odlučio? Zar se nećeš predomisлити?

Dok Holidej je odmahnuo glavom. — Odlazim. Ali ne sam. Sa sobom ću poneti uspomenu na tebe, uspomenu koja će mi ispuniti mnoge trenutke usamljenosti.

— Ali, ja želim tebe, a ne uspomene.

— Nemoguće. To za tebe ne bi bila sreća. Jednoga dana bi se probudila i zaključila da je stvarnost mnogo ružnija od snova. Neka ostane ovako.

Ona je uzdahnula i celim telom se grčevito pripila uz njega. Znala je da će sutra otići, da će ga izgubiti. Ali, pred njima je bila cela topla noć.

K R A J

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 138

izlazi 7. maja 1983.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.